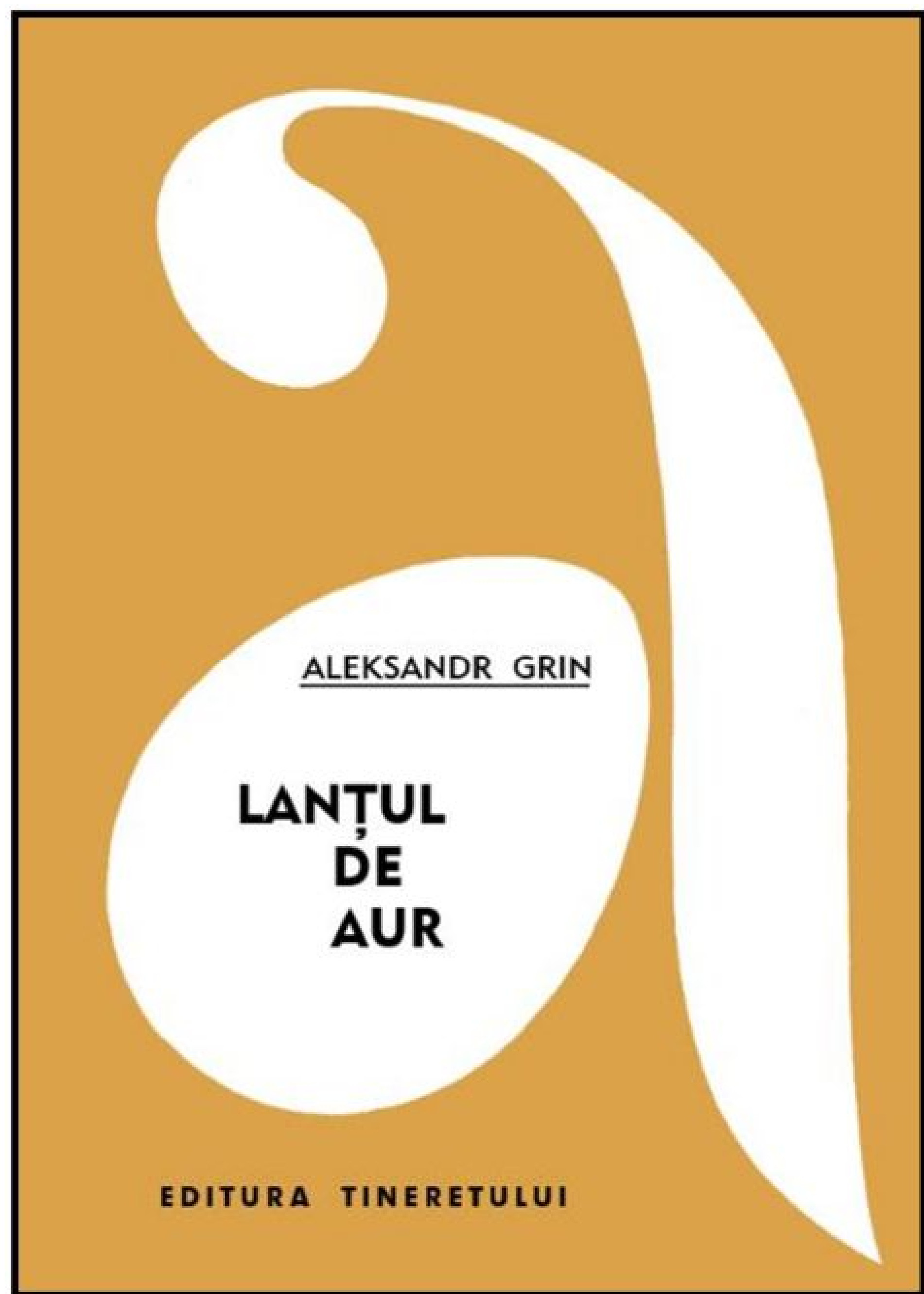

ALEKSANDR GRIN
LANȚUL
DE
AUR
EDITURA TINERETULUI

Aleksandr Grin

LANŢUL DE AUR

Traducerea de
MONICA BILAN

Editura Tineretului
Colecţia Aventura
Bucureşti, 1968

AVENTURA • AVENTURA • AVENTURA • AVENTURA

Aleksandr Grin[1]

© 1968, « Lanţul de aur »

Editura Tineretului

Colecţia Aventura

Золотая цепь (1925), Новый мир No. 8-11, Москва

[1] Pseudonimul literar al lui *Aleksandr Stepanovici Grinievski* (Алекса́ндр Степа́нович Грине́вский 1880-1932)

I.

„Vântul sufla...” Notând aceste cuvinte, am răsturnat cu o mişcare neatentă călimara, şi reflexele petei de cerneală mi-au amintit de bezna acelei nopţi petrecute în cabina echipajului de pe „Espagnola”. Barcazul abia dacă lua şase tone; transportase o partidă de peşte uscat din Mazaba. Sunt unii cărora le place mirosul de peşte uscat.

Pe barcaz stăruia o atmosferă de groază. Singur în cabina echipajului, unde hubloul fusese înfundat cu o cârpă, lungit în pat, examinam la flacăra unui capăt de lumânare, şterpelit de la căpitanul Gros, coperta unei cărţi; filele fuseseră smulse de un cititor dotat cu simţ practic, iar scoarţele îmi reveniseră mie.

În interiorul copertei scria cu cerneală roşie:

„*E greu de presupus că un om inteligent va citi o astfel de carte, unde nu găseşti decât scorneli.*”

Iar mai jos:

„*Dick Fahrmeron. Te iubesc, Greta. Al tău, D.*” .

Pe dreapta, o persoană cu numele Lazare Normand îşi aşternuse de douăzeci şi patru de ori iscălitura lăbărţată, cu tot felul de floricele. Altcineva tăiase energic caligrafierile lui Normand şi lăsase, jos de tot, aceste misterioase cuvinte:

„*Ce ştim noi despre noi înşine?*”

Am citii de câteva ori, cu melancolie, aceste cuvinte. Nu

aveam decât şaisprezece ani, dar apucasem să aflu cât de dureroasă este înţepătura acestei albine care se cheamă Melancolia. Însemnarea mă chinuia cu atât mai mult cu cât, de curând, nişte băieţi de pe „Melusina[2]", după ce m-au îmbătat cu un cocteil special, mi-au nenorocit pielea de pe braţul drept, făcându-mi un tatuaj de trei cuvinte: „*Eu ştiu tot*". Îşi băteau joc de mine pentru că citeam cărţi; citisem multe şi puteam să răspund la întrebări care lor nici nu le trecuseră prin minte vreodată.

Mi-am sumecat mâneca. În jurul tatuajului proaspăt, pielea era roză şi inflamată. M-am gândit că poate nu sunt chiar atât de stupide cuvintele astea: „*Eu ştiu tot*", apoi m-am înveselit şi am început să râd în hohote; înţelesesem că sunt într-adevăr stupide. Mi-am tras mâneca în jos, am smuls cârpa din hublou şi am privit afară.

Mi se părea că luminile portului licăresc chiar lângă obrazul meu. În faţă mă plesneau bobârnacele unei ploi repezi. În beznă, apa se învolbura, vântul şuiera şi urla, balansând nava. Alături era ancorată „Melusina": acolo, în sufrageria puternic luminată, călăii mei se încălzeau cu rachiu. Auzeam ce vorbesc şi am ciulit urechile, fiind vorba despre o casă cu pardoseala din argint curat, despre nişte splendori ca în basme, de ganguri subterane şi multe altele de felul acesta. Distingeam vocile lui Patrick şi Mools, două momâi roşcovane şi foarte aprige. Mools spuse:

— A găsit o comoară.

— Ba nu – obiectă Patrick – el a locuit într-o cameră unde a dat peste un sertar secret, în sertar era o scrisoare şi din scrisoare a aflat unde se căsca mina de diamante.

---

[2] Zână, fiinţă mitologică. Conform unei legende ea se căsătoreşte cu un cavaler cu condiţia ca el să n-o vadă într-o anumită zi, când înfăţişarea ei se schimbă într-o femeie cu trup de şarpe. (n. hy.)

— Eu am auzit – intră în vorbă leneşul acela de Karrel Gât-de-gâscă, cel care-mi furase briceagul – că el câştigă în fiecare zi la cărţi câte un milion!

— Eu cred că şi-a vândut sufletul diavolului – declară Bollinas, bucătarul – altfel nu poţi ridica palate dintr-o dată.

— Ce-ar fi să-l întrebăm pe Gaură-n-cap (aceasta era porecla pe care mi-o dăduseră mie), pe Sandy Powell, care ştie tot?

Un râs infam – o, cât de infam! – fu răspunsul ce-l primi Patrick. Am renunţat să mai ascult. M-am întins din nou pe pat, m-am acoperit cu scurta mea zdrenţuită şi am început să fumez tutunul adunat din mucurile de pe chei. Avea un efect foarte puternic – parcă îmi răsucea cineva un ferăstrău în gât. Îmi încălzeam nasul îngheţat, scoţând fumul pe nări.

S-ar fi cuvenit să stau pe punte: celălalt marinar de pe „Espagnola” se dusese la ibovnică, iar căpitanul şi frate-su se înfundaseră într-o cârciumă, dar acolo sus era frig şi scârbos. Cabina echipajului era o vizuină ordinară, cu două priciuri fără saltea şi cu un butoi de scrumbii drept masă. Mă gândeam la odăi frumoase, unde e cald şi nu sunt purici. Apoi am început să cuget la discuţia auzită. Vorbele acelea mă tulburaseră, după cum şi dumneavoastră v-aţi fi simţit tulburaţi dacă aţi fi auzit că în grădina vecinului s-a lăsat din zbor pasărea măiastră sau că vreun ciot bătrân a dat trandafiri.

Neştiind despre cine era vorba, mi-am imaginat un om cu nişte ochelari albaştri, cu buzele palide şi un zâmbet sarcastic, şi cu urechile mari, care cobora de pe un pisc abrupt, păşind pe nişte cufere ferecate în aur.

„De ce a avut atâta noroc – gândeam eu – de ce?

În acel moment, ţinând mâna în buzunar, am dibuit o hârtie şi, cercetând-o, am văzut că nu era altceva decât socoteala exactă a relaţiilor mele cu căpitanul, începând cu data de 17 octombrie,

când m-am angajat pe „Espagnola”, până în 17 noiembrie, adică până ieri. Eu însumi notasem tot ce mi se scăzuse din simbrie. Aici erau amintite; o cană spartă, cu o inscripţie albastră: *„Soţului meu drag, de la soţia lui credincioasă*”; o ciutură de stejar, scăpată în apă, pe care tot eu, la porunca căpitanului, o furasem de pe puntea vasului *„Grânarul apusean*”; o manta galbenă de cauciuc, pe care mi-o furase un necunoscut, ţigaretul căpitanului călcat de mine în picioare şi geamul de la cabină, spart tot de mine. Căpitanul îmi comunica de fiecare dată foarte exact cât mă costă noua mea ispravă, şi era de prisos să te târguieşti cu el, pentru că te cârpea cât ai zice peşte.

Am făcut totalul şi am văzut că-mi acoperă cu vârf şi îndesat salariul. Nu mai aveam de primit nimic. De necaz, era cât pe ce să izbucnesc în plâns, dar m-am stăpânit, fiind de la un timp încoace frământat să dezleg întrebarea: „Ce sunt eu – copil ori bărbat?” Mă cutremura gândul că aş mai putea fi copil, dar, pe de altă parte, simţeam ceva ireversibil în cuvântul „bărbat”; îmi apărea în minte imaginea unor cizme şi a unor mustăţi înfoiate. Dacă sunt copil, cum mi-a zis o dată o fată aprigă, ce ducea un paner cu cantalupi[3] – ea îmi spusese: *„Ia dă-te la o parte, copile!*” – atunci de ce mă gândesc atât de des la tot felul de lucruri importante: la cărţi, de exemplu, şi la meseria de căpitan, la familie, la copii şi la cum trebuie rostit cu o voce de bas: *„Ei, voi ăştia, carne de îngrăşat rechinii!*” Dacă sunt bărbat – lucru la care m-a făcut să mă gândesc, mai mult decât toţi ceilalţi, o haimana de vreo şapte ani, care mi-a spus, ridicându-se în vârful picioarelor; *„Nene, dă-mi şi mie un foc!*” – atunci de ce n-am mustăţi, iar femeile îmi întorc totdeauna spatele, de parcă n-aş fi om, ci un stâlp?

---

[3] varietate de pepene galben, având coaja groasă şi dungată, brăzdată în felii, cu miezul foarte dulce şi aromat. (n. hy.)

Îmi era greu, îmi era frig, şi nu mă simţeam în apele mele. Sufla vântul. „Şuieră!” i-am spus, şi el şuieră, găsind parcă tărie în tristeţea mea. Cernea o ploaie măruntă. „Toarnă!” i-am spus, bucurându-mă că toate sunt rele, că totul e umed şi sumbru, nu numai socotelile mele cu căpitanul. Era frig, şi eram sigur că am să răcesc şi am să mor, şi trupul meu fără de astâmpăr...

II.

Auzind sus glasuri şi paşi, am sărit în picioare; dar nu erau vocile alor noştri. Puntea „Espagnolei” venea sub nivelul cheiului, aşa că puteai coborî pe ea fără pasarelă. O voce spuse: „*Nu-i nimeni pe troaca asta de porci*”. Îmi plăcu introducerea şi aşteptam cu nerăbdare răspunsul. „*Tot aia-i*”, răspunse al doilea glas, atât de nepăsător şi suav, încât m-am gândit dacă nu cumva o femeie i-a răspuns bărbatului. „*Ei, care-i acolo?!* rosti mai apăsat primul. *În cabină arde lumina; hei, voinicilor!*”

Atunci am ieşit şi am văzut, mai curând am întrezărit prin întuneric, doi bărbaţi înfăşuraţi în mantale impermeabile. Stăteau pe loc, uitându-se în jur, apoi m-au observat, şi cel care era mai înalt spuse:

— Băiete, unde-i căpitanul?

Mi se păru ciudat că pe o asemenea întunecime poţi stabili vârsta cuiva. În acea clipă aş fi dorit să fiu eu căpitanul. Aş fi răspuns cu o voce groasă, impunătoare şi hârâită, ceva din cale-

afară de îndrăzneţ, cum ar fi, bunăoară: „*Înghiţi-te-ar iadul!*”, sau: „*Să-mi plesnească toate parâmele din creier dacă înţeleg ceva!*”

Le-am explicat că sunt singur pe barcaz şi, de asemenea, unde s-au dus ceilalţi.

— În cazul acesta – spuse ce] care îl însoţea pe bărbatul înalt – ce-ar fi să coborâm în cabină? Ei, musule, instalează-ne la tine şi să stăm de vorbă; aici e umezeală mare.

M-am gândit... Ba nu m-am gândit la nimic. Dar erau o apariţie ciudată şi, cercetându-i pe necunoscuţi, am zburat pentru o clipă cu gândul în lumea mea preferată, cu lupte, eroi şi comori, unde corăbii gigantice cu pânze trec ca nişte umbre şi se aude un ţipăt, un cântec, o şoaptă: „Misterul este plin de farmec! Misterul este plin de farmec!” „Nu cumva a început?” mă întrebam; genunchii îmi tremurau.

Sunt momente când, căzut pe gânduri, nu înregistrezi ce faci; eu mi-am venit în fire abia după ce m-am văzut în cabină, şezând în faţa vizitatorilor mei; ei se aşezară pe al doilea pat, unde dormea Egva, celălalt marinar, şi stăteau aplecaţi, să nu se lovească cu capul de tavanul pe care-l forma puntea.

„*Ăştia, da, oameni!*” mă gândeam, cercetând plin de respect înfăţişarea oaspeţilor. Amândoi îmi erau simpatici, fiecare în felul său. Cel mai vârstnic, care avea obrazul lătăreţ şi palid, ochii cenuşii, severi şi un zâmbet abia perceptibil, ar fi fost, după părerea mea, bun pentru rolul unui căpitan viteaz, în stare să le dea marinarilor săi, la masa de prânz, şi altceva decât peşte uscat. Cel mai tânăr, al cărui glas – vai! – mi se păruse a fi de femeie, avea o mustăcioară mică, ochi de culoare închisă, dispreţuitori, şi părul blond. Părea mai plăpând decât celălalt, dar straşnic îşi mai înfigea mâinile în şolduri şi grozav mai râdea. Amândoi rămăseseră cu mantalele de ploaie; cizmele lor înalte, cu tureatca de lac în partea răsfrântă sub genunchi, aveau rama subţire şi

lustruită; prin urmare, erau oameni cu bani.

— Să stăm de vorbă, tinere prieten; spuse cel mai în vârstă. După cum vezi, nu suntem nişte escroci.

— Pe fulgerele cerului! am răspuns. De ce n-am sta de vorbă, la naiba!...

Atunci amândoi au pufnit în râs, aplecându-se fiecare într-o parte, ca şi cum cineva i-ar fi despărţit, împingând între ei o bârnă. Cunosc acest râs. Vrea să însemne că te socotesc un prostănac, ori că ai debitat o imensă gogomănie. Un timp, m-am uitat la ei ofensat. Neînţelegând ce se întâmplase, apoi le-am cerut explicaţii amănunţite, ca să le curm veselia şi să le dau de înţeles că m-au jignit.

— Ei – spuse primul – nu vrem să te jignim. Am izbucnit şi noi în râs numai pentru că am tras puţin la măsea.

Şi îmi povesti ce-i adusese pe barcaz, iar eu, ascultându-l, făceam ochii mari.

De unde veneau aceşti doi oameni, care mă făceau părtaş la răpirea „Espagnolei”, n-am înţeles prea bine; eram plin de elan şi atât de fericit, încât amintirea peştelui sărat cu care ne hrănea unchiul Gros s-a mistuit în ceaţa strălucitor colorată a unei autentice şi neaşteptate aventuri. Într-un cuvânt, erau în drum, dar întârziaseră la tren. Întârziind la tren, întârziaseră şi la vaporul „Steem”, singura navă ce făcea zilnic înconjurul celor două peninsule, aşezate faţă în faţă cu crestele lor ascuţite. „Steem” ridică ancora la ora patru, se învârteşte prin lagune şi se întoarce a doua zi dimineaţa. Între timp, însă, o treabă ce nu suferă amânare îi reclamă la capul Gardena, sau, cum i-am zis noi, „Tripleta”, după cele trei stânci crescute din apă, lângă ţărm.

— Drumul pe uscat – spuse cel mai vârstnic, pe care îl chema Dürock – ne ia două zile, pentru o barcă vântul e prea tare, iar noi trebuie să ajungem în zori. Ţi-o spun deschis, cu cât o pornim

mai repede, cu atât e mai bine... şi tu ne vei transporta la capul Gardena, dacă vrei să faci bani.

— Cât ai vrea să-ţi dăm, Sandy?

— Trebuie să vorbiţi cu căpitanul – am răspuns şi m-am oferit să merg la cârciumă, dar Dürock, ridicând dintr-o sprânceană, îşi scoase portofelul, îl puse pe genunchi şi zornăi două fişicuri cu monede de aur. Când le desfăcu, în mâna lui deschisă se scurse un şuvoi strălucitor şi el începu să-l joace în palmă, vorbind în tactul acestui zăngănit magic:

— Iată câştigul tău pentru noaptea de astăzi – spuse el – aici sunt treizeci şi cinci de galbeni. Eu şi prietenul meu Estampe ştim să mânuim timona şi velele, şi cunoaştem ţărmul din interiorul golfului, tu nu rişti nimic. Dimpotrivă, unchiul Gros te va declara erou şi mare geniu, când, ajutat de oamenii pe care ţi-i vom da noi, te vei întoarce mâine dimineaţă şi-i vei oferi, uite, bancnota asta. Şi cu ea, în loc de o singură covată, poate să aibă două. Cât despre acest Gros, sincer vorbind, suntem chiar bucuroşi că lipseşte. Mai întâi şi-ar scărpina straşnic barba, apoi ar spune că trebuie să meargă să se sfătuiască cu prietenii lui. Apoi te va trimite după băutură, să „ude” plecarea, se va chercheli şi va trebui să-l batem la cap să se dezlipească de pe scaun şi să treacă la timonă. În general, cu el va fi la fel de vesel ca şi cum ai juca cu picioarele vârâte într-un sac.

— Nu cumva îl ştiţi? am întrebat uimit, pentru că în clipa aceea unchiul Gros parcă s-ar fi aflat de faţă.

— O, nu! spuse Estampe. Dar am... *hm*... auzit de el. Şi aşa, Sandy, plecăm.

Plecăm... O, rai pământesc! În vorbele acestor oameni inima mea nu presimţea niciun rău; vedeam că îi macină o grijă şi o agitaţie lăuntrică. Starea mea de spirit amintea un compresor în plină funcţiune. Propunerea mi-a subjugat imaginaţia şi m-a

orbit. M-am înflăcărat pe loc. Dac-aş fi avut, le-aş fi oferit câte un pahar de grog şi ţigări de foi. M-am hotărât fără rezerve, sincer şi fiind de acord cu totul, pentru că totul era numai adevăr; chiar şi Gros ar fi făcut pe dracu-n patru să dobândească bancnota, dacar fi fost de faţă.

— În cazul acesta... Dumneavoastră, fireşte, ştiţi... Nu mă veţi trage pe sfoară – am îngăimat eu.

Totul îşi schimbase înfăţişarea: ploaia devenise glumeaţă, vântul jucăuş, însăşi bezna, gâlgâind de apă, spunea „da”.

I-am condus pe cei doi pasageri în cabina căpitanului şi, zorind să nu fim surprinşi şi reţinuţi de Gros, am desfăcut velele, două vele strâmbe, cu verga lor de ridicare, am scos parâma de acostare, am pus focul şi când Dürock a răsucit timona, „Espagnola” s-a desprins de chei fără ca cineva s-o vadă.

Am ieşit din radă cu vântul plin, cu tangajul bun şi, de îndată ce-am ocolit promontoriul, la timonă a trecut Estampe, iar eu şi cu Dürock ne-am adăpostit în cabină; mi-am pironit ochii la el, abia acum imaginându-mi clar ce trebuie să simtă unchiul Gros de s-o fi întors de la cârciumă cu frate-su. Ce-o să creadă despre mine nici nu cutezam să-mi închipui, deoarece creierul lui era, probabil plin numai de pumni şi de şişuri; vedeam parcă aievea cum îi spune lui frate-su: „Ăsta să fie locul, ori ba? Nu mai pricep”.

„Sigur, ăsta – trebuie că răspunde fratele. Chiar ăsta e locul, uite binta şi dala aia urnită din loc; alături e ancorată „Melusina”... şi, în general...”

Atunci m-am şi văzut cu mâna lui Gros înfiptă în chica mea. Cu toată distanţa ce mă despărţea de năpastă, imaginea mi-a răsărit atât de ameninţătoare, încât, clipind repede din ochi, am început să-l cercetez pe Dürock, ca să nu mă las copleşit de deprimare.

El stătea pe scaun pieziş, mâna dreaptă îi atârna peste spetează, iar cu stânga îşi ţinea mantaua ce alunecase pe jos. Tot în mâna stângă îi fumega o ţigaretă specială, plată, aurită la capătul care se pune în gură; fumul ei, atingându-mi faţa, mirosea a pomadă de calitate bună. Haina lui de catifea era descheiată la gât, dezvelind triunghiul alb al cămăşii; un picior îl ţinea întins, celălalt strâns sub scaun, faţa îi era gânditoare şi privea fără să mă vadă; în această atitudine, umplea cabina cea mică cu persoana lui. Dorind să-mi fac datoria de gazdă, am descuiat dulăpaşul unchiului Gros cu un cui îndoit, cum făceam întotdeauna când îmi lipsea câte ceva pentru bucătărie (apoi îl încuiam la loc), am pus pe masă o farfurie cu mere, precum şi o garafă albastră, pe jumătate plină cu rachiu, şi am şters cu degetul buza paharelor.

— Mă jur pe vela zburătorului – am spus – grozav rachiu! N-aţi binevoi, dumneavoastră şi tovarăşul dumneavoastră, să beţi un pahar împreună cu mine?

— Nu zău, asta ar fi o treabă! spuse Dürock, ieşind din starea sa de meditaţie.

Hubloul din spate era deschis.

— Estampe, n-ai vrea să-ţi aducem un pahar de rachiu?

— Ba bine că nu! Daţi-l încoace – răzbătu până la noi răspunsul. Mă gândesc dacă nu suntem cumva în întârziere?

— Iar eu îmi doresc şi sper ca totul să nu fie decât o alarmă falsă – strigă Dürock, întorcându-se pe jumătate. N-am depăşit farul din Fleeren?

— Farul se vede la tribord, trecem cu vânt strâns.

Dürock duse paharul şi întorcându-se rosti:

— Să ne cinstim şi noi, Sandy. Tu, după câte văd, nu eşti un fricos.

— În familia mea n-au existat fricoşi – am răspuns cu o

mândrie plină de modestie. De fapt, n-am avut niciun fel de familie. Marea şi vântul, iată ce-am îndrăgit eu!

Am avut impresia că răspunsul meu l-a surprins; m-a privit cu simpatie, de parc-aş fi găsit un lucru pe care el îl pierduse şi i l-aş fi înapoiat.

— Tu, Sandy, sau eşti un mare coţcar, sau ai un caracter ciudat! spuse, oferindu-mi o ţigară. Ştii tu că şi eu îndrăgesc marea şi vântul?

— Dumneavoastră nu se poate să nu le îndrăgiţi – am răspuns eu.

— De ce?

— Păi aşa vă arată figura.

— Nu judeca niciodată oamenii după înfăţişare – spuse zâmbind Dürock. Dar să lăsăm asta. Ştii tu, cap înfierbântat ce eşti, încotro ne îndreptăm?

Cu un aer cât mai matur, am clătinat din cap şi am mişcat din picior.

— Lângă capul Gardena se află casa prietenului meu Hanoover. Numai faţada principală are o sută şaizeci de ferestre, dacă nu mai multe. O casă cu două etaje. E enormă, prietene Sandy, enormă. Şi are nenumărate ganguri secrete, încăperi tainice, de o rară frumuseţe, şi nenumărate surprize ingenioase. Vrăjitorii din vechime ar roşi la gândul că au născocit atât de puţin la vremea lor.

Mi-am exprimat speranţa că o să pot vedea şi eu lucrurile astea atât de minunate.

— Ei, nu ştiu ce să-ţi spun! răspunse Dürock distrat. Mă tem că nu vom avea timp de tine.

Se întoarse spre hublou şi strigă:

— Vin să te schimb!

Se ridică în picioare mai dădu pe gât un pahar, apoi,

îndreptându-şi mantaua şi încheind-o, păşi în beznă. Imediat apăru Estampe. Se aşeză pe scaunul părăsit de Dürock şi, frecându-şi mâinile înţepenite de frig, spuse:

— Cartul al treilea este al tău. Ei, şi ce zici că ai să faci cu banii?

În clipele acelea eram nebun de fericire din pricina palatului misterios, iar întrebarea lui Estampe parcă îmi răpi ceva: îmi legasem de pe acum viitorul de ţinta călătoriei. Vârtej de vise!

— Ce voi face? am repetat întrebarea. Să zicem că am să-mi iau un barcaz de pescuit. Mulţi pescari trăiesc din meseria asta.

— Ia te uită! spuse Estampe. Şi eu care credeam că-i vei face un dar porumbiţei tale!

Am bâiguit ceva, nevoind să recunosc că porumbiţa mea – un cap de femeie, decupat dintr-o revistă şi care mă vrăjise de-a binelea – se afla pe fundul cufărului meu.

Estampe dădu o duşcă pe gât şi îşi roti privirea în jur, distrat şi plin de nerăbdare. Din când în când, mă întreba ce curse face „Espagnola”, câtă încărcătură ia, dacă unchiul Gros mă snopeşte deseori în bătăi şi alte asemenea fleacuri. Era evident că se plictiseşte şi că această cabină, murdară şi înghesuită ca un coteţ de păsări, îi este nesuferită. Nu semăna de loc cu prietenul său, visătorul şi condescendentul Dürock, în prezenţa căruia aceeaşi cabină rău-mirositoare părea să fie cabina strălucitoare a unui transoceanic. Acest tânăr nervos îmi displăcu şi mai mult când îmi spuse, probabil distrat, „Tommy”. I-am răspuns cu o voce de bas:

— Sandy, Sandy este numele meu, jur pe Lucreţia!

Nu ţin minte unde citisem cuvântul acesta, dar eram ferm convins că este numele unei insule necunoscute. Izbucnind în hohote de râs, Estampe mă luă de ureche şi răcni:

— Ia te uită! O cheamă Lucreţia! Ehe, craiule! Dürock, auzi?

strigă el în hublou. Pe prietena lui Sandy o cheamă Lucreţia!

Abia mai târziu am aflat că acest om zeflemitor şi superficial era curajos şi bun, dar în clipa aceea uram mustăcioara lui impertinentă.

— Nu întărâta băiatul, Estampe – răspunse Dürock.

Altă umilinţă, de la omul din care îmi făcusem un idol. M-am cutremurat, faţa mi s-a lungit de obidă. Estampe, văzând demoralizarea mea, sări în picioare, se aşeză lângă mine şi mă luă de mână; în clipa aceea însă puntea se înclină şi el se întinse pe podea cât era de lung. Jubilând, i-am sărit în ajutor să se ridice, dar el îşi desprinse mâna dintr-a mea, se săltă singur cu vioiciune şi roşi foarte tare; de unde am înţeles că este vanitos ca o pisică. Un timp mă privi tăcut şi bosumflat, apoi se înveseli şi îşi continuă pălăvrăgeala.

În timpul acesta Dürock strigă: „Volta”. Ne-am repezit şi am schimbat velele la babord; fiind foarte aproape de ţărm, vântul sufla mai slab, dar cu toate acestea vasul oscila puternic şi, din când în când, valurile spălau puntea. Venise timpul să preiau eu timona şi Dürock îmi puse pe spate mantaua lui, deşi nu simţeam de loc frigul. „Ţine direcţia asta” – spuse Dürock, arătându-mi cartul de compas, iar eu am răspuns ca un vajnic marinar: „Am înţeles, ţin direcţia!”

Acum erau amândoi în cabină şi eu, între două rafale de vânt, prindeam frânturi din discuţia lor, purtată cu glas domol. Ea mi-a rămas în minte ca în vis. Era vorba de o primejdie, de o pierdere, de temeri, de durerea şi de boala cuiva; spuneau că „trebuie să afle exact”. Trebuia să ţin ferm timora şi în acelaşi timp să mă ţin zdravăn pe picioare, căci valurile balansau „Espagnola” ca un scrânciob; de aceea, în timpul cartului am fost mai mult preocupat să menţin direcţia, decât de alte gânduri. Dar eram la fel de grăbit să ajungem la destinaţie, pentru ca în felul

acesta să pot afla, în sfârşit, cu cine aveam de-a face şi despre ce era vorba. De mi-ar fi stat în putere, aş fi tras „Espagnola” la edec, ţinând parâma cu dinţii.

După ce zăbovi puţin în cabină, Dürock ieşi; i-am văzut focul de la ţigară şi, curând, i-am desluşit faţa aplecată peste busolă.

— Ei, cum e? spuse el, bătându-mă pe umăr. Iată că ne apropiem. Priveşte!

La babord, în beznă, se ţesea reţeaua de aur a unor lumini îndepărtate.

— Aşadar asta este casa de care vorbeai? am întrebat.

— Da. N-ai mai fost niciodată pe-aici?

— Nu.

— Ei, o să ai ce vedea!

Petrecurăm aproape o jumătate de oră înconjurând stâncile „Tripletei”. După promontoriu vântul sufla destul de anemic pentru a ne purta spre micul golf, dar când în cele din urmă am ajuns, am văzut că ne aflăm lângă o pantă acoperită de livezi sau de un crâng ce îmbrăţişa o umbră masivă, punctată ici-colo de lumini. Era un mic dig; pe o parte a digului se balansau, după cum am putut să văd, câteva iahturi.

Dürock trase un foc de armă şi, la puţin timp, îşi făcu apariţia un om, care prinse cu dibăcie saula[4] aruncată de mine. Deodată întunericul se risipi – la capătul digului se aprinse un far puternic; am văzut nişte trepte largi ce coborau spre apă şi am desluşit mai limpede crângul.

În timpul acesta „Espagnola” îşi făcea amararea şi eu am coborât velele.

Eram tare obosit, dar n-aveam niciun chef să dorm; dimpotrivă, în acest colţ tainic m-am simţit nemărginit de liber,

---

[4] Parâmă folosită pentru a lega în mod suplimentar diferite obiecte la bordul unei nave. (n. hy.)

pradă unei veselii bolnăvicioase şi violente.

— Cum îi e lui Hanoover? se adresă Dürock, sărind pe dig, omului care ne întâmpinase. Ne-ai recunoscut? Nădăjduiesc. Să mergem, Estampe. Hai şi tu cu noi, Sandy, n-o să păţească nimic hârbul ăsta al tău. Ţine banii, iar dumneata, Tom, condu-l pe tânăr să se încălzească, şi instalează-l cât mai bine; apoi te aşteaptă o călătorie – şi-i explică unde să fie dus barcazul.

— Deocamdată rămâi cu bine, Sandy! Eşti gata, Estampe? Atunci, să pornim şi deie Domnul ca totul să fie bine.

Spunând aceste cuvinte, se apropie de Estampe şi, coborând pe uscat, dispărură la stânga, iar eu am ridicat ochii spre Tom şi am văzut o faţă năpădită de păr şi o gură enormă, ca de fiară; ţinându-şi aplecat capul uriaş, omul mă privea de la înălţimea staturii sale, de două ori mai mare decât a mea. Îşi puse mâinile în şolduri. Umerii săi acopereau orizontul. Aveam impresia că se va prăbuşi şi mă va strivi.

III.

Gura lui molfăia o pipă ce împroşca scântei şi amintea o piatră de moară măcinând un fir de par; din ea izvorî un glăscior dulce şi plăcut, asemenea unui firişor de apă.

— Îi fi căpitanul, cumva? întrebă Tom, întorcându-mă spre lumină, să mă cerceteze. Uu, ce vânăt eşti! Ai îngheţat?

— La dracu'! am spus. Sunt şi îngheţat şi capul mi se

învârteşte. Dacă te cheamă Tom, n-ai putea dumneata să-mi explici toată tărăşenia asta?

— Şi anume, care tărăşenie?

Tom vorbea agale, ca un copil liniştit şi cu judecată, şi de aceea ţi se făcea lehamite să-l asculţi până îşi termină vorba.

— Ce tărăşenie, adică? Hai mai bine să cinăm. Asta-i, socot eu, cea mai bună tărăşenie pentru tine.

Rostind aceste vorbe, gura lui se închise ca o trapă în cădere. Se întoarse şi o luă spre ţărm, făcându-mi semn să-l urmez.

De la ţărm, pe nişte trepte dispuse în semicerc, ne-am urcat până în dreptul unei alei uriaşe, şi am păşit printre şiruri de arbori gigantici. La intervale, din dreapta şi din stânga bătea lumina, dezvăluind în adâncul hăţişului de plante coloane sau câte un colţ din faţadă, cu podoaba masivă a cornişelor. În faţă se profila un dâmb întunecat; când ne-am apropiat mai mult, s-a dovedit a fi un grup statuar din marmură, ale cărui siluete, albe ca zăpada, se înlănţuiau deasupra unei cupe uriaşe. Era o fântână arteziană. Aleea urca în trepte. Apoi alte trepte – noi am mers mai departe – indicau o cotitură la stânga, am suit şi am trecut pe sub o boltă într-o curte interioară. În spaţiul imens, puternic luminat, din toate părţile de nişte geamuri mari şi de felinare suspendate, am văzut la parter o a doua boltă, mai mică, dar destul de mare pentru a lăsa să treacă un car. Îndărătul bolţii era luminat ca ziua; trei uşi, larg deschise, în direcţii diferite, lăsau să se vadă şiruri de coridoare şi de plafoniere aprinse. Conducându-mă într-un colţ de unde aveai impresia că nu mai poţi trece nicăieri, Tom deschise o uşă şi am zărit o mulţime de oameni în jurul unor vetre şi plite; erau acolo numai abur şi dogoare, hohote şi învălmăşeală, huruit şi strigăte, zdrăngănit de veselă şi plescăit de apă; aici se găseau bărbaţi, adolescenţi, femei. Parc-aş fi nimerit într-o piaţă zgomotoasă.

— Stai puţin – îmi spuse Tom – am de vorbit cu cineva – şi se depărtă, dispărând din vedere.

Mi-am dat seama imediat că stingheresc: am fost lovit în umăr, călcat pe picioare, mâna cuiva m-a silit, fără niciun fel de menajamente, să mă dau la o parte, şi tocmai atunci o femeie m-a lovit peste cot cu un lighean; câţiva s-au răstit la mine, cerându-mi să mă car din drumul lor. M-am tras într-o parte şi m-am ciocnit cu un bucătar, care ţinea în mână un cuţit, iar ochii îi străluceau ca la nebuni. Abia îmi trase o înjurătură, că o fetişcană cu pulpele groase, venind zorită, se întinse pe o lespede alunecoasă şi un torent de migdale zbură până la picioarele mele; în acelaşi timp, trei inşi, târând un peşte uriaş, mă îmbrânciră pe mine într-o parte, iar pe bucătar în cealaltă, trăgând cu coada peştelui două brazde în migdalele de pe jos. Într-un cuvânt, era veselie mare. Eu, putred de bogat, stăteam strângând un pumn de galbeni în buzunar şi priveam neputincios, până când, în cele din urmă, printr-o breşă deschisă întâmplător în viermuiala aceasta de oameni ce se grăbeau, alergau şi urlau, am ochit un moment potrivit şi m-am refugiat lângă un perete mai îndepărtat; aici m-am aşezat pe un scăunel şi m-a găsit Tom.

— Hai să mergem – spuse el, ştergându-se la gură cu vădită veselie.

Ce data aceasta n-a fost mult de mers; tăiarăm un ungher al bucătăriei şi, trecând prin două uşi, am urcat într-un culoar alb, de unde am ajuns într-o încăpere spaţioasă, fără de uşi, în care se aflau câteva paturi şi mese obişnuite.

— Cred că n-or să ne deranjeze – spuse Tom, şi scoţând din sân o sticlă închisă la culoare, o duse solemn la gură şi trase vreo trei gâturi. Ia trage-i şi tu, că acum au să-ţi aducă ce ai nevoie.

Şi Tom îmi întinse sticla.

Într-adevăr, de asta aveam nevoie. În decurs de două ceasuri

se petrecuseră atâtea întâmplări, şi mai cu seamă totul îmi apărea atât de neînţeles, încât nervii mei cedară. Nu eram la largul meu, mai exact, mă simţeam în acelaşi timp şi pe cheiul din Liss, şi aici, aşa că trebuia să separ trecutul de prezent cu o înghiţitură de rachiu în stare să lămurească totul şi care să fie cum nu mai băusem altul până atunci. În timpul acesta îşi făcu apariţia un individ colţuros, cu faţa teşită, nasul cârn şi care purta şorţ. Aşeză pe pat un teanc de lucruri şi îl întrebă pe Tom:

— Sunt pentru el?

Tom nu-l învrednici cu vreun răspuns şi, luând hainele, mi le întinse, spunându-mi să le îmbrac.

— Porţi nişte zdrenţe – îmi spuse – aici o să te îmbrăcăm ca lumea. Ai făcut o cursă bunicică – adăugă, văzând că am dat drumul pe saltea la aurul pe care, acum, nu mai aveam cum să-l ţin la mine. Rânduieşte-ţi ţinuta, ia cina şi culcă-te, iar mâine dimineaţă poţi să pleci încotro ţi-o dori inima.

Sfârşitul acestui discurs mă repuse în drepturile mele, căci începusem să cred că noile mele cunoştinţe vor modela din mine, ca dintr-un lut moale, tot ce le va trece prin minte. Ocrotitorii mei se aşezară amândoi şi începură să mă privească cum mă dezbrac. Din fâstâceală, uitasem de ticălosul meu tatuaj: scoţându-mi cămaşa, l-am surprins pe Tom cu capul aplecat într-o parte şi foarte concentrat.

După ce-mi privi braţul dezgolit, îşi plimbă degetul pe el.

— Tu ştii tot – îngăimă el intrigat, şi izbucni într-un hohot de râs, fixându-mă fără pic de ruşine. Sandy! strigă el, scuturându-mi braţul cu pricina. Da' ştii că eşti un băiat formidabil?! Straşnică chestie! John, priveşte aici, scrie în chipul cel mai neruşinat: „*Eu ştiu tot!*"

Stăteam pe jumătate dezbrăcat, strângându-mi cămaşa la piept, şi eram atât de furios, încât gălăgia stârnită de ocrotitorii

mei atrăsese o mulţime de lume. Se puneau tot felul de întrebări. Eu doar mă răsuceam încoace şi-ncolo şi-mi străpungeam zeflemitorii cu priviri ucigătoare; în odaie se înghesuiau vreo zece persoane. Era zarvă mare: „Iote la ăsta! Ştie tot! Ia arată-ne diploma dumitale, tinere”. „Cum se prepară sosul de broască ţestoasă?” „Ei, ei, ce ţin în mână?” „Ascultă, marinare: îl iubeşte Tilda pe John?” „Preaînvăţatule, explică-ne mişcarea stelelor şi a celorlalte planete!” În sfârşit, o fetiţă mânjită, cu nasul negru ca la vrăbii, mă dădu gata piuind: „Tăticule, nu ştii cât fac trei ori trei?”

Eram impulsiv din fire şi dacă furia mă orbea şi-mi lua minţile, nu-mi trebuia mult ca, pierzându-mi cumpătul, să mă las cuprins de o beznă clocotitoare şi să fac ţăndări tot ce-mi stătea în cale. Furia mea era teribilă. Văzând-o, batjocoritorii mei se traseră mai în lături şi careva spuse: „Cum a mai pălit, sărmanul, se vede că acum meditează profund la ceva!” Am văzut roşu înaintea ochilor şi, neştiind cu ce să arunc în mulţime, am apucat primul lucru la îndemână, grămăjoara de aur, şi am zvârlit-o cu atâta năduf, că jumătate din oameni au ieşit în fugă, tăvălindu-se de râs. Sărisem la Tom, care mă apucase de mâini, când, deodată, totul a amuţit: intrase un om de vreo douăzeci şi doi de ani, slab şi drept, foarte melancolic şi foarte frumos îmbrăcat.

— Cine a aruncat banii? întrebă el sec.

Amuţiră cu toţii, cei din spate ţâşniră afară, iar Tom fu cât pe-aci să se fâstâcească, dar îşi recăpătă pe dată veselia şi povesti întâmplarea.

— Are, într-adevăr, cuvintele acestea scrise pe braţ – spuse Tom. Arată braţul, Sandy, doar s-a glumit cu tine şi nimic mai mult.

Noul venit era Pope, bibliotecarul amfitrionului, lucru pe care l-am aflat mai târziu.

— Adună-ţi banii – spuse Pope, apoi se apropie de mine şi îmi privi braţul cu mult interes. Ai scris chiar dumneata?

— Aş fi fost ultimul neghiob – i-am răspuns. Şi-au bătut joc de mine, după ce m-au îmbătat.

— Aşa... şi cu toate acestea, poate că e bine să ştii tot.

Zâmbind, Pope se uita la mine cum mă îmbrac furios şi mă grăbesc să mă încalţ.

Abia acum, liniştindu-mă puţin, am văzut că toate lucrurile – haina, pantalonii, cizmele şi lenjeria, deşi lucrate fără pretenţii, erau de o calitate excelentă şi, îmbrăcându-le, m-am simţit aşa cum se simte o mână în clăbuc cald de săpun.

— După ce vei fi luat cina – spuse Pope – Tom să-l trimită pe Parker, iar Parker să te conducă sus. Stăpânul Hanoover doreşte să te vadă. Eşti marinar şi, de bună seamă, un om cutezător – adăugă el, întinzându-mi banii adunaţi.

— La o adică, nu mă fac de râs – am spus, punându-mi bine averea.

Pope se uita la mine, eu la el. În ochii lui licări ceva – scânteia unor gânduri pe care nu i le ştiam.

— Asta-i bine, da... – spuse el şi, privindu-mă ciudat, ieşi.

Spectatorii se risipiseră; atunci Tom, ducându-mă de mânecă până la masă, îmi arată cina servită. Mâncarea era pusă în farfurii, dar dacă era gustoasă n-am putut să-mi dau seama, deşi am mâncat-o toată. Nu mă grăbeam. Tom ieşise şi, odată rămas singur, am încercat să înţeleg cele petrecute. Uneori, emoţia mea era atât de mare, că nu mai nimeream să duc lingura la gură. În ce istorie m-am pomenit şi ce-mi va rezerva viitorul? Sau poate avea dreptate vagabondul acela de Bob Parkantry, care spunea: „Dacă întâmplarea te-a prins o dată în iţele ei, te prinde şi a doua oară”.

Pe când reflectam la toate astea, am simţit licărind un

sentiment de împotrivire şi în minte mi-a încolţit întrebarea: «Ce-ar fi dacă după cină îmi voi pune şapca, le voi mulţumi cuviincios la toţi şi, renunţând cu mândrie şi profund enigmatic la „iţele” următoare, după toate probabilităţile pregătite să mă înhaţe, aş ieşi de aici şi m-aş întoarce pe „Espagnola”? Şi întâmplarea aceasta va rămâne pentru totdeauna doar „o întâmplare” de care îţi aduci aminte o viaţă întreagă, făcând tot felul de presupuneri cu privire la ceea ce „ar fi putut să fie” şi la „adevărul rămas nedezlegat”». Închipuindu-mi clipa aceasta, m-am simţit ca şi când cineva mi-ar fi smuls din mâini, la pasajul cel mai palpitant, o carte ce făcuse inima să-mi zvâcnească. M-a copleşit o mare tristeţe şi, de mi s-ar fi ordonat cu adevărat să plec acasă, m-aş fi lungit cu siguranţă pe podea şi aş fi bătut din picioare, cuprins de o neagră desperare.

Deocamdată nu se întrezărea nimic asemănător; dimpotrivă, întâmplarea, sau cum s-ar mai putea numi, continua să-şi depene fitilul exploziv, răsucindu-l într-un laţ meşteşugit la picioarele mele. De cealaltă parte a peretelui (după cum v-am mai spus, încăperea nu avea uşă – îi ţinea locul o arcadă largă), câţiva oameni, făcând în drumul lor un popas sau întâlnindu-se cu totul întâmplător, purtau o discuţie neînţeleasă, dar interesantă; mai exact, discuţia putea fi înţeleasă, dar eu nu ştiam despre cine era vorba. Se spuneau următoarele:

— Ei, ce mai e, se zice că din nou a căzut la pat?

— Aşa este, au chefuit. O să-l facă negreşit beţiv ori o să deprindă el şi singur darul beţiei.

— A şi ajuns un băutor înrăit.

— N-are voie să bea, dar toţi beau, asta-i gaşca.

— Dar Dige, pramatia aia, ce păzeşte?

— Ce-i pasă ei?

— Cum, ce-i pasă! Se spune că sunt în mare amiciţie sau în

amor, şi poate chiar o va lua.

— Am auzit-o cum îi spunea: „Aveţi inima sănătoasă; sunteţi – zice – un om foarte sănătos, nu ca mine”.

— Cu alte cuvinte, bea; adică, poţi să bei, dar toată lumea ştie că doctorul i-a spus: „Vinul vă este categoric interzis. Fie şi cafea, ce doriţi, dar alcoolul vă poate fi fatal, având inima bolnavă”.

— Inimă bolnavă, dar mâine se adună vreo două sute de persoane, dacă nu mai mult! Comanda la noi e pentru două sute. Cum să nu bei atunci?

— De-aş avea şi eu ditamai casa, aş bea şi eu de bucurie.

— Da’ ce? Ai văzut ceva?

— Parcă-i de văzut ceva? După mine-i trăncăneală curată. Nimeni n-a văzut nimic. Sunt, e drept, câteva odăi încuiate, dar de baţi toate etajele, nu-i nimic pe nicăieri.

— Da, că e secret.

— Păi de ce secret?

— Neghiobule! Mâine totul va fi dat pe faţă, înţelegi? Va fi o serbare, asta trebuie făcut cu solemnitate, nu-i o bagatelă. Trebuie să facă impresia corespunzătoare. Eu am auzit câte ceva, dar nici nu mă gândesc să ţi-o spun.

— Poţi s-aştepţi mult şi bine să te întreb!

Se certară şi se despărţiră.

Abia se făcu linişte, că se auzi vocea lui Tom; îi răspundea glasul serios al unui bătrân. Tom spunea:

— Aici toţi sunt morţi de curiozitate, iar eu îs poate mai curios decât toţi. Mare necaz! Se vorbeşte că ai crezut că nu te vede nimeni. Dar Krall te-a văzut, Krall jură, se jură că împreună cu dumneata a dat colţul, acolo unde-i scara de sticlă, şi o fâşneaţă tinerică, care-şi ascundea faţa sub o basma.

Vocea, în care se desluşeau mai degrabă blândeţe şi răbdare decât ciudă, răspunse:

— Lasă asta, Tom, te rog. Doar n-o să trag eu, om bătrân, iţele! Lui Krall îi place să umble cu scorneli!

În acel moment, au intrat în camera în care mă aflam şi au venit spre mine; însoţitorul lui se apropie mai mult decât Tom. Acesta se opri la intrare şi vorbi:

— Da, e de nerecunoscut tânărul. Şi figura i-e, alta de când a mâncat. Să-l fi văzut cum s-a înnegrit de furie când i-au citit inscripţia aia de pe braţ făcută la repezeală!

Parker era valet; mai văzusem îmbrăcămintea pe care o purta, în tablouri. Cărunt, tuns, c-un început de chelie, omul acesta robust, îmbrăcat cu ciorapi albi, frac albastru şi vestă răscroită la gât, purta ochelari rotunzi şi-şi mijea uşor ochii când se uita pe deasupra lor. Faţa inteligentă şi ridată, de băbuţă vioaie, bărbia regulată şi calmul interior care se putea ghici îndărătul unei mimici de rigoare, m-au făcut să cred că bătrânul ar putea să fie administratorul principal al casei, lucru de care l-am şi întrebat. El îmi răspunse:

— Mi se pare că te numeşti Sanders. Să mergem, Sandy, şi străduieşte-te să nu-mi atribui o funcţie atât de înaltă, atâta timp cât aici nu eşti stăpân, ci oaspete.

L-am întrebat dacă l-am jignit cu ceva.

— Nu – mi-a răspuns el – dar nu sunt în apele mele şi o să mă agăţ de orice îmi vei spune. De aceea ar fi mai bine pentru dumneata să nu vorbeşti şi să nu rămâi în urmă.

Într-adevăr, mergea atât de repede, deşi făcea paşii mici, încât abia mă ţineam după dânsul.

Am străbătut coridorul până la jumătate şi am cotit spre o uşă tăiată într-un zid ce adăpostea o scară în spirală, semnalată de şirul orificiilor rotunde ale ferestrelor. Urcând-o, Parker respira hârâit şi precipitat, dar nu-şi încetini pasul. Deschise o uşă dintr-o nişă adâncă din zid şi ne pomenirăm în cuprinsul unor încăperi

aduse aici parcă dintr-un imperiu ai splendorii; erau brăzdate de jocul unor lumini şi planuri adânci, ce răsăreau în modul cel mai surprinzător. Am simţit, deşi atunci nu mi-am dat seama de acest lucru, cu câtă acuitate se deşteaptă în noi sentimentul formei, trezind acţiunea unor puternice senzaţii de spaţiu şi atmosferă, în care mâini nevăzute înalţă tot mai sus, spre culmile cele mai pure, însăşi senzaţia. Senzaţia aceasta a formelor splendide şi neaşteptate era violentă şi nouă. Toate gândurile mele s-au detaşat, întruchipându-se în ceea ce vedeam. N-am bănuit niciodată că nişte linii, combinate cu culoare şi lumină, pot să zâmbească, să te oprească în loc, să-ţi taie respiraţia, să-ţi schimbe starea sufletească; că ele îţi pot înăbuşi atenţia şi provoca o ciudată nesiguranţă în mâini şi în picioare.

Puteam să disting doar coroana imensă a unui cămin de marmură, profunzimea aeriană a vreunui tablou, sau o mobilă scumpă în umbra unor dragoni chinezeşti. Văzând totul, nu înregistram aproape nimic. Nu mai ţineam minte cum coteam şi pe unde mergeam. Aruncând o privire spre podeaua pe care călcam, am văzut încrustate în marmură chenare şi flori. În cele din urmă Parker se opri, îşi îndreptă umerii, îşi bombă pieptul, şi mă conduse dincolo de o uşă imensă. El spuse:

— Iată-l pe Sandy, pe care aţi dorit să-l vedeţi – şi apoi se făcu nevăzut.

M-am întors, dar, într-adevăr, valetul nu mai era.

— Apropie-te, Sandy – spuse cineva cu un glas obosit.

Am privit în jur şi am văzut în spaţiul albastru-ceţos, luminat de sus, plin de oglinzi, de strălucire şi de mobilă, câteva persoane aşezate pe canapele şi în fotolii, cu feţele întoarse spre mine. Erau dispuse într-un cerc neregulat. Ascuţindu-mi privirea, ca să ghicesc cine mi-a spus „apropie-te”, m-am bucurat zărindu-i pe Dürock şi pe Estampe; fumau în picioare, lângă cămin, şi îmi

făceau semn să mă apropii. În dreapta, într-un balansoar mare, stătea aproape întins un bărbat de vreo douăzeci şi opt de ani, cu o faţă palidă şi plăcută, înfăşurat într-un pled, şi având la cap un bandaj. La stânga lui şedea o femeie. Lângă ea, în picioare, era Pope. Pe femeia aceea am privit-o numai cu coada ochiului, pentru că imediat mi-am dat seama că era foarte frumoasă, şi de aceea m-am fâstâcit. Nu ţin minte niciodată cum este îmbrăcată o femeie, oricine ar fi ea; nici de data asta n-am putut să înregistrez decât nişte scântei albe într-un păr întunecat şi o siluetă azurie conturată cu multă delicateţe. Când mi-am luat ochii de la ea, i-am văzut chipul din nou, în minte: puţin prelung, gura mică şi bine conturată, ochii mari, umbriţi parcă.

— Hai, spune ce le-ai făcut prietenilor mei? rosti omul înfăşurat în pled, în timp ce-şi freca tâmplele făcând o grimasă. De când au venit cu vasul tău, nu mai contenesc să-ţi aducă laude. Mă numesc Hanoover. Ia loc, Sandy, mai aproape de mine.

Îmi indică un fotoliu, în care m-am aşezat, nu dintr-o dată, deoarece se tot lăsa sub mine, până ce, în cele din urmă, m-am stabilizat.

— Aşadar – spuse Hanoover, care răspândea un vag miros de vin – tu îndrăgeşti „marea şi vântul”!

Eu tăceam.

— Nu ţi se pare, Dige, că în aceste cuvinte simple se ascunde o mare forţă? spuse Hanoover, adresându-se tinerei doamne. Ele se întâlnesc ca două talazuri...

Atunci i-am observat şi pe ceilalţi. Doi bărbaţi, nu prea tineri. Unul, nervos şi cu favoriţi negri, purta pince-nez cu şnur lat. Se uita cu nişte ochi bulbucaţi, ca păpuşile, fără să clipească, şi obrazul stâng îi zvâcnea într-un spasm straniu. Faţa sa palidă, încadrată de favoriţi, fără mustăţi, cu buzele uşor bosumflate,

precum şi nasul vulturesc, păreau să te ia în derâdere. Şezând picior peste picior, îşi susţinea genunchiul cu mâinile lui frumoase şi mate şi se uita la mine, respirând adânc. Cel de-al doilea era mai vârstnic, bine legat, complet ras şi purta ochelari.

— Văluri şi escadre! buciumă primul cu voce groasă, fără să-şi modifice expresia feţei şi uitându-se ţintă la mine. Furtuni şi uragane, braţe şi contra-braţe, nori şi cicloane, Ceylon, abordaj, briză, musoni, Smith şi Watson!

Doamna pufni în râs. Zâmbiră cu toţii, numai Dürock nu participă la această glumă; era puţin posomorât şi, văzând că mi s-a urcat sângele la cap, veni să se aşeze între mine şi Hanoover.

— Nu-i nimic – spuse el, punându-mi mâna pe umăr – Sandy îşi slujeşte vocaţia cum se pricepe. Noi o să mai navigam pe mări, nu-i aşa?

— O să navigam departe – i-am spus, bucuros că am un apărător.

Din nou începură să râdă cu toţii, apoi între ei se încinse o discuţie din care n-am înţeles o boabă, dar am simţit că se vorbeşte de mine; dacă în derâdere sau serios. – n-am putut să-mi dau seama doar unele cuvinte, de felul: „o excepţie plăcută”, „o figură pitorească”, „stil” mi s-au întipărit, dar într-un sens atât de denaturat, că le-am raportat la amănuntele călătoriei mele cu Dürock şi Estampe.

Estampe mi se adresă:

— Mai ţii minte cum m-ai îmbătat?

— Aţi fost oare beat?

— Păi cum, am căzut şi m-am lovit straşnic cu capul de bancă. Recunoaşte: „apă de foc”, „jur pe Lucreţia” – strigă el – pe cinstea mea, s-a jurat pe Lucreţia! În afară de asta, el „*ştie tot*”, pe cinstea mea!

Aluzia trădătoare mă scoase din amorţeala stupidă în care

căzusem; nu-mi scăpă zâmbetul perfid al lui Pope, am înţeles că relatase celorlalţi despre inscripţia mea de pe mână şi asta m-a scos din sărite.

Trebuie să menţionez că eram extrem de surescitat de schimbarea atât de radicală a mediului şi a împrejurărilor în care mă aflam, de faptul că nu ştiam ce fel de oameni sunt în jurul meu şi ce mă aşteaptă în viitor; totodată, eram stăpânit de o convingere naivă dar fermă că aveam neapărat de săvârşit ceva cu totul deosebit, aici, între zidurile acestei case; altfel de ce m-aş mai afla într-o societate atât de aleasă? Dacă ei nu-mi spun ce mi se cere, cu atât mai rău pentru ei; întârziind, s-ar putea să rişte. Aveam o părere excelentă despre forţele mele. Mă şi socoteam parte integrantă a unor întâmplări al căror sfârşit nu se putea prevedea. De aceea, m-am ridicat şi, fără niciun răgaz, cu vocea frântă dar într-atât de expresivă că fiecare aluzie îşi atingea ţelul, am vorbit astfel:

— Dacă eu „ştiu” ceva, apoi ştiu următoarele. Luaţi notă! Ştiu că niciodată nu mi-aş râde de un om care-mi este oaspete şi cu care am împărţit aceeaşi bucată de pâine şi aceeaşi sorbitură de apă. Şi ceea ce este şi mai important – ajuns aici, l-am sfârtecat cu privirea pe Pope în bucăţele mici, ca pe-o hârtie – ştiu că n-aş trăncăni niciodată, dacă din întâmplare aş vedea un anumit lucru, până ce nu m-aş informa de este pe placul persoanei în cauză.

Terminând de vorbit, m-am aşezat. Tânăra doamnă se uită ţintă la mine şi ridică din umeri. Mă priveau cu toţii.

— Îmi place – spuse Hanoover. Totuşi, nu trebuie să cauţi ceartă, Sandy.

— Uită-te la mine! spuse aspru Dürock.

L-am privit şi am citit pe faţa lui o asemenea dezaprobare, încât aş fi fost fericit să mă înghită pământul.

— Am glumit cu tine şi nimic mai mult. Înţelege!

M-am întors şi m-am uitat la Estampe, apoi la Pope. Estampe, câtuşi de puţin jignit, mă privi plin de curiozitate, apoi îşi pocni degetele şi spuse: „Ia te uită!”, şi începu să vorbească cu necunoscutul ce purta ochelari. Pope aşteptă până se stinse discuţia aceasta caraghioasă şi se apropie de mine.

— Uf, că arţăgos mai eşti, Sandy! spuse el. Ei, aici nu are o importanţă prea mare, nu-ţi face griji, dar pe viitor să-ţi cântăreşti vorbele. Îţi doresc numai bine.

În tot acest timp am putut să bag de seamă, aşa cum poate băga de seamă o pasăre oprită pe o ramură, că în relaţiile dintre cei adunaţi aici se insinuează o undă de tainică dependenţă, abia perceptibilă, ca o pânză de păianjen ce-ţi lunecă din mână, exprimată doar în gesturi şi priviri. Să se fi datorat această senzaţie unui prematur aflux de energie nervoasă, ce se transformase cu anii în capacitatea de a intui exact relaţiile unor oameni abia întâlniţi în cale? În orice caz, am simţit foarte desluşit că Hanoover gândeşte la fel cu tânăra doamnă; Dürock, Pope şi Estampe erau izolaţi de toţi ceilalţi în afară de Hanoover, datorită unei stări de spirit deosebite, necunoscută mie; pe de altă parte, doamna, bărbatul cu pince-nez şi cel cu ochelari se simţeau mai legaţi între ei; primul grup se îndrepta, descriind un mare ocol, spre o ţintă necunoscută, lăsând însă impresia că rămâne pe loc. Eu ştiu că timpul alterează amintirile; o parte însemnată a acestui tablou o pun pe seama desfăşurării ulterioare a evenimentelor la care am fost părtaş, dar sunt convins că imaginea de astăzi a faptelor păstrează fidel radiaţiile nevăzute, emanate de trăirile de atunci ale oamenilor, luaţi izolat sau în grup.

M-am posomorât din pricina cuvintelor lui Pope; el însă se îndepărtase.

— Cu dumneata vorbeşte Hanoover – îmi spuse Dürock; m-am ridicat şi am venit lângă balansoar.

Acum îl vedeam mai bine pe acest om, cu ochii negri, strălucitori, părul arămiu şi cârlionţat, şi cu chipul trist, pe care înflorise un zâmbet discret şi dureros, de o rară frumuseţe. Mă privea concentrat, de parc-ar fi voit să-mi cotrobăie prin creier, dar, în timp ce vorbea cu mine, îşi avea pesemne gândurile lui, foarte obsedante şi încurcate, deoarece curând nu se mai uită la mine şi-mi spuse, vorbind rar:

— Uite ce-i, în chestiunea aceea noi am chibzuit şi am hotărât, dacă o să fii şi tu de acord. Treci în bibliotecă, la Pope, acolo o să descurci... – nu mai termină de spus ce o să descurc. Îţi place Pope? Ştiu că-ţi place. Dacă-i puţin scandalagiu, nu-i mare nenorocire. Eu însumi am fost la fel. Hai, du-te. Nu-ţi lua vinul drept confident, dragul meu. Căpitanului tău i s-a trimis o bezea plăcută, totu-i în regulă.

Am dat să plec. Hanoover a zâmbit, apoi şi-a strâns tare buzele şi a oftat. De mine se apropiase iarăşi Dürock, voind să-mi spună ceva, când se auzi vocea lui Dige:

— Tânărul e din cale-afară de recalcitrant.

Nu ştiu ce-a vrut să spună cu asta. Plecând cu Pope, am salutat, făcând o reverenţă tuturor, dar amintindu-mi că nu i-am spus nimic lui Hanoover, m-am întors. Şi cu toate că am încercat să nu par solemn, cuvintele mele au răsunat ca o comandă într-un joc de-a soldaţii:

— Permiteţi-mi să vă aduc mulţumirile mele sincere. Sunt deosebit de mulţumit de muncă, îmi place foarte mult. Rămâneţi sănătos.

Apoi m-am îndepărtat, purtând în priviri salutul binevoitor al lui Hanoover şi gândindu-mă la tânăra doamnă cu ochii umbriţi. Acum puteam să privesc fără tulburare faţa ei drăgălaşă şi

capricioasă, pe care, în clipa aceea, era întipărită expresia omului căruia i se şopteşte ceva la ureche, repede şi în taină.

IV.

Am păşit peste snopul de lumină ce cădea prin uşa înaltă pe covorul din salonul neluminat şi, străbătând mai departe coridorul, am ajuns în bibliotecă. Mă sustrăgeam cu greu dorinţei de a păşi pe vârfuri; mi se părea că fac prea mult zgomot şi că sunt nepotrivit între zidurile acestui palat misterios. Este de prisos să adaug că niciodată nu mai fusesem într-o clădire asemănătoare, deşi citisem mult despre ele; de văzut, nu văzusem însă nici măcar o locuinţă obişnuită frumos mobilată. Mergeam cu gura căscată. Pope mă conducea politicos, dar în afară de „pe acolo”, „pe aici”, nu spunea nimic. Ajunşi în bibliotecă – o încăpere rotundă, cu lumini strălucitoare, îmbrăcate în sticlă fragilă, ca petalele de flori – ne-am oprit faţă-n faţă, şi fiecare îl cercetă pe celălalt, ca şi cum atunci ne-am fi văzut pentru prima oară. Pope fu oarecum descumpănit, dar obişnuinţa de a se controla îi dezlegă repede limba.

— Ai fost la înălţime – spuse – ai răpit un vas, e o ispravă pe cinste, n-am ce zice!

— N-am riscat mai nimic – i-am răspuns – căpitanul meu, unchiul Gros, probabil că nu este nici el în pagubă. Dar spuneţi-mi, ce-a fost zorul ăsta pe ei?

— Există motive!

Pope mă conduse la o masă cu cărţi şi reviste.

— Astăzi n-o să vorbim de bibliotecă – continuă, după ce ne-am aşezat. E drept, zilele acestea am cam lăsat totul baltă, am întârziat cu materialul, dar n-am timp. Ştii că Dürock şi ceilalţi sunt de-a dreptul entuziasmaţi? Te găsesc... că eşti... într-un cuvânt, ţi-a mers din plin. Ai mai avut de-a face cu cărţile?

— Cum să nu! i-am răspuns, bucurându-mă că-l pot, în sfârşit, uimi pe acest tânăr delicat. Am citit multe cărţi. Să luăm, de exemplu, „Rob Roy” sau „Groaza din munţii misterioşi”, apoi „Călăreţul fără cap”...

— Iartă-mă – mă întrerupse – m-am luat cu vorba şi trebuie să plec. Aşadar, Sandy, mâine o să ne apucăm amândoi de treabă, sau, mai bine, poimâine. Deocamdată, să-ţi arăt camera dumitale.

— Dar unde mă aflu şi ce fel de casă este aceasta?

— Nu te teme, eşti pe mâini bune – spuse Pope. Numele stăpânului este Everest Hanoover, eu sunt împuternicitul lui principal pentru unele chestiuni mai speciale. Nici nu poţi bănui ce fel de casă este aceasta!

— Te pomeneşti – am exclamat – că flecăreala de pe „*Melusina*” este purul adevăr?

I-am relatat discuţia marinarilor din seara precedentă.

— Te pot asigura – spuse Pope – că în ceea ce-l priveşte pe Hannover, totul nu-i decât născocire; dar este adevărat că o altă casă ca aceasta nu mai există. De altfel, s-ar putea ca mâine să te convingi şi singur. Să mergem, dragă Sandy; desigur, obişnuieşti să te culci devreme, iar azi mai eşti şi obosit. Va trebui să te deprinzi cu schimbarea pe care ţi-a oferit-o destinul.

„Se petrec lucruri de necrezut” – gândeam, însoţindu-l prin coridorul de lângă bibliotecă, unde se mai aflau două uşi.

— Aici e camera mea – spuse Pope, arătându-mi o uşă.

Deschizând-o pe cealaltă, adăugă:

— Iată odaia dumitale. Îndrăzneşte. Sandy, suntem cu toţii oameni serioşi şi nu glumim niciodată când e vorba de treburi importante – îmi spuse, văzând că am rămas în urmă fâstâcit. Te aşteptai, probabil, să te conduc în nişte saloane aurite?

De fapt, chiar aşa şi crezusem.

— Nici vorbă de aşa ceva. Deşi aici ai s-o duci bine.

Într-adevăr, era o încăpere atât de liniştită şi de spaţioasă, că am zâmbit satisfăcut. Nu-ţi inspira acea siguranţă pe care ţi-o dă de obicei un obiect personal, de pildă un briceag, dar cel ce păşea acolo se simţea învăluit într-o atmosferă deosebit de plăcută. Deocamdată, mă simţeam musafir în această încăpere minunată, înzestrată cu oglindă, şifonier, covor şi masă de scris, fără să mai vorbim de celelalte mobile. Îl urmam pe Pope cu inima bătând. El împinse o uşă la dreapta, unde, într-un spaţiu mai restrâns, se aflau un pat şi celelalte accesorii ale unei vieţi luxoase. Totul, precum şi curăţenia pedantă şi atmosfera de ospitalitate gravă mă îndemnau să mai arunc o ultimă privire în trecut spre unchiul Gros, rămas acum undeva, departe.

— Cred că ai să te simţi bine aici – spuse Pope, rotindu-şi privirea în jurul său. Camera-i puţin cam strâmtă, dar biblioteca este alături şi-ţi poţi petrece timpul cum doreşti. După valiză vei trimite mâine.

— O, desigur! am spus, chicotind nervos. Sigur că da. Şi valiza, şi toate celelalte.

— Ai lucruri multe? întrebă el binevoitor.

— Cum să nu! i-am răspuns. Am vreo cinci valize numai cu gulere tari şi smochinguri.

— Cinci?

Roşi, apropiindu-se de perete, unde, în dreptul unei mese, spânzura un şnur cu mâner.

— Iată, Sandy, cât de comod îţi va fi să mănânci şi să bei: dacă tragi de şnur o dată, liftul construit în perete îţi va aduce micul dejun. De două ori, prânzul; de trei ori, cina. Ceai, vin, cafea, ţigări poţi căpăta când pofteşti, folosind telefonul.

Îmi arătă cum să sun la telefon, apoi spuse în receptorul strălucitor:

— Alo! Cum? Da, aici e un nou locatar.

Pope se întoarse spre mine:

— Cam ce-ai dori?

— Deocamdată nimic – am spus, aproape sufocat de emoţie. Se poate mânca în perete?

— Dumnezeule!

El tresări, văzând că ceasul de bronz, pus pe birou, arăta douăsprezece.

— Trebuie să plec. În perete nu se poate mânca, fireşte, dar... dar se deschide o uşiţă şi poţi lua ce-ai comandat. E foarte comod, şi pentru dumneata, şi pentru servitori... Hotărât, trebuie să plec, Sandy. Aşadar, eşti în camera dumitale şi eu sunt liniştit. Pe mâine.

Pope ieşi repede şi i-am auzit paşii, şi mai grăbiţi, de-a lungul coridorului.

V.

Aşadar, iată-mă singur.

Aveam şi motive să mă odihnesc. M-am aşezat pe un scaun cu arcuri, moale şi comod, şi am suflat din greu. Tic-tacul ceasornicului purta o discuţie încărcată de sensuri cu liniştea.

Mi-am spus: „Straşnic! Asta se cheamă să intri la apă. Interesantă poveste”.

Să cuget la ceva cu rânduială n-aveam putere. Abia izbutea o idee mai închegată să-şi facă loc, că o altă idee o şi îndemna să-şi vadă de drum. Ca şi cum aş fi tors între degete un fir de lână. „La naiba!” mi-am zis în cele din urmă, încercând să-mi vin în fire cu orice preţ, şi m-am ridicat, arzând de dorinţa să-mi regăsesc în suflet un punct de sprijin. N-am găsit decât răvăşeală şi instabilitate. Am înconjurat camera, notând mecanic: „Fotoliu, masă, şifonier, covor, tablou, şifonier, oglindă”. M-am uitat în oglindă.

Acolo se agita o arătare ce părea să fie un mac roşu, ferchezuit şi cu trăsăturile feţei schimonosite într-o expresie de beatitudine. Ele reflectau destul de fidel starea mea sufletească. Am dat ocol încăperii, mi-am aruncat din nou un ochi în dormitor, de câteva ori am revenit la uşă şi am tras cu urechea, să aud de nu vine cineva să-mi răvăşească din nou sufletul. Dar era linişte. N-am mai trăit o linişte asemănătoare – densă, – indiferentă şi istovitoare. Ca să arunc o punte de legătură între mine şi noile-mele senzaţii, mi-am scos averea şi mi-am numărat monedele: erau treizeci şi cinci de galbeni; dar am alunecat într-o stare cu totul bizară. Fantezia mea se sensibilizase într-atât, că vedeam limpede episoade cu semnificaţii diametral opuse.

Un timp m-am crezut moştenitorul rătăcit al unei familii nobile, căruia, nu se ştie de ce, nu s-a găsit deocamdată potrivit să i se aducă la cunoştinţă originea sa ilustră. În contrast cu această strălucită ipoteză se năştea bănuiala unei farse sinistre, şi atunci am izbutit să mă conving, cu tot atâta temei, că este

suficient să adorm, pentru ca patul meu să se cufunde într-o subterană secretă, unde, la lumina făcliilor, oameni cu măşti pe obraz îşi vor îndrepta spre gâtlejul meu cuţitele muiate în otravă. În acelaşi timp, spiritul meu de prevedere nedezminţit păstra întipărite toate cele văzute şi auzite peste zi şi aspira la un deznodământ care să decurgă din proverbul: „Bate fierul cât e cald”. Subit, mi-am pierdut întreaga experienţă de viaţă, am fost cuprins de sentimente noi, cu înclinaţii din cele mai aventuroase şi izvorâte din necesitatea subconştientă de a acţiona conform situaţiei în care mă găseam.

Cu mintea puţin rătăcită, am intrat în bibliotecă, unde nu era nimeni, şi am dat ocol şirurilor de dulapuri, dispuse perpendicular pe pereţi. Din timp în timp apăsam câte ceva – un lemn, un cui de aramă, o sculptură decorativă, înmărmurind la gândul că aş putea descoperi o uşă mascată. Deodată am auzit larmă de paşi, o voce de femeie care a spus: „Nu-i nimeni”, şi vocea unui bărbat care a confirmat acest lucru cu un mormăit posac. M-am speriat; aşa cum eram, lipit de perete, între două dulapuri, nu puteam fi descoperit deocamdată, dar dacă noii sosiţi ar mai fi făcut cinci paşi în direcţia mea, noul ajutor de bibliotecar, Sandy Powell, ar fi apărut privirii lor, prins ca într-o capcană. Eram gata să intru şi în gaură de şarpe, şi gândul la un dulap foarte încăpător, cu uşa masivă fără geam, se arătă în împrejurarea aceasta foarte logic. Uşa dulapului nu era bine închisă, aşa că am tras-o cu unghiile, în intenţia de a mă piti după ea dacă dulapul s-ar fi dovedit plin. Dulapul ar fi trebuit să fie plin – în febrilitatea mea îmi dădeam seama de lucrul acesta – şi totuşi a fost gol, salvator de gol. Adâncimea lui putea să cuprindă trei inşi stând unul lângă celălalt. Cheile atârnau pe dinăuntru. Fără să le ating, ca să nu zăngăne, am tras uşa de stinghia interioară, şi-n dulap s-a aprins lumina, ca într-o cabină

de telefon. Dar aici nu era niciun telefon, nu era nimic. Doar gol geometric şi lăcuit. N-am închis uşa de tot, temându-mă şi de data aceasta să nu fac zgomot, şi m-am pus să trag cu urechea, tremurând din toate încheieturile. Totul s-a petrecut mult mai rapid decât povestesc şi, în timp ce-mi roteam privirea speriată prin ascunzătoare, am ascultat discuţia celor doi.

Femeia era Dige; nu aş fi putut confunda cu nicio altă voce glasul ei domol, cu o intonaţie aparte, imposibil de redat din cauza muzicalităţii lui flegmatice, proprie numai acestei femei. Cine era bărbatul, nu întâmpinam o greutate prea mare să ghicesc: noi nu uităm vocile care ne-au ironizat.

Aşadar, intraseră Holloway şi Dige.

— Vreau să iau o carte – spuse ea exagerat de tare.

Se plimbau încoace şi încolo.

— Dar aici într-adevăr nu-i nimeni – vorbi şi Holloway.

— Da. Deci, aşa – ea parcă continua o discuţie întreruptă – lucrul acesta se va întâmpla negreşit.

— Oho!

— Da. În tonuri pastelate. Sub forma unor contacte sufleteşti învăluitoare. Un soare de toamnă, care nu încălzeşte.

— Dacă nu cumva eşti prea sigură pe tine.

— Greşesc?! Adu-ţi aminte, dragul meu, de Richard Bruce. Acest lucru e atât de firesc pentru el.

— Aşa. Mai departe! spuse Holloway. Dar promisiunea?

— Negreşit. Eu cred că prin noi. Dar nu-i spune nimic lui Thomson.

Izbucni apoi în râs. Râsul ei avea ceva care mă jignea.

— Pentru viitorul nostru, este mai bine să-l ţinem în umbră. La momentul oportun îl împingem în faţă. În cele din urmă, când vom fi stăpâni pe situaţie, vom renunţa la el pur şi simplu. Dă-mi o carte... pentru orice eventualitate... E o ediţie superbă –

continuă Dige, cu aceeaşi voce intenţionat ridicată dar, lăudând cartea, trecu din nou la un ton scăzut. Mi s-a părut, probabil. Eşti sigur că nu trage nimeni cu urechea? Aşadar, pe mine mă neliniştesc... aceşti... aceşti...

— Pare-se vechi prieteni; cineva a salvat viaţa cuiva sau ceva de felul acesta – spuse Holloway. În orice caz, ce-ar putea ei să facă?!

— Nimic, dar asta te derutează.

Ce-a mai spus n-am mai auzit bine.

— Bagă de seamă! Să mergem totuşi, căci veştile tale cer gândire. Jocul îşi merită miza. Ţie îţi place Hanoover?

— Eşti un idiot!

— Ţi-am pus o întrebare în afara temei şi atâta tot.

— Dacă vrei să ştii, îţi voi spune mai mult chiar: dacă viaţa nu m-ar fi încercat atâta, dacă nu mi-ar fi pustiit sufletul, poate că undeva, într-un colţişor al inimii, s-ar cuibări şi microbul acesta, pasiunea. Dar, sărmanul, prea e... la el atârnă mai greu pasiunea. Să te-ndrăgosteşti lulea nu-i de loc convenabil.

— Dacă-i aşa – remarcă Holloway – sunt liniştit în ce priveşte rezultatul operaţiei. Aceste cugetări originale conferă atitudinii tale puterea de convingere necesară: desăvârşesc minciuna. Ce-i vom spune lui Thomson?

— Acelaşi lucru ca şi până acum. Toată speranţa e la tine, dragul meu. Numai că nu va face nimic. Această casă ca-n filme este construită atât de conspirativ, cum n-a visat nici măcar familia de Medici[5].

---

[5] Familia Medici a fost în Florenţa în secolul al XV-lea şi al XVI-lea una dintre cele mai importante familii concurente în lupta pentru putere influenţă politică, avuţie şi prestigiu. Printr-o iscusită şi nemiloasă tactică bazată pe intrigi, iniţial o familie neimportantă, a ajuns una dintre cele mai bogate şi influente familii din Italia. (n. hy.)

— O să intre-n belea.

— N-o să intre-n belea. Pun capul pentru asta, într-un fel, inteligenţa lui face cât a mea.

— Să mergem. Ce-ai luat?

— Vreau să caut, dacă nu e cumva... citind astfel de cărţi reuşeşti minunat să te stăpâneşti.

— Îngerul meu, nebunul de Friederich nu şi-ar fi scris niciodată cărţile, dacă te-ar fi citit pe tine.

Dige străbătu o parte din odaie, îndreptându-se spre mine. Paşii ei grăbiţi amuţiră, apoi răsunară dintr-o dată, după cum mi se păru, chiar lângă dulap. Oricât aş fi fost eu de novice în lumea unor oameni ca locatarii acestei case, dar auzul meu fin, ascuţit de emoţiile acestei zile, înregistră cu o exactitate fotografică cuvintele rostite şi dezghiocă din ce părea neînţeles toate sensurile suspecte. Nu-i prea greu să-ţi închipui ce s-ar fi întâmplat dac-aş fi fost descoperit aici. Cât am putut de repede şi de prudent, am închis uşa crăpată şi m-am ghemuit într-un ungher. Dar paşii se opriră în alt loc. Nedorind să mai încerc aceeaşi spaimă, am început să scotocesc febril în căutarea unei ieşiri – care să ducă unde? – fie şi-n zid! Şi am observat la dreapta mea, unde era zidul, o clanţă îngustă, metalică, cu o destinaţie necunoscută. Am apăsat pe ea în jos, în sus, la dreapta, cu desperare şi cutezătoare speranţă că spaţiul se va lărgi – niciun rezultat. În sfârşit, am răsucit şi spre stânga. Şi se întâmplă – ei, nu aveam eu dreptate să-mi făuresc cele mai năstruşnice închipuiri? – se întâmplă ceea ce trebuia să se întâmple aici. Peretele dulapului se dădu fără zgomot înapoi, lucru ce mă sperie cu toate acestea mai puţin decât discuţia pe care tocmai o interceptasem, şi am alunecat pe luciul unui gang îngust şi lung, cât un cvartal, luminat electric, unde, cel puţin, aveai încotro s-o rupi la fugă. Cu un entuziasm nedomolit, am deplasat la loc, cu

amândouă mâinile, panoul greu de zid; a alunecat ca pe rotile şi, cum era exact de înălţimea gangului, nu s-a mai văzut nicio crăpătură. Intenţionat l-am închis astfel, încât nici eu să nu-l mai pot deschide. Trecerea dispăruse. Între mine şi bibliotecă se ridica un perete.

VI.

Faptul de a-mi fi tăiat, în felul acesta, toate punţile de retragere, a avut un ecou neîntârziat în sufletul şi în mintea mea – parcă mi s-a răsucit ceva în inimă şi mi-am dat seama că am procedat nesăbuit.

Nu mai avea niciun sens să încerc a deschide din nou peretele spre bibliotecă – înaintea ochilor mei se ridica un perete căptuşit cu piatră pătrată, care nu ştia rostul cuvântului „Sesam" şi nici nu se vedea vreun loc care să-mi provoace dorinţa să apăs pe el. Mi-o făcusem cu mâna mea. La acest necaz se mai adăuga, în parte, un fel de spaimă exaltată (restul îl alcătuia, să zicem, jubilarea) de-a mă găsi singur în locuri enigmatice şi oprite. Unicul lucru de care mă temeam era că nu mă voi putea smulge din această lume de mistere; dacă stăpânii casei m-ar fi descoperit aici, m-aş fi descurcat, relatându-le discuţia auzită şi ar fi înţeles poate dorinţa mea de a mă ascunde ce a decurs de aici. Chiar şi un om mai puţin isteţ, surprinzând o asemenea discuţie, şi-ar fi luat măsuri de precauţie. Oamenii aceştia,

urmărind anumite scopuri – de unde să ştiu eu care anume? – au discutat în ascuns, şi au făcut haz de ceva. Trebuie să spun că întotdeauna am socotit comploturile un fenomen absolut normal şi aş fi fost foarte neplăcut impresionat dacă ele ar fi lipsit dintr-un loc ca acesta, unde totul era atât de enigmatic. Încercam o imensă satisfacţie, ba mai mult chiar, o adâncă voluptate, trăind aceste întâmplări neobişnuite; dar încordarea prin care treceam se făcea resimţită nu numai prin caruselul nebunesc al gândurilor, ci şi prin tremurul mâinilor şi al genunchilor; atunci când închideam şi deschideam gura, dinţii îmi clănţăneau ca nişte bănuţi de aramă. După ce mi-am tras puţin sufletul, am mai cercetat o dată fundătura în care mă aflam, încercând să stabilesc cum şi în ce loc anume s-ar putea deplasa o parte din zid, dar nu am descoperit nicio crăpătură. Am pus urechea, fără să aud însă nimic altceva decât hârşâitul pe piatră făcut de urechea mea; fireşte, nu am ciocănit. Nu ştiam ce se petrece în bibliotecă. Se prea poate să fi aşteptat puţin, să nu se fi scurs decât cinci sau zece minute, dar cum se întâmplă de obicei în asemenea împrejurări, simţurile au luat-o înaintea timpului, marcând acea limită după care este firesc ca un suflet nerăbdător să treacă la acţiune. Oricât de deplin m-aş fi pus de acord cu cineva, întotdeauna şi în toate situaţiile, îmi rezervam o anumită libertate de acţiune; şi de data aceasta m-am gândit că trebuie să profit de libertate pentru a mă abandona în voie plăcerii de a face investigaţii. De cum ispita şi-a vârât coada, nimic nu m-a putut împiedica să mă arunc în braţele acestei formidabile seducţii. Mă stăpânea de mult patima hoinărelii prin locuri necunoscute şi cred că destinul multor hoţi ce se află după gratiile închisorii este tributar tocmai acestui sentiment, care nu face deosebire între un pod şi un maidan, între nişte insule exotice şi o locuinţă străină, ce nu-ţi aparţine. Dar oricum ar fi, patima aceasta s-a deşteptat, a

început să mă hărţuiască, şi eu am pornit-o hotărât înainte.

Gangul să tot fi avut în lăţime o jumătate de metru şi încă vreo patru ţoli[6] pe deasupra; în înălţime atingea patru metri; aşadar, arăta ca un puţ strâmt de foraj; privind în lungul lui, simţeai o senzaţie ciudată, ca atunci când te uiţi într-o fântână adâncă. Din loc în loc, pe stânga, şi pe dreapta, se distingeau nişte linii verticale şi întunecate – erau uşi sau treceri laterale, încremenite într-o lumină mută. Celălalt capăt mă chema, şi eu m-am avântat spre misterele acelea tainice şi miraculoase.

Pereţii gangului erau căptuşiţi până la jumătate cu faianţă cafenie, pardoseala – în culori cenuşiu şi negru, dispuse ca o tablă de şah, iar bolta albă, ca şi tot restul pereţilor până la faianţă, strălucea luminată la distanţe egale de nişte cristale cilindrice şi răsfrânte, care acopereau becurile electrice. Am mers până la prima linie verticală din stânga, luând-o drept uşă, dar de aproape am văzut că era un arc îngust, de la care cobora în abisuri sumbre şi neştiute o scară în spirală, îngustă, cu trepte de tuci şi cu balustrada din aramă. Am amânat investigarea acestui loc până ce voi fi străbătut o distanţă cât mai mare, ca să-mi fac o imagine de ansamblu a situaţiei. Trebuia apoi să chibzuiesc la cele ce vor urma. M-am grăbit deci să ating extremitatea gangului. Din fugă, mă uitam la nişele ce se deschideau pe ambele părţi, descoperind scări la fel cu prima, doar că unele duceau în sus. N-o să greşesc dacă voi aprecia distanţa de la un capăt la celălalt al gangului la două sute cincizeci de picioare[7]; după ce am străbătut-o în goană, uitându-mă înapoi, am văzut că situaţia era aceeaşi; prin urmare, nimeni pornise pe urmele mele.

Acum mă găseam la extremitatea gangului, care comunica,

---

[6] 10,16 cm.

[7] 76,20 m.

formând un unghi drept, cu un al doilea gang, absolut identic. La stânga şi la dreapta se deschidea o nouă perspectivă, de loc deosebită de prima şi marcată tot inegal de liniile verticale ale nişelor de.pe laturi. Odată ajuns aici, pe mine a pus stăpânire, ca să zic aşa, un echilibru al intenţiilor; aripile gangului transversal nu se deosebeau prin nimic ce ar fi putut determina o alegere, ele fiind perfect identice. În împrejurarea aceasta, un nasture sau vreun alt fleac asemănător, pierdut pe jos, ar fi fost suficient pentru ca hotărârea „încotro s-o apuc” să scape din echilibrul paralizant al senzaţiilor. Un asemenea fleac ar fi constituit un impuls. Dar, privind întâi spre una din părţi, şi întorcându-te apoi spre cealaltă, puteai la fel de uşor să iei partea dreaptă drept stânga, sau stânga drept dreapta. Ciudat lucru, stăteam în nemişcare, rotindu-mi privirea, şi nici nu bănuiam că odată un măgar se necăjise ca şi mine între două căpiţe de fân. Parc-aş fi prins rădăcini, încercam să mă mişc într-o parte sau în cealaltă, dar rămâneam pe loc, neclintit, luând mereu de la capăt rezolvarea unei probleme care nu fusese încă rezolvată în niciun fel. Este oare cu putinţă să descriu tristeţea aproape fizică, surescitarea ciudată şi stupidă pe care am simţit-o atunci? Ezitând neputincios, am simţit cum teama de a nu rămâne ţintuit pentru totdeauna a început să-mi dea târcoale, întunecându-mi mintea. Salvarea mea a fost că ţineam mâna stângă în buzunarul hainei, învârtind între degete grămăjoara de monede. Am luat o monedă şi am aruncat-o la stânga, scontând să declanşez o situaţie decisivă; moneda s-a rostogolit şi eu m-am luat după ea numai pentru că trebuia s-o ridic. Prinzând moneda, am început să parcurg al doilea gang, cuprins de bănuiala că şi acesta putea să comunice la capăt cu un altul, aşa cum s-a întâmplat şi cu cel de unde tocmai plecasem atât de zdruncinat, ca şi acum îmi mai auzeam bătăile inimii.

Ajuns la capătul lui, am văzut însă că situaţia mea se complicase şi mai mult decât înainte – gangul se oprea într-o fundătură, fiind barat de un zid compact.

Am făcut cale-ntoarsă, cercetând nişele din pereţi unde, ca şi până acum, se vedeau trepte ce coborau în umbră. Una dintre nişe nu avea trepte de fier, ci din piatră, în număr de cinci; ele duceau la o uşă masivă şi bine închisă, dar când am împins-o, a cedat, lăsându-mă să pătrund în beznă. Scăpărând un chibrit, am putut să văd că mă aflam într-un spaţiu nu prea mare, străjuit de patru pereţi, împânziţi de scăriţe înguste, cu mici paliere, ce aderau la nişte arcade. Sus de tot, se aflau alte scări, unite prin punţi transversale.

Destinaţia şi traseul acestui păienjeniş mi-erau, fireşte, necunoscute; având însă posibilitatea unei alegeri atât de largi, m-am gândit că n-ar strica să mă întorc. Gândul acesta deveni deosebit de ademenitor când chibritul se stinse. L-am consumat şi pe al doilea, având însă grijă să reperez comutatorul de lângă uşă şi să-l întorc. Având lumină, am privit din nou în sus, dar scăpând cutia de chibrituri, m-am aplecat după ea. Dar ce să fie asta?! Mi-au ieşit oare în întâmpinare nişte monştri din tainiţa ce i-a zămislit, ori am început să-mi ies vertiginos din minţi? Sau eram pradă halucinaţiilor?

Am fost cuprins de chinurile groazei şi am simţit că paralizez; incapabil să-mi mai redobândesc poziţia verticală, m-am proptit cu mâinile în pardosea şi am căzut în genunchi. Un urlet mi s-a oprit în gât: eram sigur că mă voi rostogoli în gol. Totuşi, nu s-a întâmplat aşa. La picioarele mele am văzut ochii tâmpi ai unor fiinţe înzestrate cu boturi ca-n măştile de groază. Pardoseala era transparentă. Chiar sub sticlă, pironiţi în sus, se zgâiau la mine o mulţime de ochi, sinistru coloraţi; vedeam un carusel de siluete stranii şi contorsionate, de ţepi, flotoare, branhii şi ghimpi; alte

siluete şi mai cumplite se ridicau din adânc ca nişte sfere presărate cu vârfuri de cuie, sau ca nişte romburi. Alunecarea lor lină, starea de inerţie, unduirea lor somnolentă erau întrerupte doar de câte un corp mlădios, ce despica zvâcnind semiobscurul verzui, ricoşând şi năpustindu-se ca o minge; toate mişcările acestea erau înfiorătoare şi sălbatice. Înlemnit de groază, simţeam că mă voi prăbuşi şi voi muri înăbuşit. Din fericire gândul meu astfel descătuşat s-a grăbit să însumeze datele relaţiilor materiale şi imediat mi-am dat seama că mă aflu pe plafonul de sticlă al unui acvariu gigantic, suficient de gros pentru a-mi reţine corpul în cădere.

Când marea mea tulburare s-a risipit, am scos limba la peşti, ca o răzbunare pentru spectacolul lor halucinant, m-am întins de-a binelea şi am privit cu lăcomie. Lumina nu răzbătea prin tot stratul de apă; o zonă considerabilă, cea inferioară, era umbrită în adânc, iar în partea de sus lăsa să se vadă pragurile unor grote artificiale şi ramificaţiile arborilor de mărgean. Pe deasupra acestui peisaj unduiau meduze şi nişte plante necunoscute, ce atârnau prinse de tavan. Sub mine ieşeau din adânc şi se cufundau din nou nişte siluete fantastice, împrăştiind scântei din ochi şi din cuirasele lor ţepoase. Nu mă mai temeam; sătul de privelişte, m-am ridicat şi am luat-o spre scară; sărind câte două trepte, am urcat până la palierul de sus şi am pătruns într-un alt gang.

Aici era luminat la fel ca în locurile pe unde mai umblasem; aspectul gangului se deosebea însă radical de cel de jos. Gangul acesta, pardosit cu plăci de marmură cenuşie, decorate cu motive albastre, era cu mult mai lat, dar şi mult mai scurt; pereţii lui perfect netezi erau acoperiţi de la un capăt la altul cu şnururi, prinse ca nişte strune în suporţi de faianţă. În mijlocul bolţilor ogivale ce alcătuiau plafonul străluceau becuri montate în aramă

roşie. Fără să zăbovesc, am ajuns la o uşă cu canaturi, de un aspect puţin obişnuit şi care bara gangul; era aproape pătrată, iar canaturile se trăgeau, alunecând în perete. În spatele ei era un spaţiu ce amintea interiorul unui dulap mare, putând să adăpostească trei inşi. Această colivie, căptuşită cu lemn închis de nuc, şi în care se găsea o canapeluţă, trebuia să constituie, după cum mi s-a părut, un fel de cheie pentru deciziile mele ulterioare; o cheie misterioasă dar totuşi cheie, deoarece nu mai întâlnisem niciodată canapele acolo unde, evident, ele nu-şi aveau rostul; dar de vreme ce ea se afla acolo, se afla, fireşte, ca să-şi împlinească menirea, adică să te poţi aşeza. Nu era greu să-ţi dai seama că în strâmtoarea aceasta puteai sta doar în aşteptarea – a cui? sau a ce? – lucrul acesta trebuia să-l aflu. Nu mai puţin impunător era şirul de butoane albe, din os, dispuse deasupra canapeluţei. Pornind iarăşi de la consideraţii pe deplin logice, potrivit cărora aceste butoane nu puteau fi destinate unor scopuri dăunătoare sau primejdioase şi că, apăsând pe ele, aş fi putut să greşesc, dar nicidecum să-mi pun viaţa în pericol, am ridicat mâna cu gândul să fac o încercare...

Este cu totul firesc ca, acţionând în necunoscut, imaginaţia să se grăbească a anticipa rezultatul, aşa că eu, după ce am întins degetul, i-am stăvilit mişcarea de apăsare. Dintr-o dată mi-a străfulgerat prin minte: dar dacă se dă alarma în toată casa, dacă se va porni un zornăit asurzitor? În linişte desăvârşită care mă înconjura, mi-am imaginat atât de clar pocnetul uşilor trântite, tropăitul picioarelor ce aleargă şi ţipetele: „Unde? Cine? Hei, veniţi aici!”, încât m-am lăsat pe canapeluţă şi mi-am aprins o ţigară. «Mda! mi-am zis – departe am mai ajuns, unchiule Gros! Şi când mă gândesc că la vremea asta dumneata m-ai fi sculat din aşternutul mizer şi, încălzindu-mă cu o scatoalcă, m-ai fi trimis să bat la geamul întunecat al cârciumii „Cârmeşte-o spre noi”, ca să-

mi dea o sticlă...» Ca într-un joc de noroc eram surescitat de ideea că nu ştiu nimic din tainele acestei case şi mai ales de faptul că tot ceea ce va urma, precum şi felul cum va decurge totul peste o oră... peste o zi... sau un minut... era învăluit în cea mai neagră taină. Pendulul gândurilor mele avea amplitudini uriaşe, putând să-mi reprezint orice, chiar şi apariţia unor pitici, cu bărbuţe sure, tichii şi mantii, furişându-se de-a lungul zidurilor şi purtând în priviri licăriri viclene. Atunci mă cuprinse groaza; m-am ridicat, deci, şi am apăsat cu curaj pe buton, aşteptând să văd dacă nu cumva se deschide peretele lateral. Pe loc am simţit o legănare uşoară şi cabina începu să se rotească spre dreapta, atât de repede, încât gangul dispăru într-o frântură de secundă; zidul se perinda prin faţa mea, aci închizându-mi intrarea, aci arătându-mi golul unor ganguri, iar eu, învârtindu-mă neîncetat, goneam prin faţa lor, în timp ce mă ţineam cu mâinile de canapea şi priveam prostit cum alternează obstacolele cu perspectivele.

Totul s-a petrecut în acel ritm categoric al maşinilor, împotriva căruia conştiinţa noastră nu poate obiecta, protestul fiind lipsit de sens. Mă învârteam în cerc în interiorul unui tub imens, în care zidul şi golurile se succedau la intervale egale şi atât de repede, că nu mă puteam hotărî să sar în vreunul din acele ganguri ce dispăreau nemilos; ele apăreau pentru o clipă la nivelul cabinei şi se mistuiau, cum se mistuiau la rândul lor şi pereţii ce le despărţeau. Rotirea era, de bună seamă, stabilită pentru un timp mai îndelungat, pentru că nu slăbea şi, odată începută, o ţinea într-una, ca o sarabandă drăcească. De-aş fi ştiut cum să mă opresc, aş fi pus de îndată capăt acestei desfătări neprevăzute, dar fiecare din cele nouă butoane, încă neîncercate de mine, era ca o şaradă. Nu ştiu de ce, dar oprirea se lega în conştiinţa mea de ultimul buton de jos. Începând să ameţesc, am hotărât că nu pot să mă rotesc aşa toată viaţa şi am apăsat cu ură

pe el, zicându-mi: *fie ce-o fi*. Cabina se deplasă imediat şi mă ridică mult în sus, într-o mişcare elicoidală, până ce temniţa mea se opri, continuându-şi însă rotirea într-un perete cu acelaşi număr de spaţii pline şi de ganguri, ca şi cel precedent. Atunci am apăsat pe butonul al treilea, numărând de sus în jos, şi am coborât, dar după cum am putut să observ, mă găseam mai sus de nivelul la care fusesem întâia oară, şi am început şi aici să mă învârtesc până ce mi s-a făcut greaţă. M-am alarmat. Aproape inconştient de ceea ce fac, am început să apăs butoanele, la nimereală, în timp ce zburam în sus şi în jos cu sprinteneala unui ciocan cu aburi; în cele din urmă am apăsat, fireşte cu totul întâmplător, pe butonul pe care ar fi trebuit să pun mâna de la bun început. Cabina rămase ţintuită în faţa unui gang, la un nivel necunoscut, şi am ieşit legănându-mă pe picioare.

De-aş fi ştiut să conduc liftul turnant îndărăt, m-aş fi întors numaidecât să ciocănesc şi să-mi fac drum prin peretele bibliotecii, dar nu mă simţeam capabil să mai suport o dată captivitatea lui rotitoare şi de aceea am apucat-o încotro m-au dus ochii, sperând să ies la loc deschis. Eram foarte obosit. Mintea mi se înnegurase: memoria mi-e neputincioasă să mai reconstituie în toată prospeţimea amănuntului locurile pe unde umblasem, coborând şi urcând, şi întâlnisem în drumul meu uşi laterale şi ganguri ce se întretăiau; îmi amintesc doar spaţiile strâmte, lumina, cotiturile şi scările ca un singur tot, strălucitor şi încâlcit. În cele din urmă, după ce mi-am bătut picioarele de-mi ardeau călcâiele, m-am aşezat în umbra deasă din fundul unei nişe nu prea lungi, dispusă lateral, şi fără o altă ieşire şi mi-am fixat privirea, pe zidul culoarului din faţa mea, acolo unde liniştea adâncă aştepta, în lumini şi pustietate, să se scurgă această noapte demenţială. Tânjind de dorul zgomotelor, auzul meu se încorda obsedant, până la acea intensitate ce-ţi provoacă

dureri de cap, imaginând zgomot de paşi, foşnete şi tot felul de alte sunete, dar nu surprindea decât propria mea respiraţie.

Deodată, glasuri îndepărtate mă făcură să sar în picioare – veneau câţiva oameni; din ce parte însă, nu puteam să-mi dau încă seama; în cele din urmă, devenind mai distinct, zgomotul prinse a se auzi din dreapta. Am stabilit că veneau doi oameni, o femeie şi un bărbat. Îşi vorbeau cu zgârcenie, făcând pauze mari, iar cuvintele fâlfâiau confuz pe sub boltă, aşa că n-am putut să le deslușesc convorbirea. M-am lipit de perete, cu faţa în direcţia din care se apropiau, şi în curând l-am văzut pe Hanoover alături de Dige. Amândoi erau surescitaţi. Nu ştiu dacă mi-a părut doar, sau aceasta era realitatea, dar faţa agitată şi palidă a amfitrionului căpătase o albeaţă aproape incandescentă, iar în atitudinea femeii era ceva tăios şi agil, ca de cuţit ridicat să lovească.

Fireşte, temându-mă să nu fiu descoperit, aşteptam ca ei să-şi urmeze calea pe lângă mine, cu toate că ispita de a ieşi şi a mă da în vileag era mare; speram să rămân iarăşi singur pe propriul meu risc şi m-am tras în umbră cât am putut mai adânc. Dar, depăşind ascunzătoarea mea, Dige şi Hanoover se opriră – eram atât de aproape că eu, scoţând capul, îi puteam vedea chiar în dreptul meu.

Se desfăşură o scenă pe care n-o voi uita niciodată.

Vorbea Hanoover.

Stătea în picioare, sprijinit cu mâna stângă de perete, şi privea drept înainte; din când în când se uita la femeie cu nişte ochi plini de suferinţă. Mâna dreaptă şi-o ţinea ridicată, subliniind cu ea cuvintele rostite. Dige, mai scundă ca el, întorcând abia perceptibil capul plecat, îl asculta şi pe chipul ei se putea citi o adâncă tristeţe; era foarte frumoasă acum, mai frumoasă decât prima oară când o văzusem; trăsăturile ei aveau ceva cald,

omenesc, dar parcă impus din politeţe sau din calcul.

— În faptul că e insesizabil – spuse Hanoover, continuând o discuţie necunoscută mie. Mă găsesc parcă în mijlocul mai multor prezenţe nevăzute.

Avea o voce obosită, profundă, ce trezea atenţie şi simpatie.

—Dar parcă am ochii legaţi şi strâng, strâng fără încetare nenumărate mâini, strâng până la epuizare, fără să-mi mai dau seama dacă mâna pe care o ating este aspră ori moale, fierbinte sau rece; în acelaşi timp însă, trebuie să mă opresc la una din ele şi mă tem că n-o voi descoperi.

Apoi tăcu. Dige spuse:

— Îmi vine greu să aud acest lucru.

În vorbele lui Hanoover (mai era ameţit de băutură, dar se ţinea bine) se insinua o amărăciune inexplicabilă. Atunci cu mine se petrecu ceva ciudat, independent de voinţa mea, ceva ce nu s-a mai repetat multă vreme, vreo zece ani, până ce n-a devenit o trăsătură naturală a mea; aceasta era starea pe care o voi descrie acum. Am început *să percep senzaţiile celor care discutau* şi, fără să-mi dau seama că de fapt le port în fiinţa mea, eu le socoteam ca venind parcă din afară. În clipa aceasta, Dige îşi aşeză mâna pe mâneca lui Hanoover, *cântărind durata pauzei, pândind, ca să spun aşa, momentul şi nelăsând să-i scape bătaia aceea a timpului,* după care, oricât ar fi fost de infimă această dimensiune pur psihologică a lui, *va fi prea târziu* să mai vorbească, după cum nu trebuia să vorbească nici măcar cu o fracţiune de secundă mai devreme. Tăcut, Hanoover *continua să vadă acea mulţime de mâini despre care tocmai pomenise;* el se gândea la mâinile pe care le strângea, când, deodată, ochii i se opriră pe mâna albă a lui Dige. Oricât de fugitivă îi fu privirea, *ea se repercută fără întârziere în mintea femeii, ca şi cum palma ei ar fi simţit contactul fizic cu o strună tainică şi nevăzută;* surprinzând subit ritmul, ea îşi luă mâna de pe

mâneca lui Hanoover şi, întinzând-o cu palma în sus, îi spuse cu o voce clară şi convingătoare:

— Aceasta este mâna.

Îndată ce rosti aceste cuvinte, tripla mea percepţie senzorială, a mea şi a celorlalţi doi, încetă. Acum vedeam şi înţelegeam doar ceea ce puteam să văd şi să aud eu. Hanoover luă mâna femeii şi îi cercetă pe-ndelete faţa, aşa cum facem atunci când, de dragul unei experienţe, citim de la distanţă o pagină tipărită: ghicim pe alocuri cuvintele, în ideea că, făcând o legătură între cele ghicite şi cele citite, vom da în felul acesta de sensul celor rămase nedescifrate. Apoi, el se apleacă şi îi sărută mâna, spunând fără o însufleţire deosebită, dar pe un ton foarte grav:

— Îţi mulţumesc. Te-am înţeles bine, buna mea Dige, şi n-aş vrea să se scurgă această clipă. Să ne lăsăm purtaţi de curent.

— Perfect – spuse ea înveselită şi împurpurându-se – îmi pare tare, tare rău pentru dumneata. Fără iubire... E straniu şi bine în acelaşi timp.

— Fără iubire – repetă el – poate c-o să vină şi ea... Dar poate şi să nu vină, dacă ceva...

— Va fi înlocuită de o anumită afecţiune. Afecţiunea poate să evolueze după aceea. Ştiu bine acest lucru.

Se lăsă tăcerea.

—Acum – spuse Hanoover să nu mai irosim niciun cuvânt despre aceasta. Să păstrăm totul în noi. Aşadar, îţi promisesem să-ţi arat grăuntele din care am purces. Perfect. Eu sunt Aladin, iar acest perete, ei, ce crezi, ce fel de perete e acesta?

Şi înveselit parcă, zâmbi.

—Vezi cumva vreo uşă aici?

—Nu, aici nu văd nicio uşă – răspunse Dige, aşteptând amuzată. Dar ştiu că ea există.

— Există – spuse Hanoover. Aşadar... — el ridică mâna, apăsă

pe ceva şi o forţă nevăzută trase un panou vertical din perete, deschizând o uşă. Mi-am întins gâtul cât am putut de tare, constatând că este cu mult mai lung decât îmi închipuisem. Cu ochii aproape ieşiţi din orbite şi cu capul scos în afară, priveam înăuntrul noii ascunzători unde intraseră Hanoover şi Dige. Acolo era lumină. După cum am constatat imediat, nu intraseră într-un culoar, ci într-o încăpere circulară; partea din dreapta era ascunsă privirii mele – eu uitându-mă pe o direcţie oblică – dar partea din stânga şi din centru, unde se opriră cei doi, era destul de aproape, aşa că le-am putut auzi toată convorbirea.

Pereţii şi podeaua acestei încăperi fără ferestre erau tapisaţi cu catifea violetă, împodobită pe pereţi cu o reţea subţire din aur, în ochiuri hexagonale. Plafonul nu-l puteam vedea. În stânga, pe un piedestal cu incrustaţii de culoare aurie, se găsea o statuetă neagră: o femeie cu ochii legaţi, care, cu degetele de la un picior, abia de atingea o roată, a cărei osie era împodobită cu o pereche de aripi, iar celălalt picior şi-l ţinea uşor ridicat şi adus spre spate. Pe jos era întins, făcând bucle mari, un lanţ galben şi strălucitor, de grosimea unui lanţ mijlociu de ancoră; fiecare verigă trebuie să fi avut vreo douăzeci şi cinci de funţi[8]. Am numărat vreo douăsprezece asemenea bucle, fiecare lungă de cinci până la şapte paşi[9], după care a trebuit să închid ochii de durere, atât de puternică era scânteierea acestui lanţ superb, curat ca lumina zorilor şi presărat cu puncte incandescente şi incolore acolo unde jucau razele de lumină. Aveai impresia că din pricina acestui incendiu orbitor catifeaua fumegă. În aceeaşi clipă în urechi prinse să răsune un zvon subţirel, insistent ca zumzetul de ţânţar, şi mi-am dat seama că este aur, aur curat,

---

[8] 11,33 kg.

[9] 3,9-5,46 m.

aruncat la picioarele piedestalului unde se înălţa femeia cu ochii legaţi.

— Iată-l – spuse Hanoover, înfundându-şi mâinile în buzunare şi împingând cu vârful ghetei un inel dublu, ce se deplasă cu greutate. O sută patruzeci de ani sub apă. Niciun fir de rugină, nicio scoică, aşa cum şi trebuie să fie. Peeron a fost un corsar rafinat. Se spune că ducea cu el pe poetul Castruccio, să-i cânte în versuri toate bătăliile şi chefurile, ca şi femeile frumoase, când se întâmpla să fie prinse. Lanţul acesta l-a făurit în 1777, cu cinci ani înainte de a fi spânzurat. Pe unul din inele, după cum vezi, s-a păstrat inscripţia: *„6 aprilie 1777, din voinţa lui Ieronim Peeron"*.

Dige spuse ceva. L-am auzit cuvintele, dar nu le-am înţeles.

Era un vers sau un fragment dintr-o poezie.

— Da – explică Hanoover – eram, fireşte, sărac. Auzisem mai demult legenda după care Peeron a tăiat lanţul acesta de aur, împreună cu ancora, ca să fugă de vasele engleze care-l încolţiseră pe neaşteptate. Iată şi urmele; vezi, aici a fost tăiat. Se lăsă pe vine şi ridică veriga tăiată. Întâmplarea sau destinul, cum vrei să-i spui, m-a îndemnat să mă scald odată, în zori, nu departe de locul acesta. Mă îndepărtam din ce în ce mai mult de ţărm, unde apa era mai adâncă, deoarece la mal îmi venea până la genunchi, şi m-am împiedicat, lovindu-mă de ceva dur cu degetul mare de la picior. M-am aplecat şi, tulburând apa din jur, am scos din nisip acest lanţ strălucitor şi greu, ridicându-l până la jumătatea pieptului, dar, sleit de puteri, am căzut împreună cu el. Doar un cufundar, care se legăna pe valuri, s-a uitat la mine cu un ochi negru, crezând pesemne că am prins vreun peşte mai mare. Eram beat de fericire. Am îngropat din nou lanţul în nisip şi am însemnat locul, aşezând pe ţărm un şir de bolovani, orientat în direcţia comorii mele, apoi am transportat-o la mine, trudind cinci nopţi la rând.

— Singur!? Ce forţă ţi-a trebuit!

— Nu, în doi – spuse Hanoover după o pauză. L-am tăiat bucăţi, pe măsură ce-l scoteam, cu o pilă obişnuită, de mână. Dar mâinile ne-au mai durut multă vreme. Apoi l-am transportat în căldări, presărând pe deasupra scoici. Asta a ţinut cinci nopţi, şi n-am închis ochii toate aceste cinci nopţi, până ce n-am găsit un om destul de bogat şi demn de încredere, care să ia în gaj întreaga cantitate de aur fără să sufle o vorbă. Eu voiam să-l păstrez... cea... cel... care mi-a fost asociat când l-am transportat dansa noaptea, pe mal, la lumina lunii...

Tăcu. Un zâmbet frumos, stârnit de o amintire, îi lumină chipul mâhnit şi el şterse acest zâmbet, trecându-şi mâna peste faţă.

Dige îl privea pe Hanoover în tăcere şi-şi muşca buza. Era foarte palidă şi, coborându-şi privirea spre lanţ, părea absentă: atât de nepotrivit cu această discuţie era chipul ei, semănând cu obrazul unui orb, deşi ochii ei reflectau mii de gânduri.

— Asociatul... – rosti ea foarte rar – ţi-a lăsat dumitale tot lanţul?

Hanoover ridică sus de tot capătul lanţului, cu o forţă pe care nu i-o puteai bănui, apoi îi dădu drumul.

Lanţul zurui, curgând într-un şuvoi greu.

— Nu l-am dat uitării. A murit – spuse Hanoover. S-a întâmplat pe neaşteptate. De altfel, avea un caracter ciudat. Apoi lucrurile s-au petrecut în felul următor: am lăsat unui om de încredere să dispună cum va socoti el de banii mei, pentru ca eu să pot fi liber. După un an, mi-a telegrafiat că suma a sporit la cincisprezece milioane. În timpul acesta eu călătoream. Am călătorit vreme de trei ani, în care timp am primit câteva asemenea înştiinţări. Omul acesta îmi administra averea şi mi-o sporea cu atâta succes, că a trecut de cincizeci de milioane.

Investea aurul meu unde credea, în petrol, cărbune, în sudoarea bursei, în şantiere navale şi în... am uitat în ce încă. Eu primeam doar telegrame. Cum îţi place una ca asta?

— Norocos lanţ! răspunse Dige, aplecându-se şi încercând să-l ridice de un capăt, dar nu reuşi să-l urnească. Nu pot.

Ea îşi îndreptă spatele şi Hanoover spuse:

— Să nu spui nimănui ce ai văzut aici. De când l-am răscumpărat şi l-am sudat la loc, eşti primul om care-l vede. Şi acum, să mergem. Da, să ieşim, iar eu am să ferec şarpele acesta de aur.

Se întoarse, crezând că ea îl urmează, dar, aruncându-i o privire în timp ce se îndepărta, o strigă din nou.

— Dige!

Femeia rămăsese locului, cu ochii ţintă la el, dar avea privirea atât de goală, că Hanoover, uimit, lăsă mâna întinsă să-i cadă. Dige închise ochii pe neaşteptate, făcu o sforţare, dar nu se clinti din loc. De sub genele-i negre, pe care le ridica cu o încetineală înspăimântătoare, tremurătoare şi sticloasă, aluneca o privire strălucitoare, stranie şi mată în acelaşi timp, ca de nebună, ce fulgeră doar o clipă. Dige lăsă capul în jos, îşi atinse ochii cu mâna şi, oftând, îşi îndreptă ţinuta, se desprinse din loc, dar se clătină şi Hanoover o susţinu, privind-o alarmat.

— Ce-i cu dumneata? o întrebă el.

— Nu-i nimic. Mi-am... mi-am închipuit cadavrele; captivii legaţi de lanţ, cărora li se dădea drumul la fund.

— Aşa proceda Morgan – spuse Hanoover. Peeron nu era atât de crud, şi legenda îl înfăţişează mai curând ca pe un beţivan plin de ciudăţenii, decât bestial.

Ieşiră, peretele se lăsă în jos şi reveni la locul său, ca şi cum niciodată n-ar fi fost mişcat din loc. Discutând, cei doi s-au retras în direcţia de unde apăruseră. De îndată m-am hotărât să mă uit

după ei, dar... vrând să păşesc, n-am fost în stare. Picioarele îmi înţepeniseră şi nu-mi mai dădeau ascultare. Parc-aş fi stat multă vreme într-o poziţie incomodă. Învârtindu-mă într-un picior, am reuşit cu mare greutate să-l ridic pe celălalt şi să-i schimb poziţia. Era greu şi a căzut în jos, ca pe o pernă, fără să simt nimic. Târând lângă el şi celălalt picior, am ajuns la concluzia că în felul acesta aş putea merge cu o iuţeală de vreo zece picioare pe minut. În ochii mei stăruia luciul aurului, lovindu-mi în valuri pupilele. Starea aceasta de vrajă dură vreo trei minute şi dispăru la fel de neaşteptat precum se ivise. Atunci am înţeles de ce Dige şi-a acoperit ochii şi mi-am amintit de întâmplarea, istorisită de cineva, despre un mărunt slujbaş francez de la tezaurul Băncii Naţionale, care, plimbându-se printre stivele de lingouri, n-a mai putut să plece până nu i s-a dat un pahar cu vin.

— Vasăzică aşa – repetam eu fără noimă, ieşind în cele din urmă din ascunzătoare şi rătăcind prin gang.

Acum m-am convins că am avut dreptate când m-am lansat să fac descoperiri. Femeia îl va-prinde în mreje pe Hanoover şi el se va însura cu ea. Lanţul de aur îmi şerpuia pe dinaintea ochilor, se târa pe pereţi şi mi se încurca printre picioare. Trebuia neapărat să aflu unde s-a scăldat el când a găsit lanţul. Cine ştie, poate a mai rămas ceva acolo şi pentru sufletul meu. Mi-am scos din buzunar monedele de aur. Era foarte, foarte puţin! Capul mi se învârtea. Rătăceam, notând cu greutate unde şi cum o cotesc; uneori, prăbuşit parcă în beznă, înregistram cu dificultate câte un gând, şi păşeam înstrăinat de propria-mi persoană, obosit să mai sper că peregrinările prin locul acesta strâmt, luminos şi plin de nelinişte, vor avea un sfârşit. Totuşi, cred că agitaţia mea interioară era puternică, fiindcă, în ciuda delirului provocat de oboseală şi cu toată emoţia întreţinută de ea, mi-am dat seama, oprindu-mă brusc, ca în faţa unei prăpăstii, că sunt închis, că m-

am rătăcit şi că noaptea durează. Şi nu frica, ci o desperare totală, şi cea mai deplină indiferenţă faţă de faptul că voi fi prins aici a pus stăpânire pe mine atunci când, aproape prăbuşit de epuizare; m-am oprit în dreptul unei nişe la fel cu toate celelalte, m-am lungit şi am început să bat cu picioarele în perete; dar am bătut în aşa fel, încât ecoul, amplificat şi mugind cu un vuiet surd, porni să bubuie, umplând toate spaţiile, de sus şi de jos.

VII.

N-am fost de loc surprins când peretele a coborât de la locul lui şi, în adâncul luminos al unei încăperi spaţioase şi elegante l-am văzut pe Pope, iar în spatele lui pe Dürock, îmbrăcat cu un halat pestriţ. Dürock ridică dar lăsă imediat revolverul şi amândoi se repeziră la mine, să mă târască înăuntru de mâini şi de picioare, pentru că eu nu mai puteam să mă ridic. M-am lăsat pe un scaun, râzând şi bătându-mă cu toată puterea peste genunchi.

— V-o spun eu – am rostit – se căsătoresc! Am văzut! Femeia aceea tânără cu stăpânul vostru. Era cam aghesmuit. Zău aşa! I-a sărutat şi mâna. După toată regula. Lanţul de aur se găseşte acolo, după zid; trebuie să coteşti de patruzeci de ori, prin patruzeci de ganguri. L-am văzut. Am nimerit în dulap şi acum judecaţi-mă cum veţi găsi de cuviinţă, dar dumitale, Dürock, îţi voi fi întotdeauna credincios, şi cu asta, basta!

Foarte aproape de faţa mea am văzut un pahar cu vin. Dinţii mi-au clănţănit pe sticlă. Am băut vinul şi, din bezna somnului prăvălit peste mine, am mai apucat să aud cum Dürock spunea:

— Nu-i nimic, Pope! Sandy şi-a căpătat porţia şi şi-a potolit setea de extraordinar. Acum e inutil să vorbeşti cu el.

Când am făcut ochii mari, mi s-a părut că a fost un leşin de scurtă durată şi căpitanul a smuls de pe mine haina, pentru ca frigul să-mi dea ghes să sar în picioare mai repede. Dar în timpul somnului nimic nu mi s-a şters din minte. Lumina zilei privea prin ochiurile perdelei. Stăteam întins pe o sofa. Pope nu era acolo. Dürock se plimba pe covor, ţinându-şi capul plecat, şi fuma.

Deschizând ochii şi înţelegând cele petrecute, i-am închis la loc, chibzuind cum să mă port, căci nu ştiam dacă mă vor potopi cu mustrări, sau totul va trece cu bine. Cu toate acestea, am înţeles că cel mai nimerit este să rămân eu însumi. M-am ridicat în capul oaselor şi i-am spus lui Dürock, pe neaşteptate î

— Sunt vinovat.

— Sandy – spuse el, tresărind şi aşezându-se alături de mine – de vinovat eşti vinovat. În picoteala ta, ai bolborosit ceva în legătură cu discuţia din bibliotecă. Lucrul acesta este pentru mine foarte important şi de aceea nu mă supăr. Dar ascultă: dacă va merge tot aşa şi în continuare, ai să ştii într-adevăr totul. Povesteşte ce ţi s-a întâmplat.

Am vrut să mă ridic în picioare, dar Dürock m-a împins cu palma pe frunte şi m-am aşezat la loc. În mine se mai învolbura un somn nebun. Îmi simţeam încheieturile strânse ca-ntr-un cleşte şi-mi frângeam maxilarele de atâta căscat; şi o desfătare, o desfătare nepotolită mi se topea în membre. Adunându-mi în grabă gândurile şi fumând, ceea ce era un obicei matinal de-al meu, i-am povestit, amintindu-mi cât mai exact, discuţia dintre

Holloway şi Dige. Despre nimic altceva nu m-a descusut şi nu m-a interogat Dürock atât de mult, ca în legătură cu această discuţie.

— Tu trebuie să mulţumeşti norocului că te-a adus aici – a remarcat el în cele din urmă, cu un aer foarte preocupat. Văd, de altfel, că-ţi merge din plin. Ai dormit destul?

Dürock nu mai înregistră răspunsul meu: dus pe gânduri, îşi freca fruntea, plin de nelinişte; apoi se ridică şi începu din nou să umble. Ceasornicul de pe cămin arăta ora şapte şi jumătate. Soarele despică aerul gros de fum cu o rază subţiratică. Şedeam şi mă uitam în jurul meu. Splendoarea acestei încăperi, oglinzile înrămate în fildeş, chenarul de marmură al ferestrelor, mobila meşteşugit sculptată, mătăsurile colorate, frumuseţea zâmbind din tablourile strălucind de aur şi de zări albastre, picioarele lui Dürock, ce păşeau pe blănuri şi pe covoare – toate acestea întreceau puterile mele şi mă extenuau. M-aş fi simţit mai bine dacă m-aş fi aflat în bătaia soarelui şi mi-aş fi strâns ochii, orbit de luciul mării. Orice priveam mă încânta, căci totul era neobişnuit.

— Noi vom pleca, Sandy – spuse Dürock, oprindu-se locului – apoi... dar la ce bun această introducere?... Vrei să porneşti într-o expediţie?...

Crezând că-mi propune Africa sau vreun alt loc unde aventurile se ţin lanţ, la fel de dese ca înţepăturile de ţânţari într-un ţinut mlăştinos, am răspuns precipitat:

— Da! De o mie de ori da! Jur pe blana leopardului că voi fi pretutindeni unde vei fi şi dumneata!

Spunând acestea, am sărit în picioare. Se prea poate ca el să fi ghicit la ce mă gândeam eu, pentru că a prins să râdă obosit.

— Nu chiar atât de departe cum probabil ai dori-o tu, dar va fi o călătorie în „împărăţia sufletului omenesc”. Într-o împărăţie

unde domneşte întunericul.

— O, nu vă înţeleg! am răspuns, neputând să-mi dezlipesc privirea de la gura lui arogantă şi condescendentă, strânsă ca o menghine, şi de la ochii cenuşii şi tăioşi ce mă priveau de sub fruntea lui severă.

— Mie, zău, îmi e totuna, de vreme ce ai nevoie de mine.

— Chiar foarte mare nevoie, căci mi se pare, tu poţi să-mi fii de folos; te-am cântărit încă de ieri. Spune-mi, cât ţine drumul pe apă până la Maidanul de Semnalizare?

El mă întreba de suburbia din Liss, cum se numea ea din timpuri străvechi, când oraşul abia începuse să se înfiripe; pe coloanele de piatră de la capul botezat „Maidanul de Semnalizare", în timpul nopţii ardeau butoaie de smoală, aprinse cu învoirea unităţilor coloniale, în semn că vasele pot să intre în Golful de Semnalizare. În prezent, Maidanul de Semnalizare era un loc destul de populat, ce-şi avea vama sa, poşta şi alte instituţii asemănătoare.

— Cred – i-am răspuns – că este cale de vreo jumătate de ceas, dacă avem vânt bun. Vrei să pleci într-acolo?

Fără să-mi răspundă, a trecut în odaia învecinată şi, după un timp, s-a întors îmbrăcat după portul locuitorilor de pe coastă; din toată splendoarea omului de lume nu-i mai rămăsese decât chipul. Purta o haină de piele cu manşete duble, o vestă roşie cu nasturi din sticlă verde, o pălărie mică de lac, ce aducea cu un ceaun răsturnat peste o cratiţă; în jurul gâtului avea un fular în carouri, iar în picioare, peste pantalonii din păr de cămilă, de culoare cafenie, nişte cizme moi, cu tălpile groase. Oameni astfel îmbrăcaţi pot fi văzuţi adesea pe chei, în bătaia soarelui, printre parâme întinse şi şiruri de butoaie, ţinând de nasturele de la vestă pe câte un cetăţean congestionat de băutură şi povestindu-i ce oferte avantajoase face firma, „*Cumpără pe veresie*" sau

„Asigură-te fără să-ţi trebuiască”.

În timp ce eu mă minunam privindu-l. Fără să am, fireşte, curajul să zâmbesc sau să scap vreo remarcă, Dürock s-a apropiat de peretele cuprins între ferestre şi a tras de un şnur ce atârna. O porţiune din perete, descriind un semicerc, se răsturnă şi formă o policioară, lăsând la vedere o nişă, unde se aprinse lumina; se auzi un bâzâit ce venea din zid şi nici n-am apucat bine să-mi dau seama ce se petrece, că la nivelul policioarei se ridică în nişă un fel de masă, pe care se aflau ceşti, un ibric pus pe o spirtieră ce ardea, chifle, unt, pesmeţi şi aperitive din peşte şi carne: atât de puternic am resimţit rumeneala, untul, sfârâitul şi aroma diferitelor feluri de pe farfuriile albe, decorate cu un desen ce închipuia nişte flori verzui, încât totul părea pregătit de mâinile unui magician al artei culinare. Zaharniţa semăna cu o prăjitură din argint. Linguriţele, cleştele pentru zahăr, şerveţelele, trecute prin inele emailate, garafa cu coniac de culoarea carminului, prinsă într-o împletitură de mici frunze de viţă lucrate în aur – toate acestea au apărut privirii mele ca soarele dintre nori. Dürock se apucă să ducă la masa cea mare bunătăţile expediate de fiinţele magice, spunând:

— Aici te poţi descurca şi fără servitori. După cum vezi, stăpânul nostru şi-a organizat totul destul de ingenios, iar în cazul de faţă de-a dreptul inteligent. Dar să ne grăbim.

— Văzându-l cât mănâncă de repede şi de îndemânatic, timp în care turna în paharul lui şi într-al meu din garafa ce-şi tremura lumina trandafirie pe faţa de, masă, am pierdut cadenţa, şi am început să scap din mână ba cuţitul, ba furculiţa; o vreme jena era mai-mai să mă copleşească, dar pofta de mâncare a învins şi până la urmă m-am descurcat foarte repede, simulând că aş fi cu mult mai grăbit decât Dürock. De îndată ce am încetat să mai acord atenţie gesturilor mele, treaba a mers cum nu se poate mai bine;

apucam, mestecam, înghiţeam, dădeam deoparte, beam şi eram foarte mulţumit de mine. În timp ce mestecam, nu încetam să reflectez la o chestiune pe care nu mă hotărâm, dar tare aş fi vrut s-o spun, şi poate că nici n-aş mai fi spus-o, dacă Dürock n-ar fi observat privirea mea concentrată.

— Ce s-a întâmplat? mă întrebă el distrat, ca şi cum s-ar fi găsit undeva la mare depărtare de mine, în vârful unor piscuri de munte.

— Cine eşti, de fapt, dumneata? am întrebat şi am tresărit în sinea mea.

„Până la urmă, tot m-a luat gura pe dinainte! Să te ţii acum!” m-am gândit, cu amărăciune.

— Eu? făcu Dürock foarte surprins, fixându-mă cu privirea lui cenuşie ca oţelul.

Izbucni în hohote şi, văzând că am înlemnit, adăugă:

— Nu face nimic! Aş vrea totuşi să văd cum îi vei pune o asemenea întrebare lui Estampe. O să răspund cu francheţe la întrebarea ta. Sunt un jucător de şah.

Despre jocul de şah aveam o idee vagă, dar, vrând-nevrând, m-am mulţumit cu acest răspuns,. Confundând în mintea mea tabla de şah cu zarurile şi cu cărţile de joc. „Într-un cuvânt, jucător!” am cugetat, fără să fiu câtuşi de puţin deziluzionat de răspuns, ci, dimpotrivă, întărindu-mi şi mai mult admiraţia faţă de el. Un jucător înseamnă un mare temerar, un om dintr-o bucată, care îndrăgeşte riscul. Odată încurajat, intenţionam să pun o nouă întrebare, dar portiera se dădu în lături şi intră Pope.

— Eroii dorm – spuse el cu glas hârâit.

Era extenuat, cu chipul palid, nedormit, şi de îndată mă fixă alarmat.

— Personajele secundare sunt toate în picioare, îndată va sosi şi Estampe. Pariez că va pleca cu voi. Ei, Sandy, ai făcut-o

boacănă şi ai avut noroc că n-ai fost descoperit în locurile acelea. Hanoover putea pur şi simplu să te omoare. Să te ferească Dumnezeu să scapi vreo vorbă! Fii de partea noastră, dar ţine-ţi gura, o dată ce-ai nimerit în dandanaua asta. Aşadar, ce s-a întâmplat ieri cu tine?

Şi am povestit iarăşi despre convorbirea din bibliotecă, despre lift, acvariu şi despre lanţul de aur.

— Ei, vezi! se adresă Pope lui Dürock. La desperare, omul este capabil de orice. Nu mai departe decât acum trei zile, în prezenţa mea, el i-a spus acestei Dige: „Dacă totul va decurge şi în viitor aşa cum se conturează de pe acum, te voi ruga să joci un rol de mare efect”. E limpede despre ce-i vorba. Toate privirile o vor fixa, şi ea, cu mâna ei îngustă, descriind un gest automat, va face contactul.

— Aşa. Las' să facă contactul! spuse Dürock. Deşi... da, te înţeleg.

— Sigur că da! vorbi Pope cu înflăcărare. Realmente, n-am mai văzut un alt om care să se încreadă atât de orbeşte, să fie atât de convins. Priveşte-l când e singur. Te cuprinde groaza. Sandy, du-te la dumneata. De altfel, ai să te rătăceşti din nou.

— Lasă-l – spuse Dürock – ne va fi necesar.

— Nu exagerăm?

Pope îşi plimbă ochii de la mine la Dürock şi înapoi.

— De altfel, fă cum ştii.

— Ce dezbateţi în lipsa mea? întrebă Estampe, făcându-şi apariţia şi strălucind de ciudăţenie. Vreau să ştiu şi eu. Unde vă pregăteaţi să plecaţi, Dürock?

— Trebuie să verificăm. Voi face o încercare, deşi nu ştiu cum se va termina.

— A! O incursiune? Ehe, când vor apărea doi voinici, aşa cum suntem noi, dumneata şi cu mine, pariez o sută contra

unsprezece că nu ne vor rezista nici chiar stâlpii de telegraf! Cum? Aţi şi mâncat? Şi aţi şi băut? Şi eu încă nu? După câte văd, căpitanul e cu dumneata şi-ţi debitează filosofia lui de trei parale. Noroc, căpitane Sandy! Am auzit că toată noaptea te-ai îndeletnicit cu minarea acestor ziduri?!

Am pufnit doar, pentru că nu mă puteam simţi ofensat.

Estampe se aşeză la masă şi înfulecă la nimereală, turnându-şi, de asemenea, din garafă.

— Ascultă-mă. Dürock, vin cu dumneata

— Credeam că vei rămâne deocamdată cu Hanoover – spuse Dürock. Şi, pe deasupra, într-o chestiune atât de delicată...

— Bine, să strecor la momentul potrivit o vorbă?

— Nu. Am putea să-i tulburăm...

— Şi să-i dispunem! În sănătatea acestei omizi încăpăţânate!...

— Eu vorbesc serios – insistă Dürock. Îmi surâde mai curând ideea să stârnim cât mai puţină zarvă în jurul acestei chestiuni.

— În ce hal mănânc!

Estampe îşi ridică cuţitul căzut pe jos.

— Judecând după datele pe care le deţin – interveni Pope – Estampe o să vă prindă bine.

— Desigur! aprobă tânărul, făcându-mi cu ochiul. Uite, şi Sandy va spune că am dreptate. De ce m-aş vârî cu de-a sila în discuţia voastră delicată? Eu şi cu Sandy ne vom piti undeva într-un tufiş şi vom prinde muşte... Nu-i aşa, Sandy?

— Dacă vorbiţi serios – am răspuns – o să vă spun următoarele: de vreme ce este o treabă primejdioasă, orice om poate fi de folos.

— Poftim? Dürock, auzi vocea căpitanului? Ce sentinţe dă!

— Dar de ce vă gândiţi la o primejdie? întrebă cu seriozitate Pope.

La aceasta aş fi răspuns că primejdia era necesară pentru

liniştea mea sufletească. „Un creier înfierbântat şi o mână rece”, cum se spune. Aş mai fi spus că toate aceste cuvinte şi gânduri nerostite până la capăt, pregătiri, deghizări şi lanţuri de aur îţi sugerează primejdia, tot aşa după cum laptele îţi sugerează plictiseala, cărţile tăcerea, iar păsările zborul; dar pe atunci tot ce era nebulos, pentru mine era clar, chiar fără să am alte dovezi.

— Pentru că are loc o asemenea discuţie – am spus eu – mă jur pe cabestan că n-are niciun sens că te adresezi celui mai puţin informat. Nu voi mai pune deci întrebări, îmi voi face datoria, voi îndeplini tot ce-mi veţi cere.

— Dacă-i aşa – îi spuse Dürock lui Estampe – schimbă-ţi hainele. Treci în dormitorul meu, acolo vei găsi câte ceva.

L-a însoţit până în odaia vecină, apoi s-a întors singur şi a început să vorbească cu Pope într-o limbă pe care n-o înţelegeam.

Fără să ştiu ce se va petrece la Maidanul de Semnalizare, cu închipuirea mă şi găseam acolo, unde fusesem de atâtea ori în copilărie. Da, acolo mă încăierasem cu puştimea şi uram felul lor de a-ţi băga degetele răşchirate în ochi. Dispreţuiam aceste tertipuri crude şi neomenoase, preferând tuturor subtilităţilor împrumutate din arsenalul borfaşilor o lovitură sigură şi puternică în bărbie. Pe seama Maidanului de Semnalizare circula zicala: „Pe Maidan, şi ziua este noapte”. Îşi duceau traiul acolo nişte oameni uscăţivi, vânjoşi şi palizi, cu privirile şterse şi gurile crispate. Îşi aveau obiceiurile lor, concepţiile lor, şi un patriotism al lor ciudat. Acolo se vânturau hoţii cei mai abili şi mai primejdioşi; erau în floare orgiile, contrabanda şi banditismul, adevărate asociaţii formate din flăcăi în toată firea, având fiecare câte o căpetenie. Cunoscusem un marinar din Maidanul de Semnalizare, era un om puhav, cu ochii ca nişte triunghiuri ascuţite; nu zâmbea niciodată şi niciodată nu se despărţea de şişul său. Se încetăţenise părerea, pe care nimeni nu încerca s-o

infirme, că este mai sănătos să n-ai de-a face cu oamenii aceia. Marinarul de care vorbesc era plin de dispreţ şi ură pentru tot ce se găsea în afara Maidanului şi, dacă-i întorceai vorba, pălea şi zâmbea atât de înfiorător, că-ţi pierea cheful să-l mai contrazici. Umbla veşnic de unul singur, încet şi legănându-se abia perceptibil, cu mâinile înfundate în buzunare, şi cerceta, petrecându-l atent din ochi, pe oricine zăbovea cu privirea pe faţa lui buhăită, ca şi cum ar fi vrut să-l oprească şi, din vorbă în vorbă, să înceapă gâlceava. Refrenul lui veşnic era: „La noi acolo...", „Noi facem altfel", „Ce ne pasă nouă de chestia asta", şi altele de felul acesta, încât aveai impresia că s-ar fi născut la mii de mile depărtare de Liss, într-o ţară de proşti căpăţânoşi, pe unde umblă tot felul de fanfaroni, cu pieptul umflat şi cuţitele ascunse în sân.

După puţin timp îşi făcu apariţia Estampe, împopoţonat cu o tunică şi pantaloni albaştri de fochist, şi cu o şapcă ponosită; se duse drept la oglindă şi se măsură din creştet până-n picioare.

Deşi deghizarea aceasta a lui îmi stârnea curiozitatea, n-am avut totuşi curajul să întreb ce vom face noi trei la Maidan. Se părea că ne aşteptau nişte isprăvi pline de risc. Mi-am luat o înfăţişare cât mai severă şi priveam în jur încruntat şi plin de importanţă. În sfârşit, Pope a anunţat că s-a făcut ora nouă, iar Dürock că trebuia s-o pornim, şi am părăsit încăperea cu toţii, intrând în imperiul tăcerii, inundat de lumină şi străjuit de ziduri măreţe şi pustii; scăldaţi într-o strălucire feerică, am mers de-a lungul unor coridoare în care ochiul ţi se pierdea, şi am ajuns la o scară în spirală. Uneori mă vedeam în câte o oglindă adică vedeam un tânăr nu prea înalt, cu părul întunecat şi pieptănat lins peste cap. Se vede că nu era nevoie să-mi schimb îmbrăcămintea, căci era simplă: o haină oarecare, ghete obişnuite şi o şapcă de culoare cenuşie.

După ce am trăit o viaţă destul de lungă, am remarcat că memoria înregistrează cel mai trainic liniile drepte, de pildă, o stradă; dacă însă veţi reconstitui chiar şi imaginea unei locuinţe modeste, care să nu fie a dumneavoastră şi în care aţi fost numai o singură dată, apoi amplasarea camerelor şi a mobilierului va fi pe jumătate rodul unei exerciţiu personal în ale arhitecturii şi mobilatului; de veţi reveni acolo, o veţi vedea cu totul altfel. Ce să mai spun de clădirea gigantică a lui Hanoover? Copleşit de uimire, de aspectul ei fabulos, mă zbăteam în încăperile întortocheate şi luxoase ca o libelulă în mrejele unor becuri aprinse. Este firesc, deci, că am reţinut, şi aşa destul de vag, doar acele părţi din clădire pe care am fost nevoit să le străbat de unul singur; locurile, însă, pe unde am mers urmându-i pe alţii, mi-au rămas în memorie ca o aglomerare de scări şi ziduri.

Coborând şi ultimele trepte, Dürock luă de la Pope o cheie lungă şi o introduse în broasca unei uşi de fier forjat; ea dădea într-un canal întunecat, cu boltă de piatră. Lângă un debarcader, printre alte bărci, se găsea şi o pilotină cu pânze, în care ne-am instalat. Dürock era grăbit; înţelegând că ne aşteaptă evenimente ce nu suportă amânare, am pus imediat mâna pe lopeţi şi am dezlegat, pânza. Pope îmi întinse un revolver, iar eu, punându-l bine, m-am umflat de mândrie, ca o mânătarcă după ploaie. Apoi şefii mei îşi făcură semne cu mâna. Pope plecă, iar noi, trăgând la rame, ieşirăm din strâmtoarea zidurilor igrasioase în largul apei, trecând pe sub un arc de piatră, năpădit de tufe. Am ridicat vela. Abia când pilotina se depărta de mal, mi-am dat seama de ce am plecat prin această gaură de şobolani şi nu de la debarcaderul din faţa palatului: aici nu ne putea vedea nimeni.

VIII.

În acea dimineaţă fierbinte, aerul era transparent şi în faţa noastră se zărea clar şirul clădirilor din Maidanul de Semnalizare. Cu tot vântul slab, pilotina prinse o viteză bunicică. Estampe cârmi spre locul indicat de Dürock; apoi ne-am aprins cu toţii câte o ţigară şi Dürock îmi ceru să păstrez tăcerea cea mai deplină nu numai cu privire la tot ce se va întâmpla la Maidan, ci şi în legătură cu această călătorie.

— Dacă cineva te va încolţi cu întrebările, descurcă-te cum ştii, dar cel mai bine ar fi să spui că ai fost singur şi că nu ştii nimic despre noi.

— Am să-i îmbăt cu apă rece, fiţi liniştiţi – i-am răspuns – şi, în general, bizuiţi-vă pe mine. N-o să vă dezamăgesc.

Spre surprinderea mea, Estampe nu mă mai necăji. Cu aerul cel mai liniştit, luă chibriturile pe care i le înapoiasem fără să-mi facă măcar cu ochiul, cum se întâmpla de câte ori avea prilejul; în general era serios, cât poate să fie un om de felul lui. Curând, însă, i se urî să stea cu gura închisă şi începu să recite versuri pe nerăsuflate, dar băgând de seamă că nimeni nu râde, oftă şi căzu pe gânduri. În timpul acesta Dürock m-a tot descusut despre Maidanul de Semnalizare.

După cum am înţeles numaidecât, pe el îl interesa să ştie cu ce se îndeletnicesc locuitorii Maidanului şi dacă-i adevărat că aceste locuri nu se bucură de faima cea mai bună.

— Sunt nişte ucigaşi fără pereche – i-am spus cu înflăcărare – nişte pungaşi, să te ferească Dumnezeu! Oameni primejdioşi, ce mai!

Dacă am făcut această caracterizare ca să-l intimidez, ea rămâne totuşi pe trei sferturi adevărată, deoarece în puşcăriile

din Liss, dintr-o sută de deţinuţi, optzeci s-au născut în Maidan...

În general, după cum am mai spus, Maidanul de Semnalizare forma teritoriul unor tradiţii cumplite şi al unei ciudate gelozii, în virtutea căreia orice străin de acele locuri era socotit, de la sine înţeles, un duşman. Cum se pornise acest lucru şi de unde îşi trăgea începuturile era greu de spus, dar ura faţă de oraş şi de orăşeni avea în sufletul locuitorilor din Maidan rădăcini atât de adânci, încât rareori cineva venit din oraş se putea stabili aici. Mă încăierasem acolo de trei ori. Fără vreo pricină oarecare, numai pentru că eram din oraş şi flăcăii mi-au „căutat pricină”.

Fără să fac dovada unui talent sau a unei verve deosebite, i-am împărtăşit toate acestea lui Dürock, fiind profund nedumerit ce însemnătate puteau să aibă pentru dânsul nişte informaţii despre o lume cu totul deosebită de aceea în care trăia el.

În cele din urmă mă lăsă în pace şi începu să vorbească cu Estampe. Era inutil să trag cu urechea: deşi înţelegeam fiecare cuvânt, nu le puteam atribui vreun sens plauzibil. „O situaţie încurcată” – spuse Estampe. „Pe care o vom descurca” – obiectă Dürock. „Pe ce te bazezi?” „Pe acelaşi lucru pe care s-a bazat şi el”. „Dar acolo pot fi cauze mai serioase decât îţi imaginezi”. „Vom afla tot!” „Dar Dige...” – n-am mai desluşit restul frazei. „Ehe, tânăr mai eşti!” „Nu, e adevărat – insista asupra unui lucru Estampe – e adevărat că nu trebuie să te gândeşti”. „Eu nu judec după ea – spuse Dürock – poate că singur aş fi greşit, dar climatul psihologic al lui Thomson şi Holloway este suficient de elocvent”.

Discuţia aceasta purtată în maniera unor cugetări rostite cu voce tare pe marginea unui lucru bine ştiut numai de ei se prelungi până când ajunserăm la ţărmul Maidanului de Semnalizare. Dar ea nu-mi furniză nicio explicaţie pentru evenimentele ce se petreceau. Acum însă nu mai era timp să

reflectez, deoarece am ajuns la mal şi am debarcat, lăsându-l pe Estampe să păzească pilotina, deşi se vedea bine că nu prea avea chef să stea cu mâinile în sân. Au convenit în felul următor: Dürock mă va trimite cu un bileţel de îndată ce avea să ştie cum evoluează acea chestiune necunoscută mie. Iar Estampe, citindu-l, va afla dacă trebuie să rămână în barcă sau să ni se alăture nouă.

— De ce nu mă iei pe mine, ci pe acest băieţandru? întrebă sec Estampe. Vorbesc serios. S-ar putea să se ajungă la o încăierare şi trebuie să recunoşti că în balanţa unei asemenea acţiuni pumnul meu atârnă greu.

— Din mai multe considerente – răspunse Dürock. Şi tocmai în virtutea acestor considerente, deocamdată am nevoie de un ucenic ascultător, de un ajutor ager, şi nu de un egal, cum eşti dumneata.

— Poate, că ai dreptate – spuse Estampe. Sandy, fii ascultător şi iute în mişcări. Bagă de seamă!

Am înţeles că era furios, dar m-am prefăcut că nu bag de seamă – şi eu în locul lui aş fi fost la fel de pornit.

— Hai să mergem, – îmi spuse Dürock şi ne-am îndepărtat, dar am fost totuşi nevoiţi să ne mai oprim pentru un timp.

În acel loc, ţărmul alcătuia un povârniş stâncos, iar în partea de sus se puteau vedea case şi pomi. Chiar lângă apă se zăreau mai multe bărci răsturnate cu fundul în sus şi plase întinse la uscat. Tot aici se învârteau vreo câţiva oameni în picioarele goale şi cu pălării de paie pe cap. Era de ajuns să te uiţi la feţele lor palide şi nebărbierite, pentru ca îndată să te închizi în tăcere. Lăsându-şi baltă treburile, ei începură să ne cântărească de la distanţă: ce suntem şi ce facem, şi şuşoteau între ei. În ochii lor goi şi abia crăpaţi se citea o duşmănie deschisă.

După ce depărtă cu câţiva stânjeni pilotina de mal, Estampe

aruncă ancora şi se uită după noi, ţinându-şi mâinile strânse între genunchi. Din grupul de pe ţărm se desprinse un individ deşirat, cu o faţă îngustă; ne făcu semn cu mâna şi ne strigă:

— De unde veniţi, prieteni?

Dürock zâmbi paşnic, continuându-şi drumul în tăcere; eu păşeam lângă el. Deodată, un flăcău cu o faţă neghioabă şi insolentă veni ca un iureş spre noi, dar înţepeni ca trăsnit la o depărtare de vreo cinci paşi, scuipă flegmatic şi se întoarse înapoi, sărind într-un picior şi ţinându-şi cu o mână călcâiul celuilalt picior.

Atunci ne oprirăm. Dürock se întoarse spre grupul zdrenţăroşilor şi, cu mâinile înfundate în buzunare, îi privi în tăcere. Aveai impresia că datorită privirii lui grupul s-a împrăştiat. Hohotind un timp între ei, se duseră la plasele şi bărcile lor, făcându-se că nu ne mai bagă în seamă. Urcarăm povârnişul şi intrarăm într-o străduţă pustie şi îngustă.

Ulicioara se strecura printre grădini şi case cu un singur cat, durate din piatră albă şi galbenă şi încinse de razele soarelui. Cocoşii şi găinile de prin curţi hoinăreau în voie, de după gardurile scunde, din gresie, se auzeau râsete, înjurături, chemări prelungi, tărăgănate. Lătrau câini, cântau cocoşi. Într-un târziu, întâlnirăm şi trecători: o băbuţă cocârjată, nişte copilandri, un beţivan ce mergea cu capul plecat, femei încărcate cu panere, bărbaţi în căruţe. Trecând pe lângă noi, ne priveau cu ochi miraţi, iar după o bucată de drum se opreau; întorcându-mă, le-am văzut siluetele nemişcate – ne urmăreau cu o privire concentrată şi posacă. Am cotit prin câteva ulicioare, uneori trebuind să trecem câte un podeţ aruncat peste o râpă şi ne oprirăm în faţa unei portiţe de fier. Casa era în fundul curţii; la intrare, pe gardul de piatră, pe deasupra căruia puteam să privesc înăuntru, spânzurau tot felul de boarfe şi rogojini puse să se zvânte în

soare.

— Uite aici – spuse Dürock, uitându-se la acoperişul de olane – asta-i casa. Am recunoscut-o după copacul mare din curte, cum mi s-a povestit.

— Foarte bine – am spus, neavând ce să zic altceva.

— Să intrăm – spuse Dürock şi am păşit în curte, în urma lui.

În calitatea mea de aghiotant, mă ţineam la o oarecare distanţă de Dürock; el străbătu jumătate din curte şi se opri uitându-se în jur. Pe o piatră, aproape de unul din praguri, şedea un bărbat meşterind la un butoiaş; o femeie întindea rufe. Un băieţaş de vreo şase ani, lângă groapa cu lături, se scremea zgomotos: văzându-ne, se ridică şi-şi trase ursuz pantalonaşii.

Dar abia ne-am făcut apariţia, că, stârniţi de curiozitate, la geamuri apărură capete caraghioase, iar în praguri ţâşniră femei; aveau gurile căscate şi se uitau la noi insistent, aşa cum te uiţi la factorul poştal.

După ce-şi roti ochii, să se orienteze, Dürock se îndreptă spre aripa din fundul curţii. Intrarăm în umbra cerdacului, oprindu-ne lângă trei geamuri cu perdeluţe albe. O mână enormă săltă un capăt de perdeluţă şi am putut să zăresc un ochi mare, ca de bou, ce-şi desfăcea pleoapele somnoroase la vederea celor doi străini.

— Aţi nimerit bine, prieteni? spuse ochiul. Aveţi vreo treabă cu mine?

— Dumneata eşti Warren? întrebă Dürock.

— Eu sunt Warren, ce doriţi?

— Nimic deosebit – spuse Dürock, cu glasul cel mai liniştit. Dacă aici locuieşte o fată cu numele Molly Warren şi dacă ea este acasă, vreau s-o văd.

Poftim! Eram sigur că e vorba de o femeie; de fapt de o fată, dar totuna-i! Aţi putea să-mi spuneţi de ce aveam presimţirea nezdruncinată că de îndată ce vom porni la drum, în cale ne va

ieşi femeia? Nu degeaba vorbele lui Estampe „omidă încăpăţânată” m-au făcut să mă aştept la aceasta. Abia acum mi-am dat seama că, de fapt, ghicisem tocmai ceea ce trebuia să se întâmple.

Ochiul sticli, se minună şi se dădu un pic la o parte, să-i facă loc şi celuilalt; judecând după expresia lor, cei doi ochi nu prevesteau o întâlnire prea veselă. Mâna dădu drumul perdelei, făcându-ne un semn cu degetul.

— Intraţi – spuse bărbatul, cu o voce sugrumată şi nefirească; vocea era cu atât mai neplăcută, cu cât era diabolic de calmă. Intraţi, prieteni!

Intrarăm într-un mic coridor şi ciocănirăm la o uşă ce se găsea în stânga noastră.

— Poftiţi aici – repetă cu blândeţe aceeaşi voce liniştită, şi îndată ne trezirăm într-o odaie.

În spaţiul dintre geam şi masă stătea un bărbat îmbrăcat cu o flanelă de corp şi pantaloni vărgaţi; nu era nici prea chipeş, nici prea pocit, de statură mijlocie şi, după toate aparenţele, destul de vânjos; avea părul lins şi de culoare închisă, gâtul gros şi nasul spart, care arăta la vârf ca un ciot; să tot fi avut în jur de treizeci de ani. Întorsese ceasul de buzunar şi acum îl ţinea la ureche.

— Molly? rosti el.

Dürock repetă că doreşte s-o, vadă pe Molly.

Warren ocoli masa, se apropie de noi şi-l fixă cu privirea pe Dürock.

— Mută-ţi gândul – spuse el. Renunţă la planul dumitale. O să te coste scump.

— N-am niciun fel de planuri, am doar un mesaj pentru sora dumitale.

Dürock vorbea foarte politicos şi era de un calm desăvârşit. Eu îl iscodeam cu privirea pe Warren.

Mi-o imaginam pe sora lui semănându-i şi mă cuprinse tristeţea.

— Ce fel de mesaj? întrebă Warren, luând ceasul şi ducându-l iarăşi, fără niciun rost, la ureche. Trebuie să văd despre ce-i vorba.

— N-ar fi mai simplu – obiectă Dürock – s-o invităm pe fată?

— În cazul acesta, n-ar fi mai simplu să vă cărăbăniţi şi să trageţi uşa după voi?! rosti Warren, suflând din greu.

Între timp, se dădu mai aproape de Dürock, plimbându-şi în fugă ochii peste el.

— Ce-i cu mascarada asta? Dumneata poţi să-ţi închipui că eu nu-s în stare să deosebesc un fochist sau un marinar autentic de un idiot împăunat? De ce-aţi venit? Ce nevoie aveţi de Molly?

Văzând cât de înspăimântător a pălit Dürock, mi-a fulgerat prin minte că s-a apropiat sfârşitul întregii istorii şi că, în curând, va trebui să tragem cu revolverul; în consecinţă, m-am pregătit. Dar Dürock scoase numai un oftat. Pentru o clipă, chipul i se scofâlci, vădind efortul pe care-l făcuse să se stăpânească, şi am auzit din nou aceeaşi voce egală şi profundă:

— Aş putea să-ţi răspund la toate, sau aproape la toate întrebările, dar acum n-o să-ţi spun nimic. Te întreb doar atât: Molly Warren este acasă?

Ultimele cuvinte le rosti atât de tare, încât dacă cineva ar fi fost acolo le-ar fi auzit din camera vecină, prin uşa crăpată. Pe fruntea lui Warren se umflă o reţea de vine.

— Nici nu e nevoie să vorbeşti! răcni el. Ştiu eu cine te-a trimis: parvenitul ăla, milionarul din groapa de lături. Ei bine, luaţi-vă tălpăşiţa! Molly nu-i. A plecat. Încercaţi numai s-o găsiţi, şi jur pe ţeasta diavolului c-o să vă rupem oasele!

Ameninţă cu mâna şi o întinse, făcând o mişcare sălbatică. Dürock i-o apucă fulgerător, mai sus de încheietură, o îndoi în jos

şi... am văzut cu surprindere cum stăpânul casei, furios şi cu durerea întipărită pe faţă, cade într-un genunchi, apucând mâna lui Dürock cu mâna sa liberă. Dürock îl înşfăcă şi de această mână şi o smuci în jos, apoi spre spate. Warren căzu într-un cot, schimonosindu-se de durere. Închise ochii şi îşi acoperi faţa. Dürock îşi frecă palmele, apoi se uită la Warren, care stătea lungit pe jos.

— Nu s-a putut altfel – spuse el – altă dată să fii mai cu băgare de seamă. Să mergem, Sandy!

Am ieşit în fugă după el, trăind sentimentul de adoraţie şi entuziasm al spectatorului care a încercat o satisfacţie neobişnuită. Auzisem multe lucruri despre oamenii foarte puternici, dar pentru prima oară vedeam un asemenea om, care însă nu părea puternic, în orice caz nu părea *chiar* atât de puternic. Eram plin de înflăcărare, jubilam, şi de surescitare nici nu-mi simţeam picioarele. Dacă aşa se prezintă doar începutul misiunii noastre, atunci câte nu ne rezervă viitorul?

— Mi-e teamă să nu-i fi fracturat mâna – îmi spuse Dürock când ieşirăm afară.

— Las' că se sudează osul! am izbucnit, dorind să nu-mi alterez impresia cu niciun fel de consideraţii. O căutăm pe Molly?

Clipa era de natură să ne apropie prin exaltarea pe care o trăiam amândoi, şi eu am intuit că acum am dreptul să aflu câte ceva. Se vede că acelaşi lucru îl simţi şi Dürock, deoarece mi se adresă simplu, ca de la egal la egal:

— Se petrece un lucru foarte încâlcit: Molly şi cu Hanoover se cunosc de multă vreme, el o iubeşte foarte mult, dar cu ea s-a întâmplat ceva. La serbarea de mâine ar fi trebuit să participe şi ea, dar au trecut două luni de când n-a mai dat niciun semn de viaţă, iar ultima dată i-a scris că refuză să-i fie soţie şi că pleacă.

N-a mai dat nicio altă explicaţie.

Prietenul meu se exprimă atât de răspicat, încât, am înţeles că nu doreşte să mai dea şi alte amănunte. Cuvintele lui însă m-au încălzit şi mi-au umplut sufletul de recunoştinţă.

— Vă sunt foarte recunoscător – i-am spus, cât am putut mai încet.

Se întoarse şi izbucni în râs.

— Pentru ce? O, cât eşti de prostuţ, Sandy! Câţi ani ai?

— Şaisprezece – am răspuns – dar curând împlinesc şaptesprezece.

— Se vede cât de colo că eşti un bărbat – remarcă el, iar eu, oricât i-ar fi fost de nedibace linguşirea, n-am reuşit să-mi stăpânesc un suspin de fericire.

Acum Dürock ar fi putut să-mi poruncească, fără a se teme că nu-i voi da ascultare, să mă târăsc şi în patru labe în jurul golfului.

Abia ajunserăm la colţ, când Dürock se opri şi se uită înapoi; m-am uitat şi eu. După puţin timp, l-am văzut pe Warren ieşind pe portiţă. Ne ascunserăm în aşa fel, încât noi puteam să-l vedem printre ramurile ce se înălţau deasupra gardului, fără ca el să ne zărească. Warren se uită într-o parte şi-n cealaltă, şi o apucă repede pe podeţul aruncat peste râpă, spre o ulicioară ce urca în pantă.

De îndată ce se făcu nevăzut, pe aceeaşi portiţă ieşi în fugă o fată desculţă, având o falcă legată cu o basma, şi o apucă în direcţia noastră. Pe faţa ei şireată se citea dezamăgirea, dar, ajungând la colţ şi dând cu ochii de noi, încremeni cu gura căscată; apoi ne aruncă o privire piezişă, îşi continuă drumul cu mişcări leneşe şi imediat se întoarse:

— O căutaţi pe Molly? ne întrebă ea cu un aer misterios.

— Ai ghicit – răspunse Dürock, iar eu am înţeles că norocul

ne-a surâs.

— N-am ghicit nimic, ci am auzit – ne întoarse vorba domnişoara (eram gata să urlu, scârbit la gândul că va spune: „Sunt aci şi vă stau la dispoziţie!”); avea pomeţii obrajilor foarte pronunţaţi şi mătura aerul cu palmele, ca şi cum ar fi vrut să prindă o pânză de păianjen. Uite, să ştiţi, Molly lipseşte cu adevărat; acum e la căminul marinarilor, la soră-sa. Duceţi-vă tot pe mal – şi fetişcana ne arătă direcţia cu mâna, făcând semn. Nu-i decât o milă până acolo. O să vedeţi un acoperiş albastru şi un fanion pe catarg. Warren abia a plecat şi se vede că pregăteşte vreo ticăloşie, aşa că grăbiţi-vă.

— Îţi mulţumim, suflet bun – spuse Dürock. Înseamnă că nu sunt toţi împotriva noastră.

— Eu nu sunt împotrivă, ci din contra. Ăia o joacă pe fată cum vor ei; mi-e tare milă de ea, şi dacă nu-i nimeni să-i ţină parte, o să fie înghiţită.

— Înghiţită?! se miră Dürock.

— Pai, nu-l ştiţi pe Lemarin?

Întrebarea răsună răspicat, încărcată de reproşuri.

— Nu, nu-l ştim.

— Ei, atunci e mult de spus. O să vă povestească chiar ea. Eu mă duc, dacă mă văd cu dumneavoastră...

Fetişcana dispăru după colţ, legănându-se; urmându-i îndrumările, ne năpustirăm, pe cât ne lăsa respiraţia, prin vadul cel mai apropiat spre ţărm, unde, după cum am băgat de seamă, trebuia să înconjurăm un mic promontoriu aflat în partea dreaptă a Maidanului de Semnalizare.

Fireşte, de-am fi întrebat, puteam s-o luăm pe drumul cel mai scurt, mergând pe un pământ tare şi nu prin prundişul alunecos; dar în situaţia dată, după cum remarcase Dürock, era mai avantajos pentru noi să nu fim văzuţi pe-aici.

La dreapta, pe povârnişul râpei, se întindea o pădure, în stânga strălucea marea, în lumina dimineţii, iar vântul sufla, din fericire, în cefele noastre. Eram mulţumit că mergem de-a lungul malului. Şuvoaiele de apă cu reflexe verzui se avântau zgomotos pe prundiş, apoi se scurgeau la loc, înspumate, susurându-şi liniştea. Înconjurând promontoriul, am zărit în depărtare, acolo unde faleza liliachie descria un arc, acoperişul albastru cu un fanion cât o şuviţă îngustă de fum; atunci mi-am amintit că Estampe aşteaptă să-i dăm de veste. La acelaşi lucru se vede că se gândea şi Dürock, căci îmi spuse:

— Estampe trebuie să mai aibă răbdare; ceea ce va urma este mai important decât să-i dăm lui de veste.

Dar, după cum veţi vedea, cu Estampe a ieşit altfel.

IX.

De îndată ce depăşirăm promontoriul, vântul se potoli şi am auzit atunci acordurile slabe ale unui pian – intonând o melodie veselă. Era străvezie şi simplă, ca vântul de câmpie. Dürock se opri brusc, apoi porni mai încet, cu ochii închişi şi capul plecat. Mi se părea că în ochi îi joacă rotocoale negre, provocate de strălucirea orbitoare a prundişului alb; zâmbi alene, fără să-şi deschidă ochii, apoi se opri pentru a doua oară, cu mâna puţin ridicată în sus. Nu-mi dădeam seama la ce se gândea. Deschise ochii pe neaşteptate, mă văzu, dar continuă să privească absent,

parcă s-ar fi găsit undeva, la mare depărtare; băgând de seamă, în cele din urmă, că sunt intrigat, Dürock se întoarse şi, fără să-mi spună o vorbă, îşi continuă drumul.

Lac de năduşeală, ajunserăm la umbra unei clădiri. Dinspre mare, în lungul faţadei, se întindea o terasă în două caturi, cu umbrare din pânză; un perete îngust şi gol, numai cu o lucarnă, era orientat spre noi: uşile, după cum se putea presupune, dădeau spre pădure. Ne rămânea să aflăm ce fel de cămin era acesta şi ce oameni îl locuiau.

Pianistul încheie motivul acela duios şi spaţiul fu inundat de o cascadă de sunete; treceau cu foarte mare repeziciune de la triluri acute la note scoase de bas şi invers. În cele din urmă, în linişte a plină de farmec a dimineţii marine, pianistul atacă cu putere un alt acord, repetându-l de câteva ori la rând; apoi se lăsă tăcerea, ca şi cum interpretul s-ar fi făcut nevăzut.

— Admirabilă chestie! se auzi, de pe terasa de sus, o voce răguşită şi iritată. Am lăsat rachiul în sticlă cu un deget mai sus de etichetă, iar acum a căzut sub ea. Dumneata l-ai băut, Bill?

— Cum îţi imaginezi că o să beau eu din rachiul altcuiva? răspunse Bill, sumbru şi plin de nobleţe. M-am gândit doar că poate-i oţet şi, cum sufăr de migrene, mi-am înmuiat puţin batista.

— Ar fi mai bine să nu suferi de migrene şi să înveţi...

Apoi, pentru că noi urcam pe o cărăruie ce ducea în spatele casei, cearta nu s-a mai auzit decât ca un duel confuz de voci; în faţa noastră se deschidea, o intrare de la care pornea o scară. Mai aproape de colţ era o a doua uşă.

Copacii rari, foarte înalţi şi umbroşi, din jurul casei, se pierdeau ceva mai departe, într-o pădure deasă şi, trecând pe sub ei, nu am putut fi remarcaţi chiar de la început de singura fiinţă omenească pe care o zăriserăm aici. Era o domnişoară sau o

fetiţă? N-aş fi putut spune imediat, dar înclinam să cred că era o fetiţă. Mergea desculţă prin iarbă, încolo şi-n-coace, cu capul înclinat, ţinându-şi mâinile la spate şi avea aerul că se plimbă în lung şi-n lat, într-o încăpere. Sub un copac, pe nişte stâlpi îngropaţi în pământ, era o masă rotundă, acoperită cu faţă de masă; pe ea se vedeau nişte foi de hârtie liniată, un creion, un fier de călcat, un ciocănel şi o grămăjoară de nuci. Fata nu avea pe ea decât o fustă cafenie şi o basma albă, vaporoasă, cu bordură albastră, aruncată peste umeri. Din părul ei foarte des, strâns ca vai de lume, ieşeau nişte spelci lungi.

După ce se plimbă puţin, se aşeză fără chef la masă, însemnă ceva pe hârtia liniată, apoi prinse fierul de călcat între genunchi şi începu să spargă pe el nucile cu ciocănelul.

— Bună ziua – spuse Dürock, apropiindu-se. Am fost informat că aici locuieşte Molly Warren.

Ea se întoarse atât de brusc, că toate nucile se vărsară în iarbă; se îndreptă de spate, se ridică în picioare şi, pălind uşor, buimăcită, ridică o mână. Pe faţa ei foarte expresivă, fină şi oarecum posomorâtă, trecură unde fugare şi stranii. Se apropie imediat de noi, aproape zburând, aidoma unei adieri de vânt.

— Molly Warren! spuse, parcă reflectând la ceva şi deodată se făcu roşie ca focul. Veniţi după mine, o să-i comunic.

Porni în grabă, pocnind din degete, iar noi, urmând-o, ajunserăm într-o odaie mică, ticsită cu sipete şi mobilă de calitate proastă, dar îngrijită. Fără să ne mai acorde vreo atenţie, fetiţa dispăru pe altă uşă, trântind-o în urma sa. Stăteam în picioare, cu braţele încrucişate, cuprinşi de o îndreptăţită încordare. Dincolo de uşa pe care o închisese fata în urma ei se auzi un scaun în cădere, sau un alt obiect asemănător, un zăngănit de cioburi sparte, un „Ia-le-ar dracul de cârlige”, rostit pe un ton furios, şi după un huruit puternic, îşi făcu apariţia o fată foarte zveltă, cu

chip zâmbitor, dar tulburată; avea un păr bogat, ochi negri, vioi şi luminoşi, arzând de îngrijorare; purta o rochie subţire de mătase, colorată delicat în liliachiu, pantofi şi ciorapi de un verde-pal. Era fetiţa desculţă, cea cu fierul de călcat, dar, trebuie să recunosc, acum arăta ca o adevărată domnişoară.

— Molly sunt eu – spuse şovăitoare, dar cu un zâmbet deschis. Spuneţi-mi totul repede, pentru că sunt foarte emoţionată, deşi nu se vede niciodată pe faţa mea.

Eu m-am fâstâcit, deoarece, aşa cum arăta, îmi plăcea foarte mult.

— Da, ai ghicit – spuse Dürock, aşezându-se, ceea ce am făcut şi noi, ceilalţi. Sunt John Dürock, şi mă pot considera prieten cu acela pe care îl voi numi de la început: Hanoover. Acest băiat, care e împreună cu mine, se numeşte Sandy... bravul nostru Sandy, în care am multă încredere.

Ea tăcea, privindu-l pe Dürock ţintă în ochi şi foindu-se neliniştită. Chipul i se crispă. După o pauză, Dürock continuă:

— Romanul dumitale, Molly, trebuie să aibă un sfârşit frumos. Dar se petrec lucruri grave şi neînţelese. Ştiu de lanţul de aur...

— Mai bine n-ar fi existat! izbucni Molly. E o adevărată belea; sunt sigură că totul se trage numai de la el!

— Sandy – spuse Dürock – du-te de aruncă o privire, nu vine cumva barca lui Estampe?

Împingând scaunul cu piciorul, m-am ridicat cu inima grea, căci vorbele lui Dürock conţineau o aluzie fără echivoc la faptul că-i deranjez. În timp ce ieşeam, m-am lovit de o femeie tânără, cu înfăţişarea foarte tulburată şi care, abia învrednicindu-mă cu o privire, îşi pironi ochii asupra lui Dürock. Pe când plecam, am auzit-o pe Molly spunând: „E sora mea, Arkol”.

Şi uite aşa, am fost nevoit să plec fără să aflu sfârşitul acelei poveşti de dragoste; era asemenea unui cântec neştiut şi

fascinant, ca tot ceea ce se leagă de dor şi de iubire; fără să mai vorbim că se referea la o atât de încântătoare săgeată a lui Amor cum era această Molly. M-a cuprins mila de mine însumi, căci nu mi se acordase niciun rol în această poveste, fiind lăsat la îndemâna oricui, ca un briceag pe care-l închizi şi-l pui în buzunar. Având justificarea că nu urmăresc vreun ţel dăunător, am dat înconjur casei, cu pasul grav, până ce am văzut în partea dinspre mare un geam deschis; recunoscând broderia perdelei, m-am aşezat sub el, cu spatele la zid, şi am auzit aproape tot ce se vorbea în odaie.

Se înţelege că mi-au scăpat multe cât am mers, dar am fost răsplătit prin cele auzite după aceea. Vorbea Molly, agitată, cu o voce aprinsă:

— Da’ cum a venit el? Şi despre ce fel de întâlniri poate fi vorba? Ne-am văzut cu totul de şapte ori, pfu-ui! Trebuia să mă ducă imediat la el. De ce atâtea amânări? Din pricina asta, am fost urmărită şi absolut totul a fost dat în vileag. Vă daţi seama, gândurile acestea îţi vin când chibzuieşti la tot ce a fost. Pe deasupra, la el mai locuieşte acum şi o femeie foarte frumoasă; ei, las’ să stea, dar pe mine să nu mă mai cheme!

Dürock izbucni într-un râs lipsit de veselie.

— Molly, el bea foarte mult – spuse Dürock – şi bea pentru că a primit scrisoarea în care-i comunici hotărârea dumitale definitivă. Probabil că nu i-a mai rămas nicio speranţă. Frumoasa de care vorbeşti este în vizită. După părerea noastră, e pur şi simplu o tânără cuprinsă de spleen[10]. A venit din India cu fratele ei şi cu un amic al lui: primul este gazetar, al doilea, mi se pare, arheolog. Îţi dai seama ce reprezintă palatul lui Hanoover. Faima lui a ajuns departe şi ei au venit să contemple o minune a

[10] spleen – Plictiseală care provine din lipsa unor preocupări serioase şi care duce la dezgustul de viaţă. (n. hy.)

arhitecturii. Iar el le-a permis să locuiască acolo pentru că nu poate trăi singur, cu desăvârşire singur. Molly, astăzi... la ora douăsprezece... dumneata ţi-ai dat cuvântul, acum trei luni.

— Dar mi l-am luat înapoi!

— Ia ascultaţi – spuse Arkol – nici nu mai ştiu ce să cred! Fraţii noştri lucrează pentru canalia aceea de Lemarin. În general, familia noastră s-a cam dezbinat. Eu am locuit multă vreme la Riol, unde aveam o altfel de societate, da, mai bună decât anturajul lui Lemarin. Ce să-i faci, am lucrat de toate, am fost şi ajutoare de grădinar. M-am rupt sufleteşte, m-am rupt definitiv de Maidan. Toate astea nu le mai poţi întoarce. Cât despre Molly, Dumnezeu ştie, Molly, cum ai crescut tu în mijlocul drumului, de nu te-au călcat în picioare! Ei, i-am purtat şi eu de grijă fetiţei, cum m-am priceput... Frăţiorii însă nu stau degeaba, avem doi; e greu să spui care din ei e mai rău. De bună seamă, nu o singură scrisoare or fi şterpelit ei. Şi tot ei i-au băgat fetei în cap că Hanoover... nu se poartă cine ştie ce frumos faţă de ea. Că ţine ibovnice, că a fost văzut când ici, când colo, tot prin locuri deocheate. De-aţi şti ce stare groaznică o apucă când aude asemenea lucruri!

— Lemarin? întrebă Dürock. Molly, cine-i Lemarin ăsta?

— Un nemernic! Îl urăsc!

— Credeţi-mă, deşi mi-e ruşine să mărturisesc – continuă Arkol – Lemarin e în cârdăşie cu frăţiorii noştri. E un apaş, spaima Maidanului. I-a căzut cu tronc sora mea şi îşi iese din minţi; mai mult din ambiţie şi lăcomie. Fiţi sigur că Lemarin va trece astăzi pe-aici, o dată ce aţi fost pe la fratele meu. Totul a ieşit mizerabil, cum nu se poate mai rău. Uite ce familie avem: tata e-n puşcărie, pentru afaceri necurate, unul din fraţi este şi el la puşcărie, iar celălalt îşi aşteaptă rândul. Hanoover ne-a lăsat ceva bani acum patru ani, numai eu ştiam în afară de Molly la

cine sunt daţi în păstrare; era partea ei, pe care ea a acceptat s-o primească; dar ca să-i poţi folosi, trebuie să născoceşti tot felul de pretexte: vizite la Riol, ba la o mătuşă, ba la nişte prietene de-ale mele, şi tot aşa mereu. Nu puteam să dăm nimic pe faţă: ne-ar fi snopit în bătăi şi tot ar fi pus mâna pe bani. Apoi, Hanoover s-a întors şi a fost văzut cu Molly, s-au pus pe urmele ei, le-a căzut în mână o scrisoare. Molly se aprinde repede. La o vorbă care i s-a spus atunci, a răspuns cum ştie ea: „Ei da, îl iubesc, şi duceţi-vă dracului!" Aşa le-a încolţit în minte gândul la câştig. Din prostie, fratele meu mi-a dezvăluit tot planul, sperând să mă atragă de partea lor: să-i dea fata lui Lemarin, el să bage frica-n ea şi s-o facă ascultătoare, apoi să i-o dea lui Hanoover, şi să stoarcă de la ea bani, bani mulţi, ca de la o roabă. Nevasta ar fi trebuit astfel să-şi jefuiască bărbatul de dragul ibovnicului. I-am povestit totul lui Molly. Pe ea nu-i uşor s-o îngenunchezi, dar prada era prea ispititoare. Lemarin i-a zis deschis că-l omoară pe Hanoover dacă o ia de nevastă. Apoi a început murdăria: bârfeli, ameninţări, batjocură, reproşuri, şi atunci a trebuit să mă lupt ca s-o iau pe Molly la mine, când am primit locul ăsta de supraveghetoare. Puteţi fi încredinţat că Lemarin va veni astăzi aici, o dată ce aţi fost pe la fratele meu. Într-un cuvânt, este fantele tuturor proastelor. Amicii îi imită manierele şi îmbrăcămintea. E în cârdăşie cu fraţii noştri. Scârboasă cârdăşie! Nici nu prea ştim ce învârtesc... Numai că, dacă îl bagă pe Lemarin la pârnaie, atunci îl pierdem şi pe frăţiorul care ne-a mai rămas. Molly, nu mai plânge! Dă-mi batista. Fleacuri, nu luaţi în seamă! O să-mi treacă imediat.

— Dar ceea ce spui dumneata e foarte trist – zise Dürock. Cu toate acestea, fără dumneata nu mă pot întoarce, Molly, căci de asta am venit. Încet, foarte încet, dar sigur, Hanoover se stinge. Şi-a învăluit sfârşitul în aburul beţiei, face nopţi albe. Bagă de

seamă, în drumul pe care l-a străbătut până-n ziua de azi, ziua victoriei, cum o numea el, paşii lui au devenit din ce în ce mai şovăielnici. Totul a fost făcut de dragul dumitale, aşa cum aţi plănuit voi în visurile voastre atunci, pe ţărm. Ştiu toate aceste lucruri şi sunt foarte mâhnit, pentru că mi-e drag omul acesta.

— Dar eu, eu parcă nu-l iubesc?! spuse cu înflăcărare fata. Rostiţi „Hanoover” şi puneţi mâna pe inima mea! Acolo este iubirea! Numai iubire! Puneţi! Ei, auziţi? Ea spune „da”, totdeauna „da”! Dar eu spun „nu”!

La gândul că Dürock îşi lipeşte palma de pieptul ei, inima mea a început să bată cu toată puterea. Povestea aceasta, cu amănuntele ei care mi se dezvăluiau treptat, prinse a se închega din strălucirea dimineţii şi neliniştea nopţii într-un tot neclar, fără început şi fără de sfârşit. Mai târziu am cunoscut femeia şi am înţeles că la şaptesprezece ani o fată se descurcă în descifrarea unor împrejurări şi atitudini ale oamenilor la fel ca un cal în aritmetică. Acum însă, credeam că ea are, probabil, dreptate, dacă se împotriveşte cu atâta energie şi este atât de amărâtă.

Dürock spuse ceva, dar n-am reuşit să desluşesc ce. Cuvintele lui Molly se auzeau însă atât de clar, de parcă le arunca pe fereastră şi ele cădeau chiar lângă, mine.

— ...iată cât de nefericit s-a rânduit totul. Eu, după ce a plecat, doi ani nu l-am mai iubit, ci îi păstram doar o caldă amintire. Apoi am început din nou să-l iubesc, când am primit o scrisoare, urmată apoi de multe altele. Ce scrisori minunate! După aceea am primit şi un dar, pe care, ştiţi, trebuie să-l păstrez fără să fie văzut, sunt nişte perle...

M-am ridicat, sperând să pot arunca o privire înăuntru ca să văd ce le arată, dar am fost surprins de apariţia neaşteptată a lui Estampe. Venea pe jos dinspre promontoriu; era furios, îşi

ştergea fruntea cu batista şi, zărindu-mă încă de la distanţă, clătină din cap. Reuşind să-mi redobândesc echilibrul sufletesc, m-am apropiat de el nu tocmai mulţumit, căci îmi scăpaseră, o, câte cuvinte emoţionante, şi ce daruri îmi scăpaseră! Astfel încetă participarea mea neobservată la peripeţiile vieţii lui Molly.

— Sunteţi nişte secături – spuse Estampe. M-aţi lăsat acolo să prind peşte. Unde-i Dürock?

— Cum de ne-aţi găsit? l-am întrebat.

— Nu-i treaba ta! Unde-i Dürock?

— E acolo! mi-am înghiţit eu obida, într-atât mă dezarmase înfăţişarea lui mânioasă. Sunt acolo tustrei: el, Molly şi sora ei.

— Du-mă acolo!

— Ascultaţi-mă – am obiectat eu cu inima cât un purice – mă puteţi provoca şi la duel dacă vorbele mele vă ofensează, dar aflaţi că acum discuţia este în toi. Molly plânge şi Dürock încearcă s-o înduplece.

— Aşa! spuse el, privindu-mă cu un zâmbet care-i înflorea pe buze. Ai şi tras cu urechea! Crezi că nu văd că urma cizmelor tale vine chiar de la fereastră? Ehe, Sandy, căpitane Sandy, ar fi trebuit să ţi se spună nu „Eu ştiu tot”, ci „Eu ascult tot”!

Recunoscând că avea dreptate, m-am înroşit până în creştet.

— Nu înţeleg cum de s-a putut întâmpla – continuă Estampe – ca în decurs de o zi şi o noapte noi să ne dăm legaţi pe mâna ta?! Lasă, lasă, am glumit! Condu-mă, căpitane! Şi cum e Molly asta, drăguţă?

— Ei... – am spus. O veţi vedea îndată.

— Ei vezi? Hanoover ăsta nu-i prost de loc.

M-am apropiat de uşa cu pricina şi Estampe ciocăni uşor. Îi deschise Arkol.

Molly sări de pe scaun, ştergându-şi în grabă ochii. Dürock se ridică şi el.

— Cum? Dumneata, aici?!

— E o măgărie din partea voastră – începu Estampe, făcând o reverenţă doamnelor şi aruncându-i pe furiş o privire lui Molly, dar imediat zâmbi, cu gropiţe în obraji, şi începu să vorbească foarte serios şi amabil, ca un om de lume.

Se recomandă, îşi exprimă regretul că întrerupsese discuţia şi explică cum ne-a găsit.

— Tot sălbaticii ăia care v-au ameninţat pe ţărm – zise el – mi-au vândut cu dragă inimă, pe două monede de aur, informaţiile ce-mi trebuiau.

Eram, fireşte, supărat foc, mă plictiseam şi am intrat cu ei în vorbă; pe aici, după cât se vede, se cunosc cu toţii între ei, ori au aflat câte ceva, pentru că adresa dumitale, Molly, mi-a fost comunicată în chipul cel mai desluşit. Te rog să nu-ţi faci griji – adăugă Estampe, văzând că fata se aprinde la faţă – am procedat ca un diplomat rafinat. Ei, Dürock, afacerea noastră s-a urnit din loc?

Dürock era foarte emoţionat. Molly tremura toată de surescitare. Sora ei zâmbea forţat, încercând printr-o mimică artificial liniştită să aducă o umbră de pace în zborul frenetic al cuvintelor ce atinseseră, după cum se putea vedea, tot ce era mai de preţ în viaţa lui Molly.

Dürock vorbi:

— Eu îi spun, Estampe, că dacă este vorba de o iubire mare, toate celelalte considerente trebuie să dispară. Ceilalţi n-au decât să judece cum vor dori faptele noastre, din moment ce această eternă justificare există. Nici diferenţa de situaţie, nici starea materială nu trebuie să constituie o piedică. Trebuie să ai încredere în cel pe care-l iubeşti, aceasta este o dovadă supremă de dragoste. Adeseori, nici nu-ţi dai seama, dar prin faptele tale faci o impresie defavorabilă, deşi nu ai urmărit ceva rău. În ceea

ce te priveşte pe dumneata, Molly, te afli sub influenţa dăunătoare şi puternică a unor oameni cărora, în alte privinţe, nu le-ai acorda niciun fel de încredere. Ei au ştiut să manevreze astfel, încât un lucru atât de simplu, cum este căsătoria dumitale cu Hanoover, să devină complicat, nebulos şi plin de urmări neplăcute. Oare acest Lemarin n-a spus că-l va omorî? Singură ai povestit. Aflându-te pradă unor impresii sumbre, ai luat coşmarul drept realitate. A contribuit mult şi faptul că totul a pornit de la lanţul de aur. Ai văzut în el începutul unui destin şi te temi de sfârşit: în deprimarea ce te-a cuprins, acesta se înfăţişează ca o incertitudine înspăimântătoare. Peste dragostea dumitale cineva şi-a lăsat mâna sa murdară şi dumneata te temi că această murdărie va pângări totul. Eşti foarte tânără, Molly, iar pentru un om tânăr cum eşti dumneata, uneori e destul un spectru plăsmuit în mintea lui, ca să ia cele mai neaşteptate decizii; apoi i se pare mai uşor să moară decât să-şi mărturisească greşeala.

Fata îl asculta lividă la faţă, apoi se împurpură şi rămase aşa, roşie ca un rac.

— Şi nici nu ştiu de ce mă iubeşte – spuse ea. O, vorbiţi-mi, mai vorbiţi-mi! Vorbiţi atât de frumos! Pe mine trebuie să mă potolească cineva, să mă îmbuneze, şi atunci o să-mi treacă. Uite, parcă nici nu mă mai tem! Şi vă dau crezare. Dar vorbiţi-mi, vă rog!

Atunci Dürock se strădui să-i transmită acestei fete înspăimântate, impetuoase, orgolioase şi asuprite întreaga tărie a sufletului său.

Asculta, şi fiecare cuvânt mi se întipărea în minte pentru totdeauna. Dar nu voi relata totul. Altminteri, în amurgul vieţii, îmi voi reaminti de ceasul acesta şi, cu siguranţă, mă vor apuca durerile de cap.

— Chiar de-i vei aduce nenorocire, aşa cum eşti încredinţată, nu trebuie să te temi de nimic, nici măcar de ea, pentru că suferinţa va fi a voastră, a lui şi a dumitale, şi suferinţa aceasta înseamnă dragostea.

— Are dreptate, Molly spuse Estampe – are de o mie de ori dreptate. Dürock e un suflet de aur!

— Molly, nu te mai încăpăţâna – adăugă şi Arkol – te aşteaptă fericirea!

Molly parcă s-ar fi trezit dintr-un leşin. În ochi îi licări o lumină; se ridică, se frecă pe frunte, izbucni în plâns, acoperindu-şi faţa cu palmele, apoi făcu un semn cu mâna şi pufni în râs.

— Uite, mi s-a luat o greutate de pe suflet – spuse ea, suflându-şi nasul. O, ce-i asta?! Ti-i-i, parc-a ieşit soarele! Parcă-mi luase cineva minţile! Mi se pusese ca o pâclă! Nu ştiu ce mă apucase. Nici nu pot să mai înţeleg acum. Să plecăm mai repede! Arkol, tu o să mă-nţelegi! Nu-mi dădeam seama de nimic şi deodată, văd totul limpede.

— Bine, bine, fii liniştită – îi răspunse soră-sa. Te pregăteşti de plecare?

— Chiar acum!

Aruncă o privire în jur, se repezi la un sipet şi începu să tragă de acolo cupoane de materiale de tot felul, dantele, ciorapi şi diverse pacheţele legate; câteva clipe mai târziu, în jurul ei apăruse un morman de lucruri.

— Încă nu mi-am cusut nimic! spuse ea amărâtă. Ce să-mi pun de drum?

Estampe dădu s-o convingă că rochia ce-o poartă o prinde foarte bine şi e foarte frumoasă. Nu tocmai mulţumită, ea trecu încruntată pe lângă noi, căutând ceva, dar când i se aduse oglinda, se înveseli şi se arătă împăcată. Între timp, Arkol împacheta şi aşeza în linişte lucrurile împrăştiate. Molly o privea

dusă pe gânduri, apoi aranjă singură lucrurile şi o îmbrăţişă pe soră-sa, fără un cuvânt.

X.

— Ştiu... – se auzi o voce, trecând prin dreptul ferestrei; paşii mai multor oameni se îndepărtară, cotind după colţul casei.

— Numai de n-ar fi ei! spuse Arkol, pălind brusc şi se repezi la uşă.

Molly îşi muşcă buzele şi se uită la ea şi la noi. Răspunzând la privirea lui Estampe, Dürock spuse: „Nu-i nimic, suntem trei". Abia îşi termină vorba, că cineva lovi cu pumnul în uşă; fiind mai aproape decât ceilalţi, am deschis şi am văzut un tânăr nu prea înalt, îmbrăcat cu un costum de vară de o croială pretenţioasă. Era bine legat, avea faţa palidă, ascuţită, chiar uscăţivă, cu mustăcioară neagră, iar expresia de superioritate stupidă ce-i flutura pe buzele subţiri şi în ochii negri, pătrunzători, era neobişnuit de provocatoare. În spatele lui veneau Warren şi un al treilea, un grăsan într-o bluză soioasă şi cu un fular înfăşurat în jurul gâtului. Acesta sufla zgomotos, privea holbându-şi ochii şi, odată intrat, îşi înfundă mâinile în buzunarele pantalonilor, rămânând acolo, înfipt ca un par.

Am continuat cu toţii să stăm jos, afară de Arkol, care veni mai aproape de Molly. De acolo, de lângă ea, îi aruncă lui Dürock o privire desperată şi imploratoare.

Noii sosiţi erau cu chef. Nici măcar cu o singură privire sau cu vreo tresărire a feţei nu se trădară că în afara femeilor ne-ar fi observat şi pe noi; nici nu s-au uitat la noi, ca şi cum nici n-am fi existat. Se înţelege că totul fusese ticluit dinainte.

— Îţi trebuie ceva, Lemarin? întrebă Arkol, încercând să schiţeze un zâmbet. Astăzi suntem foarte ocupate. Trebuie să numărăm rufele, să le dăm la spălat şi să ne ducem după provizii pentru marinari.

Apoi se adresă fratelui ei, rostind un singur cuvânt:

— John!

— O să vorbim noi – spuse Warren – dar ce mai e şi asta, nici n-avem unde să ne aşezăm?!

Lemarin, făcând cu pălăria de paie un gest, îşi propti mâinile în şolduri. Ochii lui, ce zâmbeau cu răutate, erau aţintiţi asupra fetei.

— Salut, Molly! Frumoasă Molly, fă bunătatea, acordă atenţie faptului că am venit să te vizitez în singurătatea dumitale. Priveşte-mă! Sunt chiar eu!

Îl vedeam pe Dürock cum stătea cu capul plecat, aparent nepăsător, dar genunchiul îi tremura, şi el, aproape imperceptibil, îl apăsa cu palma. Estampe ridică din sprâncene, se îndepărtă şi se uită de sus în jos la faţa palidă a lui Lemarin.

— Cară-te! îi spuse Molly. Mi-ai făcut destule mizerii! Nu sunt din acelea pe care să-ţi pui tu gheara. Ţi-o spun deschis şi pe şleau: n-o să mai înghit! Pleacă!

Ochii ei negri vădeau o forţă de împotrivire desperată. Au simţit-o cu toţii. Acest lucru l-a simţit şi Lemarin, căci şi-a holbat ochii, a clipit şi, zâmbind strâmb, s-a întors spre Warren.

— Ce zici de asta? Sora dumitale mi-a vorbit obraznic, Warren. Nu sunt deprins cu asemenea purtare, jur pe cârjele tuturor schilozilor din casa asta! M-ai poftit în vizită şi am venit!

Am venit ca oamenii, fără niciun gând rău. Ce s-a întâmplat, te întreb? '

— Afacerea e clară – spuse grăsanul, măcăind dogit, şi îşi răsuci pumnii în buzunarele pantalonilor. Ne dau papucii.

— Dumneata cine mai eşti? se înfurie Arkol.

După expresia agresivă a feţei sale, care rămânea blândă chiar şi la mânie, mi-am dat seama că şi ea ajunsese la capătul răbdării.

— Nu te cunosc şi nici nu te-am poftit. Asta-i casa mea, aici eu sunt stăpână. Fă bine şi ieşi!

Dürock îşi înălţă capul şi-l privi pe Estampe în ochi. Sensul plivirii era limpede. M-am grăbit să apuc zdravăn revolverul pe care îl aveam în buzunar.

— Oameni buni – spuse Estampe râzând – ar fi mai bine să plecaţi, dat fiind că o discuţie pe tonul ăsta nu face, hotărât lucru, nimănui nicio plăcere.

— Aud un ciripit! exclamă Lemarin, strecurând o privire spre Estampe şi întorcându-se imediat către Molly: Dumneata creşti scatii, Molly? Ai şi seminţe pentru ei? Răspunde-mi, te rog!

— Să-l întrebăm mai bine pe matinalul meu oaspete – spuse Warren, păşind înainte şi proptindu-se în faţa lui Dürock, care se ridică fără chef să-l întâmpine. Poate că domnul va binevoi să ne explice ce caută aici, la sora mea, ei, drăcia dracului!

— Nu, eu nu sunt sora ta! spuse Molly, aruncând parcă un pietroi greu. Iar tu nu-mi eşti frate! Tu eşti un al doilea Lemarin, adică un nemernic!

Şi spunând aceste cuvinte, scoasă din minţi, cu lacrimi în ochi şi cu o expresie înspăimântătoare înscrisă pe chip, apucă de pe masă o carte şi o zvârli în Warren.

Cartea, fluturându-şi filele, îl lovi în buza de jos, căci nu apucase să se ferească cu cotul. Toţi au scos un strigăt de uimire. Stăteam ca pe ace, simţind că se lucrase excelent şi eram dispus

să-i curăţ pe toţi.

— O să răspundă domnul ăsta – spuse Warren, arătându-l cu degetul pe Dürock şi frecându-şi cu cealaltă mână bărbia, după ce tăcerea, care se instalase brusc, deveni insuportabilă.

— O să-ţi moaie oasele! am izbucnit. Iar eu am să-ţi găuresc pielea de îndată...

— ...de îndată ce eu voi pleca – se auzi pe neaşteptate în spatele nostru o voce joasă şi sumbră, atât de puternică, încât toţi s-au întors odată.

În faţa uşii pe care o deschisese larg şi hotărât, se afla un bărbat cu favoriţi cărunţi şi cu o claie sură de păr, zbârlit în toate părţile, ca pus cu furca. Era ciung – una din mânecile bluzei marinăreşti îi spânzura goală; cealaltă mânecă, suflecată până la cot, lăsa la vedere oţelul ars de soare al muşchilor, ce se termina cu o palmă puternică şi degete groase. În această mână, o adevărată maşină de muşchi, ce-l slujise cu credinţă toată viaţa, bărbatul ţinea o cutie goală de ţigări. Ochii săi, ascunşi de sprâncene, cute şi zbârcituri, filtrau acea privire bătrânească, strălucitoare, care te face să bănuieşti o memorie excelentă şi un auz fin.

— Dacă-i vorba de o scenă – spuse el intrând – e atunci să închidem uşa. Câte ceva am auzit. Maică Arkol, fii bună şi dă-mi puţin piper pisat pentru tocană. Tocana cere piper. Dacă aş avea amândouă mâinile – continuă cu acelaşi glas liniştit, nu m-aş uita la tine, Lemarin, şi ţi-aş umple gura cu piperul ăsta. Aşa te porţi cu o domnişoară?

Abia termină de spus aceste cuvinte, că bărbatul cel gras făcu un gest pe care l-am înţeles pe loc: îşi scoase mâna din buzunar, ţinând palma în jos, şi o trase îndărăt, intenţionând să-l lovească pe Estampe. Mai rapid decât el, am îndreptat revolverul spre ochii acestui nemernic şi am apăsat pe trăgaci, dar reculul îmi

smuci mâna şi glonţul trecu pe lângă ţintă.

Grăsanul fu aruncat înapoi şi se lovi de etajeră, cât pe-aci s-o răstoarne. Cu toţii au tresărit, s-au împrăştiat şi au înlemnit; inima mea bubuia ca un tunet. La fel de fulgerător, Dürock îşi îndreptă ţeava pistolului spre Lemarin, iar Estampe – spre Warren.

Nu voi uita niciodată groaza dementă pe care am citit-o pe chipul apaşului când am tras. Mi-am dat seama că deocamdată partida era a noastră.

— N-ai ce să-i faci – spuse Lemarin, ridicând a neputinţă din umeri. N-am fost încă pregătiţi. Dar, păziţi-vă! Aţi câştigat. Ţineţi minte însă că aţi ridicat mâna asupra lui Lemarin! Să mergem. Boss! Să mergem, Warren! Ne-om mai întâlni noi cu ei, şi de nu le-o plăcea... Frumoasă Molly, te salut! Ah, Molly, mândreţeo!

Rosti vorbele astea rar, glacial, învârtindu-şi pălăria în mâini, şi se uita când la Molly, când la noi ceilalţi, pe rând. Warren şi Boss îl priveau în tăcere. Le făcu un semn din ochi şi ei se strecurară unul după altul afară, zăbovind în prag; îşi rotiră privirea, se uitară semnificativ la Dürock şi la Estampe, apoi se făcură nevăzuţi.

Warren ieşi ultimul. Oprindu-se, aruncă o uitătură scurtă şi spuse:

— Bagă de seamă, Arkol! Şi tu, Molly!

Închise uşa. În coridor se auziră şuşoteli, apoi paşi repezi, care s-au pierdut în spatele casei.

— Aşa – spuse Molly, respirând agitat. Asta-i situaţia. Acum trebuie să plecăm. Eu plec, Arkol. Bine că aveţi gloanţe la voi.

— Corect, corect, foarte corect! spuse invalidul, încuviinţez asemenea comportare. Când cu răscoala de pe „Alceste”, am deschis un asemenea tir, că toţi s-au lipit cu burţile de punte. Ce voiam? A, da, voiam să-mi dai nişte piper pentru...

— Nici să nu vă gândiţi să plecaţi! se repezi Arkol. Ei stau la pândă. Nu ştiu cum să facem.

— Nu uita că am o barcă – spuse Estampe – e foarte aproape. De aici nu se vede şi sunt liniştit în privinţa ei. De n-am avea-o cu noi pe Molly...

— Ea?

Invalidul se adresă lui Arkol, arătând cu degetul spre pieptul fetei.

— Da, da, trebuie să plece.

— Ea? repetă marinarul.

— Uf, da’ tare greu mai înţelegi, şi mai şi...

— Acolo?

Invalidul arătă cu mâna în zare.

— Da, trebuie să plec – spuse Molly. Găsiţi ceva, dar mai repede, o, Doamne!

— O întâmplare asemănătoare s-a petrecut pe „Grenada”, cu un mus; da, ţin minte. Îl chema Sandy. Şi el...

— Păi, eu sunt Sandy – i-am spus, fără să ştiu de ce.

— Aşa, şi tu tot Sandy eşti, care va să zică? Ei, drăguţă, ce băiat de treabă eşti tu. Gălăgiosule! Fă-i un bine, fă-i fetei un bine! Voi plecaţi cu ea. Du-te, Molly. El e de înălţimea ta. O să-i dai o fustă şi, să zicem, o băsmăluţă, să-şi acopere acea parte a feţei unde peste vreo zece ani o să-i răsară barba. Îi dai o fustă care să bată la ochi, cu care ai mai fost văzută şi ei te ţin bine minte. Ai priceput? Du-te, retrage-te şi travesteşte-l pe cel care a recunoscut singur că-l cheamă Sandy. Uşa-i a lui, fereastra e a ta. Asta-i tot!

XI.

— Într-adevăr – spuse Dürock, după o scurtă tăcere – asta ar fi cea mai bună soluţie.

— Vai, vai! exclamă Molly, uitându-se la mine râzând, dar nu fără milă. Ce-o să se aleagă de el? Altfel nu s-ar putea?

Vocea însă îi trăda deplina încuviinţare, cu toate ezitările ei simulate.

— Ei, ce zici, Sandy?

Dürock îmi puse o mână pe umăr.

— Hotărăşte! Nu e nimic ruşinos în a te supune împrejurărilor în care ne aflăm noi. Acum totul depinde numai de tine.

Mă vedeam mergând la moarte şi sacrificându-mă pentru Hanoover şi Molly, dar o moarte în fustă mi se părea de-a dreptul îngrozitoare. Cel mai rău însă era că nu puteam să refuz; dacă refuzam, mă aştepta o totală decădere morală, mai rea chiar decât moartea. M-am supus, cu curajul pe care ţi-l dă ruşinea înăbuşită, resemnat în faţa fatalităţii ce se uita la mine cu ochii duioşi şi negri ai lui Molly. A urmat imediat moartea mea civilă. Fără să mai înţeleg ce se petrecea în jurul meu. Am intrat în odaia de alături şi, ascultând bătăile inimii mele dezordonate, am rămas asemenea unui manechin, nemişcat şi stupid. Mâinile mele refuzau să lupte cu cordoanele şi nasturii. Iuţeala extraordinară a celor patru mâini de femeie mă buimăci şi mă hipnotiză. Simţeam că sunt ridicol şi măreţ; eram erou şi salvator, fantoşă şi victimă. Nişte mâini mici mi-au adus o oglindă; pe cap aveam o basma şi, neştiind ce să fac cu ea, Molly mi-a luat mâinile şi mi le-a adunat împreună cu basmaua, sub bărbie, zgâlţâindu-le să înţeleg cum trebuie să-mi acopăr faţa. M-am văzut în oglindă, desfigurat de deznădejde, şi n-am putut să mă împac cu gândul

că acesta sunt eu. În cele din urmă, o voce liniştită spuse: „Îţi mulţumesc, dragul meu!”, şi un sărut apăsat pe obraz împreună cu o boare de respiraţie m-au făcut să înţeleg că Molly îl răsplăteşte pe Sandy pentru că acesta nu are mustăţi.

După aceea, totul a mers strună. Am fost împins imediat spre grupul bărbaţilor, din rândul cărora, temporar, ieşisem. Se lăsă o tăcere adâncă şi înjositoare. Nu îndrăzneam să-mi ridic ochii şi m-am îndreptat spre uşă, împleticindu-mă uşor în fustă; şi aş fi plecat în starea aceasta, de nu m-ar fi strigat Estampe:

— Nu te grăbi, vin şi eu cu tine!

Ajungându-mă din urmă chiar la ieşire, îmi spuse:

— Ia-o la picior pe cărăruia care o vezi în faţă, cât poţi tu de repede, ca şi cum ai fi foarte grăbit; ţine-ţi faţa acoperită şi nu te uita înapoi.; ajuns la drum, fă-o la dreapta, spre Maidanul de Semnalizare. Eu vin în urma ta.

Se vede că nada a prins, pentru că abia am străbătut două-trei poieniţe, din pădurea scăldată în lumină, intrând fără voie în rol şi strângându-mi coatele pe lângă corp, aşa cum fac femeile când se zoresc, când dintr-o parte se auzi larmă de voci.

Paşii lui Estampe îi auzeam tot timpul aproape de mine, în spate. Îmi spuse: „Şi acum, rupe-o la fugă, fugi din răsputeri!” Am zburat în jos pe colină, fără să mai aud nimic din ce se petrecea în urmă, dar la un nou urcuş, am auzit strigăte: „*Molly! Stai, ori se întâmplă o nenorocire!*” ţipa Warren în urma mea. Celălalt strigăt, al lui Estampe, îmi poruncea şi el să stau pe loc, deşi nu-mi rostise numele. Socotind că misiunea e împlinită, m-am oprit şi m-am întors cu faţa la ei.

Pe drum, la intervale diferite, înaintau trei oameni; cel mai apropiat era Estampe; mergea cu spatele întors pe jumătate spre inamic. Înspre el venea în fugă Warren, iar mult în urma acestuia păşea Boss. „Stai!” strigă Estampe, ducând pistolul la ochi. Dar

Warren, deşi încetinise mersul, continua să înainteze. Estampe trase un foc. Warren se opri, se încovoie şi se apucă de un picior.

— Aşa, vasăzică, aici aţi ajuns! spuse, şi îşi întoarse dezorientat privirea spre Boss, care venea în fugă.

— Pune mâna pe ea! strigă Boss.

În clipa aceea, mâinile mi-au fost apucate cu putere pe la spate, mai sus de coate, şi trase cu forţa înapoi; smucindu-mă, n-am putut să fac nimic; am întors doar capul şi l-am văzut pe Lemarin, care mă înşfăcase. Ocolise prin pădure şi ne tăiase calea. Făcând această mişcare, basmaua îmi căzu de pe cap. Lemarin nu apucă să spună decât: „Mo...” şi văzu cine sunt; uluit, îşi pierdu până-ntr-atât cumpătul, încât îmi dădu drumul de mâini şi ridică ameninţător amândoi pumnii.

— Molly, dar alta! am exclamat cu răutate şi m-am năpustit asupra lui, izbindu-l din toate puterile cu capul între picioare, jos de tot. A fost o figură inspirată. El scosese un urlet şi căzu grămadă peste mine. Fugind, mi-am smuls cordonul şi am sărit afară din fustă, apoi, de la oarecare distanţă, m-am pornit s-o flutur, ca pe un trofeu.

— Lasă băiatul! răcni Warren. Altfel, ne scapă *ea!* Acum înţeleg totul: Molly s-a refugiat sus, la marinari. Acolo au pus ceva la cale. Lasă totul baltă! Sunt rănit!

Lemarin nu era atât de prost ca să tabere asupra unui om înarmat, chiar dacă acest om ţinea într-o mână o fustă, pe care abia o lepădase: în cealaltă mână strângeam revolverul şi mă pregăteam să fac uz de el, dacă va trebui să resping atacul. Atacul n-a mai avut loc şi cei trei au luat-o înapoi, ameninţând din fugă cu pumnii. În urma lor, şchiopăta Warren. Încă nu-mi venisem complet în fire, dar mi-am dat seama că am scăpat, ieftin. Estampe se apropie de mine; era palid şi îngrijorat.

— Acum vor sta un timp la marginea apei şi vor ameninţa

pilotina cu pumnii, aşa cum ne-au ameninţat şi pe noi. Pe apă nu poţi s-o iei pe jos. Dürock, desigur, a reuşit să se îmbarce cu fata. Ce mai tărăşenie! Hai să mai adăugăm o pagină la actele tale de bravură şi... s-o cotim în pădure, pentru orice eventualitate!

Surescitat peste măsură şi frânt de oboseală, am înfăşurat fusta şi basmaua, vrând să le pitesc undeva, în vreun tufiş; oricât de strălucit m-aş fi comportat, aceste obiecte vestimentare erau o mărturie că eu, deşi numai convenţional şi doar pentru o jumătate de ceas, fusesem totuşi femeie. Am tăiat prin pădure la dreapta, spre mare, împiedicându-ne la fiecare pas în timp ce mergeam printre bolovanii năpădiţi de ferigi. Rămânând puţin în urmă, am ochit două stânci ce se uneau la vârf, am vârât între ele veşmintele astea nefireşti şi am căpătat astfel pe loc o dispoziţie excelentă.

În calea noastră se ivi un colnic bătut de soare. Aici Estampe se lungi, îşi întinse picioarele şi se sprijini în coate, proptindu-şi faţa cu palmele.

— Stai jos! îmi spuse. Trebuie să ne tragem sufletul. A fost o trebuşoară asta, nu glumă!

— Acum, ce-o să mai fie? m-am informat eu, aşezându-mă turceşte şi trăgând cu Estampe câte o ţigară, din ale lui. Să nu ne atace cumva!

— Să ne atace?!

— Ştiţi... Trebuie să fie o bandă întreagă. Dacă o să vrea s-o ia pe Molly înapoi şi o să adune vreo sută de oameni...

— Pentru asta trebuie tunuri – spuse Estampe – şi mai e nevoie de locuri gratuite pentru poliţişti, ca spectatori.

După cum era şi firesc, gândurile noastre se întorceau mereu la pasionanta aventură din dimineaţa aceea şi am depănat din nou cele întâmplate, cu toate detaliile, considerentele, supoziţiile şi, în special, cu toate episoadele de efect. În cele din urmă a venit

rândul şi impresiilor noastre despre Molly, dar discuţia, nu ştiu de ce, s-a cam împotmolit, deşi eu tare mai voiam să aflu şi alte lucruri decât cele petrecute sub ochii mei. Mă tulbura mai ales gândul la Dige. Femeia aceasta enigmatică îmi apărea în minte ori de câte ori mă gândeam la Molly. De ea am şi întrebat.

— Hm... – spuse Estampe – Dige... Ehe, asta-i o problemă!

Şi se cufundă într-o tăcere din care nu l-am mai putut scoate, cu toată tusea mea.

— Ştiai – îmi spuse în cele din urmă, când aveam convingerea că aţipise cu desăvârşire – ştiai că asta e iarba pe care câinii o mănâncă atunci când turbează?

Îmi arătă o frunză ascuţită, dar eu, foarte surprins de tonul lui profund meditativ, nu i-am răspuns nimic. Apoi, în tăcere, obosiţi de arşiţă şi plictisiţi fiecare de persoana celuilalt, am ajuns cu greu la mare, am luat-o de-a lungul cheiului şi am tocmit un barcagiu. Niciunul dintre vrăjmaşii noştri nu străjuia aici şi traversarăm golful fără peripeţii, acostând la oarecare distanţă de casă. Aici era pădure, iar mai departe se întindea un parc imens, excelent îngrijit. Am luat-o prin parc. Aleile erau pustii. Estampe mă conduse în casă printr-una din arcadele laterale, apoi, pe o scară extraordinar de întortocheată, ce-ţi impunea respect, am ajuns într-o încăpere cu vitralii.

Era vizibil într-o dispoziţie proastă şi am înţeles şi de ce, atunci când a spus, ca pentru sine: „Sunt flămând ca un lup”. Sună şi-i porunci servitorului să mă conducă la Pope; eu, abia trăgându-mi picioarele, am pornit-o spre bibliotecă, într-o adevărată călătorie ce străbătea golul strălucitor şi pustiu al încăperilor. Ajunşi, servitorul m-a părăsit. Am ciocănit şi l-am văzut pe Pope discutând cu Dürock.

XII.

Când am intrat, Dürock tocmai îşi termina expunerea. Nu ţin minte ce a mai spus în prezenţa mea. Apoi se ridică în picioare şi-i întinse mâna lui Pope, care dădu de câteva ori din cap, în semn de aprobare tacită. Strângerea de mână a fost însoţită din ambele părţi de câte un zâmbet hotărât.

— După cum se cuvine, unui erou i se cedează locul şi anturajul – îmi spuse Dürock. Acum, Sandy, pune-l pe Pope la curent cu toate momentele mai dramatice. Îi poţi acorda toată încrederea – i se adresă lui Pope – acest băiat... acest bărbat este o adevărată comoară în asemenea împrejurări. Cu bine! Sunt aşteptat.

Sunt foarte curios de felul meu şi tare aş fi vrut să întreb unde este Molly şi dacă Dürock se întorsese de mult, deşi, chiar aflând aceste amănunte, tot n-aş fi putut desprinde vreo concluzie mai importantă. Dar ceea ce făcusem sub cerul liber nu mă puteam hotărî să fac şi aici! Mă împiedica sentimentul de jenă pe care-l încearcă oamenii nedeprinşi cu încăperi spaţioase şi lucruri frumoase, ce au darul să-i gonească îndărăt în cochilia lor.

Cu toate acestea, nădăjduiam să aflu multe lucruri noi de la Pope.

— Eşti obosit şi, probabil, flămând? spuse Pope, în cazul acesta, invită-mă la dumneata şi vom lua micul dejun împreună. E trecut de unu.

— Desigur, vă invit – am răspuns oarecum nedumerit, neştiind cu ce-o să-l tratez şi cum s-o fac, dar dorind să nu fiu mai prejos decât alţii nici ca ton şi nici ca fermitate. Într-adevăr, să mergem să halim şi noi, ce s-o nimeri să ne dea.

— Perfect, să halim – repetă el cu intonaţia inimitabilă cu care

rosteşti un cuvânt rar dintr-o limbă străină – dar n-ai uitat unde vine camera dumitale?

Ţineam minte şi l-am condus prin coridor, a doua uşă la stânga. Aici, spre uimirea mea, se repetă acelaşi lucru ca şi la Dürock: după ce-am tras de şnurul ce spânzura lângă perete, alături de masă, am văzut cum din zid, în porţiunea dintre ferestre, se lăsă o tăblie metalică, iar la nivelul deschizăturii se ridică o planşetă nichelată, pe care se afla vin, vesela şi micul dejun. Acesta se compunea din mâncăruri cu carne, fructe şi cafea. Ca să-mi fac curaj, am dat pe gât un pahar plin cu vin şi, scăpând astfel de stinghereala mea, m-am pus pe mâncat, fiind de pe acum ameţit.

Pope a mâncat puţin şi încet, în schimb vin a băut îndeajuns.

— Ziua de astăzi – îmi spuse – este plină de evenimente, deşi ceea ce-i mai important trebuie abia să urmeze. Aşadar, spuneai că a avut loc o încăierare?

Nu-i spusesem lucrul acesta şi i-am amintit că nu i l-am spus.

— Ei, atunci spune-mi acum – rosti el cu un zâmbet plăcut. E o cruzime din partea dumitale să mă ţii într-o asemenea tensiune.

Retrospectiv, cele petrecute mi se păreau destul de uluitoare, aşa că am adoptat tonul cel mai grandilocvent.

— În timpul debarcării s-a ajuns la o încăierare cu cuţitele – i-am povestit eu, şi am dezvoltat această versiune garnisind-o cu salturi, urmăriri şi urlete, fără să omor însă pe nimeni.

Apoi am spus:

— Când şi-au făcut apariţia Warren şi amicii lui, am tras trei focuri, rănind pe unul din ticăloşi...

Calea aceasta se dovedi lunecoasă şi ademenitoare; simţind, probabil din pricina vinului, că eu şi Pope descriem parcă o spirală în jurul camerei, am abordat cel mai luminos episod al epopeii matinale.

— Hai, Molly, i-am propus, să facem aşa ca eu, îmbrăcând rochia dumitale, să-i păcălesc pe duşmani, iar dumneata să-mi dăruieşti în schimb o sărutare. Şi iată...

— Sandy, să nu mai bei vin, te rog! mă întrerupse cu blândeţe Pope. Îmi vei povesti mai târziu cum s-au petrecut acolo toate, mai ales că Dürock mi-a şi povestit, în linii mari.

M-am ridicat în picioare, mi-am înfundat mâinile în buzunare şi m-am pornit pe râs. Eram cuprins de beatitudine. Mă simţeam în acelaşi timp şi Dürock, şi Hanoover. Am scos revolverul şi am încercat să ochesc un glob ce decora patul. Pope mă apucă de mână şi-mi spuse, aşezându-mă din nou jos:

— Bea o cafea sau, poate, şi mai bine, aprinde-ţi o ţigară.

Am simţit în gură o ţigară, iar sub nas am zărit o ceaşcă şi am început să sorb cu lăcomie cafeaua neagră. După patru ceşti, spirala din jurul camerei a încetat să mă mai obsedeze, dar în cap mai stăruia ceva tulbure şi imbecilizant.

— Sper că te simţi mai bine.

— Foarte bine – am răspuns – şi cu cât veţi trece mai repede la treabă, cu atât va fi şi mai bine.

— Nu, mai bea, te rog. Încă o ceaşcă...

I-am dat ascultare şi în cele din urmă am simţit că mă ţin bine în scaun.

— Ascultă-mă, Sandy. Ascultă-mă atent! Sper că acum te simţi bine?

Eram îngrozitor de agitat, dar raţiunea şi puterea de înţelegere îmi reveniseră.

— Mi-e mai bine – i-am răspuns, cu tonul meu obişnuit – mi-e aproape bine.

— Dacă ţi-e „aproape” bine, înseamnă că autocontrolul funcţionează normal – a remarcat Pope. M-am îngrozit când ţi-ai turnat un pocal întreg din vinul acesta, dar n-am spus nimic, căci

nu te-am văzut încă în luptă pieptişă cu băutura. Ştii ce vechime are vinul acesta? Patruzeci şi opt de ani, iar dumneata l-ai tratat de parc-ar fi fost apă. Ei, Sandy şi acum îţi voi dezvălui nişte secrete.

— Încredeţi-vă în mine ca în dumneavoastră înşivă!

— Nu mă aşteptam din partea dumitale la un alt răspuns. Spune-mi...

Pope se răsturnă pe speteaza scaunului şi mă fixă cu privirea.

— Da, spune-mi următorul lucru: ştii să te caţări în copaci?

— Cred că nu-i cine ştie ce filosofie – am răspuns – nici să mă caţăr, nici să dobor un copac, după cum doriţi. Pot chiar să cobor din copac cu capul în jos. Dar dumneavoastră?

— O, nu – zâmbi sfios Pope – eu, din păcate, am o constituţie fizică destul de şubredă. Nu pot decât să te invidiez.

Dădusem de-acum numeroase dovezi de abnegaţie şi ar fi fost jenant să mi se mai ascundă adevărata stare de lucruri, o dată ce mi se cerea să mă caţăr în copaci. Condus de asemenea considerente, socot eu, Pope mi-a relatat numeroase amănunte. Astfel, am aflat că alaltăieri, dis-de-dimineaţă, au fost expediate telegramele şi scrisorile de invitaţie pentru festivitatea de astăzi, şi că va sosi multă lume.

— Poţi, fireşte, să ghiceşti cauzele – spuse Pope – dacă iei în consideraţie faptul că Hanoover îşi respectă întotdeauna cuvântul dat. Totul a fost pregătit de dragul lui Molly; el crede că ea nu va veni, cu toate acestea nu se consideră în drept să recunoască acest lucru atâta timp cât ceasul n-a bătut orele douăsprezece noaptea. Aşadar, ai ghicit că i-am pregătit o surpriză?

— O, desigur – am răspuns – bănuiesc! Spuneţi-mi, vă rog, unde se găseşte acum fata?

Se făcu a nu fi auzit şi eu m-am jurat să nu mai abordez acest

capitol, din moment ce provoacă o tăcere atât de categorică. Apoi Pope îmi relată suspiciunile sale în legătură cu Thomson şi cu Holloway.

— Îi studiez de două săptămâni şi trebuie să-ţi spun că beneficiez de o gândire analitică, graţie căreia am reuşit să stabilesc stilul acestor oameni. Dar am comis o greşeală. De aceea, deşi îi chemasem urgent printr-o telegramă pe Dürock şi Estampe, totuşi, nu eram pe deplin convins de exactitatea bănuielilor mele. Acum chestiunea s-a limpezit. Totul s-a urzit şi se urzeşte în taină. Astăzi, în timp ce voi eraţi plecaţi cu toţii în expediţie, am trecut pe lângă acvariul pe care dumneata încă nu l-ai văzut şi i-am surprins acolo pe oaspeţii noştri, pe toţi trei. Uşa ce dă în coridorul de sticlă era întredeschisă şi; pentru că în această parte a clădirii nu e nimeni aproape niciodată, am putut să mă apropii neobservat. Thomson şedea pe o canapea mică, balansându-şi piciorul în felul lui, iar Dige şi Holloway stăteau în picioare lângă una din vitrine. Mâinile le atârnau pe lângă corp şi-şi ţineau degetele înlănţuite. Apoi Holloway s-a aplecat şi a sărutat-o pe gât.

— Aha! am izbucnit eu. Acum înţeleg totul. Vasăzică, nu-i este frate?!

— Evident – continuă Pope, şi mâna ce-o ţinea pe masă începu să tremure şi ea.

El se aplecă şi, cu ochii larg deschişi, rosti:

— Ai înţeles? Pot jura că Holloway este amantul ei, şi noi nici nu ne dăm încă bine seama ce primejdie îl ameninţă pe Hanoover într-o asemenea societate. Ai văzut lanţul de aur şi ai auzit ce s-a spus acolo! Ce-i de făcut?

— Foarte simplu – am răspuns – să i se aducă imediat la cunoştinţă lui Hanoover şi el să-i dea pe uşă afară în zece minute!

— La început m-am gândit şi eu la fel, dar, reflectând

împreună cu Dürock, am ajuns la concluzia că Hanoover pur şi simplu nu-mi va da crezare, fără să mai vorbim de caracterul atât de delicat al unei asemenea explicaţii.

— Cum aşa, nu vă va da crezare, dacă dumneavoastră *aţi văzut?*

— Acum nu mai ştiu nici eu dacă am văzut – spuse Pope – adică dacă am văzut aşa cum a fost. Este o chestiune extrem de gravă. E suficient ca Hanoover să se îndoiască că am văzut exact şi atunci ce-am făcut? Sau să ne imaginăm că eu o văd pe Dige cu ochii şi cu sufletul zbuciumat al lui Hanoover; ce crezi, aş putea eu să accept dintr-o dată şi fără rezerve povestea asta cu sărutul?

— Asta-i cam aşa – i-am spus, luând în consideraţie toate argumentele lui. Ei bine, vă ascult.

Pope continuă:

— Aşadar, trebuie să avem certitudinea. Dacă bănuiala mea se va confirma, şi eu sunt convins că aceşti trei oameni aparţin lumii interlope, atunci planul nostru, căci avem un asemenea plan, se va pune în aplicare exact la ora douăsprezece noaptea. Dacă însă nu se va ivi nimic suspect ca şi până acum, planul va fi altul.

— În acest caz, vă dau tot ajutorul, sunt omul dumneavoastră. Dar parcă spuneaţi ceva de un copac.

— Iată că am ajuns şi la el. Numai că treaba asta va trebui făcută când se va întuneca.

El îmi spuse că dinaintea faţadei creşte un stejar foarte înalt, a cărui coroană se ridică mai sus de al doilea etaj. La etajul al doilea, chiar în faţa stejarului, sunt ferestrele de la odăile lui Holloway, iar în stânga şi în dreapta lui, la acelaşi etaj, au fost instalaţi Thomson şi Dige. Aşadar, m-am înţeles cu Pope să mă caţăr în copac după ora opt, când toată lumea se va retrage să se pregătească pentru festivitate, şi să uzez de talentele mele, atât de strălucit folosite sub fereastra lui Molly.

După aceea, Pope îmi povesti cum şi-a făcut Dige apariţia în casă. Intrând în sala de primire, la înştiinţarea că a sosit o doamnă din depărtări care doreşte neîntârziat să-l vadă, Hanoover se aştepta să audă vocea hârâită a vreunei filantroape în jur de patruzeci de ani, cu gesturi categorice şi cu un lornion strălucitor ca o lanţetă; dar o întâlni pe seducătoarea Dige. Sfiala ei lăsa să se întrevadă dorinţa ce o avea să-şi apere capriciile cu toată ardoarea celor douăzeci şi doi de ani, şi care era mai puternică chiar decât cochetăria calculată şi decât amestecul de laşitate şi cutezanţă, de atitudine provocatoare şi de sensibilitate care-o făceau să izbucnească uşor în plâns. Îi povesti că zvonurile cu privire la această casă mirifică au ajuns până la Benares[11] şi că ea n-a mai putut să închidă ochii şi nici nu va putea dormi vreodată liniştită până ce nu va vedea totul. Viaţa şi-a pierdut sensul pentru ea din ziua când a aflat că există o casă cu ziduri ce dispar şi multe alte taine de necrezut. A spus că este bogată şi a cutreierat tot globul pământesc, dar asemenea lucruri nu i-a mai fost dat să vadă.

Pe Dige o însoţea fratele ei, Holloway, pe chipul căruia, în tot timpul acestei tirade, se putea citi rugămintea de a nu fi greşit judecată o fiinţă tânără ce reclamă îndeplinirea unui capriciu. Până şi un cinic înveterat ar fi zâmbit examinând chipul fermecător şi ochii ei ce scânteiau pentru toţi şi pretutindeni, şi ascundeau în adâncul lor cine ştie ce poveste. Se înţelege, era ca o prinţesă medievală, prăbuşită de istovire la porţile unui castel fermecat. Cu o lună înainte, Hanoover primise de la Molly scrisoarea aceea categorică, prin care ea, fără să-i lase vreo adresă, îi aducea la cunoştinţă că pleacă pentru totdeauna, iar el

[11] Varanasi, cunoscut anterior sub numele de Benares sau Banaras, este unul dintre cele mai vechi oraşe din lume aflate încă în existenţă, numit unul dintre cele şapte oraşe sacre ale Indiei antice. (n. hy.)

o vreme se simţise istovit de atâta suferinţă, căci suferinţa, ca şi fericirea, vine în valuri. De aceea, tot ceea ce aducea o boare de rouă proaspătă putea găsi drum către inima sa. De aceea a izbucnit în râs împreună cu Holloway. „Exact peste douăzeci şi una de zile – spuse Hanoover – dorinţa dumneavoastră se va împlini; termenul nu l-am fixat eu, dar îl respect cu fidelitate. În această privinţă va trebui să cedaţi, cu atât mai mult cu cât veţi avea ce vedea”. Şi el i-a primit ca oaspeţi; aşa a început totul. Curând îşi făcu apariţia şi Thomson, – amicul lui Holloway, şi i se dădu şi acestuia o cameră. Nimic din ceea ce ar fi putut să te pună pe gânduri nu se petrecu, până când, din unele vorbe izolate, din privirile pe care le schimbau cele trei persoane, din undele aproape insesizabile, dar suspecte pe care le emanau, Pope nu şi-a făurit convingerea că este absolut necesar să fie chemaţi în grabă Dürock şi Estampe.

În felul acesta, episodul întâlnirii lui Dige cu Hanoover se întemeia pe caracterul lui Hanoover şi pe gusturile lui, pe vederile lui cu privire la întâlniri şi întâmplări; ascultând-o pe Dige, el se auzea pe sine însuşi, într-o interpretare excelentă.

Am simţit în nări mirosul unui fum gros, ca în bătălia lui Nelson cu flota spaniolă, şi am rostit cu o voce teribilă:

— Voi fi precum veveriţa sau şarpele! Pope, permiteţi-mi să vă strâng mâna şi aflaţi că Sandy, deşi este mai tânăr probabil ca dumneavoastră, îşi va îndeplini misiunea cu multă abilitate.

Se părea că emoţiile acestei zile nu vor mai lua sfârşit. Abia am apucat să izbesc cu pumnul în masă, întărindu-mi în felul acesta spusele, când în uşă bătu cineva şi servitorul mă anunţă că sunt chemat la Hanoover.

— Eu?! am întrebat înfricoşat.

— Sandy. Dumneavoastră sunteţi Sandy?

— El este Sandy – spuse Pope – iar eu merg cu el.

XIII.

Am despicat împreună oceanul de lumini orbitoare din saloanele prin care trecusem şi ieri, pe când îl urmam pe Pope spre bibliotecă, şi l-am găsit pe Hanoover în galeria de tablouri. Cu el mai era Dürock, care se plimba în diagonală, de la masă la fereastră şi înapoi. Hanoover şedea, sprijinindu-şi bărbia în mâinile încrucişate pe masă şi urmărea, dus pe gânduri, cum umblă Dürock. Cele două statui albe din extremitatea galeriei şi lumina puternică ce năvălea prin geamurile mari, dintr-o bucată, ce ajungeau până la parchet, confereau acestei imense încăperi un aer intim şi vesel.

Când am intrat, Hanoover îşi înălţă capul şi ne făcu un semn. După ce m-am uitat la Dürock, care mi-a răspuns cu o privire plină de înţeles, m-am îndreptat spre Hanoover. Acesta îmi arătă un scaun. M-am aşezat, iar Pope, rămas în picioare, îşi tot plimba nervos un deget peste bărbie.

— Bună ziua, Sandy – spuse Hanoover. Cum îţi place aici? Eşti mulţumit de felul cum ai fost instalat?

— O, da! i-am răspuns. Încă nu mi-am venit complet în fire.

— Ia te uită! rosti el, dus pe gânduri, şi tăcu.

Apoi, privindu-mă distrat, adăugă zâmbind:

— Uite de ce te-am chemat. Eu şi cu amicul meu Dürock, care vorbeşte despre tine în termeni entuziaşti, am hotărât să ne

ocupăm de viitorul tău. Alege, dacă vrei, nu acum, ci după ce vei fi chibzuit bine, ce-ai dori să te faci. Poţi numi orice profesie. Numai şahist celebru să nu te faci, ca acela care, primind noaptea o telegramă, a plecat dimineaţa la un concurs la Liss şi a câştigat cinci partide din şase jucate cu Capablanca[12]. În caz contrar, te vei obişnui să-ţi părăseşti amicii în clipele lor grele, numai de dragul de a ataca regele frontal cu tura.

— Una din aceste partide – a remarcat Dürock – am numit-o partida lui Hanoover şi, imaginează-ţi, am câştigat-o în numai patru mutări.

— Oricum o fi fost, Sandy, te-a şi dezaprobat în adâncul sufletului său – spuse Hanoover – nu-i aşa, Sandy?

— Iertaţi-mă, dar nu înţeleg nimic – am răspuns.

— Ei, atunci spune-ne ce dorinţe ai!

— Sunt marinar – am răspuns – adică am pornit pe această cale. De mă veţi face căpitan, cred că nu-mi va mai trebui nimic, căci restul îl voi dobândi şi singur.

— Perfect. Te vom trimite la şcoala Amiralităţii.

Stăteam topit de fericire şi zâmbeam.

— Acum trebuie să plec? am întrebat.

— Nu, de loc. Dacă eşti prietenul lui Dürock, înseamnă că eşti şi prietenul meu, şi de aceea te asociem la planul nostru. Noi ne vom duce cu toţii să vedem câte ceva prin această cocioabă. Ţie, cu perspicacitatea ta, ar putea să-ţi prindă bine. Deocamdată, dacă vrei, stai şi uită-te la tablouri. Pope, cine a mai sosit astăzi?

M-am ridicat şi m-am îndepărtat. Parcă mă împărţisem în trei: o parte din mine privea un tablou reprezentând un grup de

---

[12] Aluzie la José Raúl Capablanca y Graupera (1888-1942) – şahist de naţionalitate cubaneză, care a deţinut titlul de campion mondial între anii 1921 şi 1927. Este considerat a fi unul dintre cei mai mari şahişti din toate timpurile. (n. hy.)

femei frumoase, îmbrăcate în tunici şi care stăteau lângă nişte coloane, printre trandafiri, pe fundalul unor zări marine; cealaltă parte mă vedea chiar pe mine în acest tablou, cu echipament complet de căpitan şi strigându-le frumoaselor: „Volta la babord! La arborele mare! Ridicaţi parâmele!”; iar a treia parte, conform alcătuirii anatomice, trăgea cu urechea la discuţie.

N-aş putea să vă redau ce impresie produce cineva care, doar răsucindu-şi limba în gură, porunceşte destinului să-l scoată pe Sandy din nefiinţă şi să-l avanseze la gradul de căpitan. Am simţit în tot corpul, din creştet până-n tălpi, o fierbinţeală şi o stare de agitaţie. Abia începusem să cuget la întorsătura pe care o lua viaţa mea, că şirul gândurilor mele era întrerupt de tablouri, de galerie, de Hanoover, de Molly şi de tot ce trăisem aici; mi se părea că sunt gata să mă înalţ în zbor.

În timpul acesta Hanoover îi vorbea lui Dürock cu voce scăzută:

— Dumitale nu ţi se va părea ciudat. Molly a fost unica fată pe care am iubit-o. Nu pentru ceva anume, deşi aveam „pentru ce”, ci din pricina acelei atracţii magnetice despre care nimeni nu ştie nimic. Acum totul e durere în mine, dar parcă nici durere nu mai e, ci numai o apatie chinuitoare.

— Femeile au fler – spuse Dürock – iar Dige este, de bună seamă, perspicace şi inteligentă.

— Dige...

Hanoover închise pentru o clipă ochii.

— Mi-e absolut egal. Dige este mai frumoasă decât altele, poate că este chiar foarte frumoasă, dar acum nu mai pot iubi pe nimeni. Sunt secătuit sufleteşte. Ea îmi place şi atâta tot.

— Atât de tânără şi văduvă – continuă Dürock. Cine a fost soţul ei?

— Soţul ei a fost consul într-o colonie, în care însă, nu-mi mai

amintesc.

— Fratele ei îi seamănă mult – remarcă Dürock. Vorbesc de Holloway.

— Dimpotrivă, nu-i seamănă de loc!

Dürock tăcu.

— Ştiu că nu-ţi e pe plac – spuse Hanoover – dar este foarte amuzant când e în formă. Maliţiozitatea, veselia şi umorul lui amintesc de un câine-leu.

— Ei, asta-i acum! N-am văzut asemenea lei.

— Un pudel – spuse Hanoover înveselit – un pudel tuns! Iată-ne, în sfârşit, din nou împreună! exclamă el cu voce tare, îndreptându-se spre uşa prin care îşi făceau apariţia Dige, Thomson şi Holloway.

Mie, ca martor al episodului petrecut lângă lanţul de aur, îmi fu dat s-o văd acum pe Dige într-o altă ipostază, de tânără doamnă reţinută, a cărei atitudine faţă de amfitrion este dictată numai de situaţia ei de musafiră amabilă. Păşea calm, cu chipul zâmbitor, clătinând din cap şi flecărind.

Thomson o privea pe deasupra ochelarilor; o mare desfătare îi inunda obrazul lătăreţ şi cărnos. Holloway păşea zvâcnind dintr-un umăr.

— Mă aşteptam să găsesc o societate numeroasă – spuse Dige. Camerista a făcut socoteala şi ne-a asigurat că în dimineaţa aceasta au sosit vreo douăzeci de persoane.

— Douăzeci şi şapte – interveni Pope, acum de nerecunoscut.

Era respectuos şi stăpân pe sine, în timp ce eu mă simţeam străin şi-mi holbam ochii supărat.

— Vă mulţumesc, îi voi spune Michelettei – replică rece Dige – că a comis o eroare.

Acum mi-am dat seama că ea nu-l agreează nici pe Dürock. Am dedus, observându-i urechea. Nu râdeţi! Mic ca o petală,

lobul urechii ei, îndreptat spre Dürock, trăda o încordare plină de repulsie.

— Cine a venit? continuă Dige să-l interogheze pe Hanoover. Sunt foarte curioasă.

— Va fi o societate pestriţă – spuse gazda. Toţi invitaţii sunt oameni vii.

— O morgă cu întregul ei efectiv ar fi cam sumbră într-o ocazie festivă – interveni Holloway.

Hanoover zâmbi.

— M-am exprimat greşit. Şi cu toate acestea, nu pot găsi cuvânt mai potrivit decât cuvântul viu pentru un om care ştie să-şi umple viaţa.

— În cazul acesta, aplicând interpretarea dumitale, noi cu toţii suntem vii – spuse Dige.

— Se înţelege de la sine – replică Thomson.

— Recepţia o voi organiza desearǎ – spuse Hanoover – deocamdată prefer să colind prin casă însoţit de dumneavoastră, de Dürock şi de Sandy.

— Îţi plac marinarii? întrebă Holloway, uitându-se chiorâş la mine. Desearǎ vom vedea, probabil, un întreg echipaj de căpitani.

— Sandy al nostru face el singur cât o flotă militară – îi întoarse vorba Dürock.

— Văd că se bucură de o protecţie specială şi nu mă încumet a mă apropia de el – spuse Dige, atingându-şi bărbia cu evantaiul. Dar îmi plac capriciile dumitale, dragă Hanoover. Graţie lor îmi amintesc şi de tinereţea dumitale. Probabil că astăzi vom vedea şi nişte Sandy adulţi, dar care cel puţin vor pufăi mai zâmbitori.

— Eu nu aparţin lumii mondene – răspunse Hanoover binevoitor – sunt doar unul din acei oameni care au avut din întâmplare un noroc chior şi care apoi se grăbesc să-şi

convertească banii în trai bun, necunoscând obiceiul de a-i aduna unul lângă altul. Nu recunosc decât eticheta personală şi o resping pe cea de castă.

— Am încasat-o, ce mai – spuse Dige. E rândul dumitale, Thomson.

— Eu mă abţin şi-i cedez locul lui Holloway, dacă doreşte.

— Noi, gazetarii; suntem invulnerabili, ca şi regii, şi nu ne ascuţim niciodată cuţitul pe faţă – spuse Holloway.

— Acum să mergem – îi pofti Hanoover – să auzim ce părere are în privinţa asta şi Xaverius.

— Ai un cetăţean al Romei? întrebă Holloway. Şi el tot *viu* e?

— Dacă nu s-o fi stricat; data trecută începuse să cam debiteze prostii.

— Nu înţeleg nimic, dar trebuie să fie ceva captivant! îi răspunse Dige, ridicând din umeri.

Ieşirăm cu toţii din galerie şi străbăturăm câteva încăperi, unde era frumos ca într-un parc cu obiecte preţioase, dacă un asemenea parc ar exista. Pope şi cu mine mergeam în urmă. La o cotitură el mă apucă de mână, oprindu-mă:

— Îţi aminteşti de înţelegerea noastră? Copacul poate fi lăsat în plata Domnului. Totul a fost cântărit şi lucrurile vor decurge altfel. Abia acum am fost informat. Vom ţine seama de cu totul alte considerente.

Eram mulţumit de cele comunicate, căci mă simţeam obosit să tot trag cu urechea, şi am clătinat din cap atât de zelos, de mi s-a lovit bărbia de piept. În timpul acesta Hanoover se opri în dreptul unei uşi. „Pope!" strigă el. Tânărul se grăbi să descuie încăperea. Aici am văzut un lucru ciudat, ca din vis. Mie, ca şi celorlalţi, ne făcu o impresie deosebit de puternică; ne găseam în faţa unui robot, o jucărie ce valora trei sute de mii, şi care ştia să vorbească.

XIV.

Mica încăpere, mobilată ca un salon, era în întregime acoperită cu un covor moale, ce absorbea toate zgomotele. Într-un fotoliu, cu spatele la fereastră, stătea picior peste picior şi sprijinit în cot de o măsuţa scumpă, cu capul lăsat pe spate, un tânăr, scos ca din-un jurnal de mode. Privea drept înainte, cu ochi mari şi albaştri şi pe faţa sa trandafirie, umbrită de o mustăcioară neagră, era întipărit un zâmbet satisfăcut. Pe scurt, semăna leit cu un manechin din vitrină. Ne-am postat cu toţii în faţa lui.

Holloway spuse:

— Nădăjduiesc că Xaverius al dumitale nu vorbeşte, altfel, dragă Hanoover, te voi învinovăţi de vrăjitorie şi voi pune la cale un proces senzaţional.

— *Nu mai spune!* se auzi o voce stridentă, ce rostea desluşit fiecare cuvânt, şi eu m-am cutremurat. *Vom pune punct, numai dacă îţi vei aduce învinuirea că ai făcut o glumă deplasată!*

— Ah! exclamă Dige, şi-şi trase capul între umeri.

Cât despre Holloway, era literalmente înfricoşat; se trase îndărăt, iar pe faţă i se putea citi spaima. Chiar şi Dürock clătină din cap, zâmbind nervos.

— Să plecăm! spuse cu jumătate de glas Dige. E înfiorător!

— Nădăjduiesc că Xaverius nu va profera insulte la adresa noastră? şopti Holloway.

— *Rămâneţi, sunt blajin* – spuse manechinul, cu tonul pe care te adresezi surzilor, şi-şi schimbă poziţia picioarelor, punându-l pe cel de dedesubt deasupra.

— Xaverius! rosti Hanoover. Îngăduie-mi să istorisesc povestea ta!

— *Mi-este totuna* – răspunse robotul. *Nu sunt decât un mecanism*.

Impresia era covârşitoare şi neverosimilă. Hanoover se delecta evident cu această surpriză. După o pauză, adăugă:

— Cu doi ani în urmă, un oarecare Niklas Ecus se stingea de foame, şi eu am primit din partea lui o scrisoare cu propunerea să cumpăr un automat, la care el lucrase cincisprezece ani. Descrierea maşinii era atât de minuţioasă şi de interesantă, încât, având un caracter ca al meu, nu-mi rămânea decât să-l vizitez pe ingeniosul inventator. Locuia singur. Am încheiat tranzacţia într-o cocioabă, la lumina zilei, care scălda în acelaşi timp şi acest respectabil chip de ceară, şi obrazul livid al lui Ecus, bolnav fără scăpare. Am dat un cec de trei sute de mii şi am avut plăcerea să ascult un dialog oribil, dus între om şi asemănarea sa. „Tu m-ai salvat!” i-a spus Ecus, fluturând cecul în faţa automatului, şi a primit răspunsul: „Eu te-am ucis”. Într-adevăr, Ecus, al cărui organism fusese măcinat tot timpul de viziunile sale legate de subtilităţile genialului mecanism, se sfârşi foarte repede, după ce deveni bogat; comunicându-i vestea automatului, l-am auzit făcând următoarea remarcă: *„Şi-a vândut viaţa cu acelaşi preţ de nimic cu care a vândut-o şi pe a mea!*”

— Îngrozitor! spuse Dürock. Îngrozitor! repetă el cuprins de o puternică surescitare.

— De acord – aprobă Hanoover.

Apoi privi robotul şi-i puse altă întrebare:

— Xaverius, simţi tu oare ceva?

La această întrebare păliră cu toţii, aşteptând probabil un cutremurător *„da”,* menit să-i înspăimânte pe toţi. Dar automatul dădu din cap şi rosti repede:

— *Eu, Xaverius, nu simt nimic, pentru că tu vorbeşti cu tine însuţi*.

— Iată un răspuns demn de un om viu! observă Holloway. Ce conţine maşinăria asta? Cum este alcătuit?

— Nu ştiu – spuse Hanoover – mi s-a explicat, căci am cumpărat şi patentul, dar n-am înţeles mare lucru. Principiul stenografiei, radiu, un sistem logic prelucrat cu ajutorul unor cifre sensibile, iată, mi se pare, aproape tot ce mi-a mai rămas în minte. Ca să provoci fluxul de cuvinte, este necesar, când te adresezi, să-i rosteşti numele, „Xaverius”, altfel tace...

— Vanitos – spuse Thomson.

— Şi mulţumit de sine – adăugă Holloway.

— Şi orgolios – preciză Dige. Spune-i ceva, Hanoover. Mi-e teamă!

— Bine. Xaverius, ce ne aşteaptă pe noi, cei de faţă, astăzi şi în viitor?

— Iată ce înseamnă să pui o întrebare temeinică! izbucni în hohote de râs Holloway.

Automatul clătină din cap, deschise gura, pocni din buze şi i-am auzit răspunsul strident, ca un scârţâit de oblon:

— Ce *sunt eu, oracol? Veţi muri cu toţii; iar tu, cel care mă întrebi, vei muri cel dintâi*.

La acest răspuns săriră cu toţii în lături, ca udaţi cu apă.

— Destul, destul! strigă Dige. Acest Xaverius nu ştie nimic şi sunt supărată pe dumneata, Hanoover! Este o invenţie revoltătoare.

Am ieşit ultimul, dar răspunsul robotului m-a ajuns din urmă, ca o lovitură în ceafă: *„Supără-te pe tine însuţi*!”

— Într-adevăr – spuse Hanoover vizibil enervat – câteodată

ceea ce spune te poate ului, uneori însă răspunsul este nepotrivit, deşi asta se întâmplă rar. Bunăoară, o dată i-am spus: „Astăzi e o zi călduroasă”, şi am declanşat replica: *„Hai să bem ceva!”*

Erau cu toţii nedumeriţi.

— Ce-i, Sandy? Eşti uluit? mă întrebă Pope.

Eu eram cel mai puţin uluit dintre toţi, deoarece mă aşteptam în fiecare clipă la cele mai neverosimile lucruri, iar acum aveam dovada că părerile mele despre viaţă se confirmă în chip strălucit. Aceasta m-a făcut să spun:

— Câte nu ţi-e dat să vezi în asemenea palate misterioase!

Pufniră cu toţii în râs. Numai Dige se uita la mine cu sprâncenele ridicate, parc-ar fi vrut să mă întrebe: „Ce cauţi tu aici? Răspunde!”

De mine n-au mai considerat necesar ori interesant să se ocupe, cum făcuseră ieri, şi am rămas cu modestie în urmă. S-a propus să se viziteze sera, unde erau adăpostite exemplare rare de fluturi tropicali, sau să fie privite tablourile unor vechi maeştri, aduse recent, ori o statuie dezgropată în Tibet, dar după „Xaverius” nimeni nu mai avea cu adevărat chef de niciun fel de distracţii. Au început să discute despre el cu atâta pasiune, încât opiniile contradictorii şi exclamaţiile păreau a nu se mai sfârşi.

— Ai mulţi monştri? îl întrebă Dige pe Hanoover.

— Am câte ceva. Mi-au plăcut întotdeauna jucăriile, poate şi pentru că m-am jucat prea puţin în copilărie.

— Trebuie să te luăm sub tutelă şi să punem poprire pe capital până la majoratul dumitale – anunţă Thomson.

— Într-adevăr – continuă Dige – o asemenea sumă de bani pentru... hm... nişte capricii! Şi ce fel de capricii!

— Aveţi dreptate – răspunse foarte serios Hanoover. Pe viitor e posibil să fie altfel. Nu ştiu încă.

— Să-l întrebăm pe Xaverius! izbucni Holloway.

— Am glumit doar – reluă Dige. Este şi asta o voluptate, să-ţi risipeşti averea fără s-o poţi topi.

După asta au vrut totuşi să se ducă să vadă statuia din Tibet. Obosit, m-a cuprins o asemenea toropeală, că nu mi-am dat bine seama ce se mai întâmplă. Dormeam aproape de-a-npicioarelea, cu ochii deschişi. În cele din urmă, lumea se urni din loc, şi eu, cuprins de o totală indiferenţă, m-aş fi luat după ei, dar când uşa i-a ascuns privirilor mele, a fost cât pe-aci să mă prăbuşesc pe podea şi să adorm; m-am repezit la o canapea de lângă perete, nu departe de o uşă largă, şi m-am aşezat. Eram sfârşit de oboseală. Organele mele de simţ refuzau să mai funcţioneze. Prea trecusem prin multe. Mi-am lăsat capul pe mâini, trupul mi-a devenit inert, am început să picotesc şi am adormit. După cum am aflat mai târziu, Pope s-a întors, neliniştit de absenţa mea, şi a încercat să mă trezească, dar fără folos. Atunci a comis o adevărată trădare: i-a adus înapoi pe toţi, să-l privească pe Sandy Powell dormind pe o canapea din palatul misterios, doborât de imaginea bogăţiei. Prin urmare, o bucată de vreme am servit drept, spectacol, fără, fireşte, ca eu să ştiu.

— Lăsaţi-l să doarmă – spuse Hanoover – somnul e un lucru bun şi eu îl preţuiesc. Nu-l treziţi.

XV.

Am anticipat doar ca să vedeţi cât îmi era somnul de adânc.

Un timp, am încetat pur şi simplu să mai exist.

Când am deschis ochii, m-am răsucit pe partea cealaltă şi mi-am vârât cu voluptate mâna sub cap: voiam să mai dorm puţin. Între timp, conştiinţa mea se trezi şi, în vreme ce trupul mai implora fericirea odihnei, în picoteala mea am văzut-o pe Molly cum spărgea nuci. Apoi totul s-a precipitat; somnul mi se scurse din mâini şi din picioare în şuvoaie reci şi, fiind încă amorţit, dar şi surprins, pentru că memoria îmi revenise galopând ameţitor din neant, am sărit în picioare, m-am aşezat din nou, am fost cuprins de panică şi m-am frecat la ochi.

Era seară sau poate chiar noapte. În faţă aveam o imensă fereastră, inundată de razele lunii. Lumina nu ardea. Întunericul străveziu şi calm se aşternea de la o uşă la alta, strecurându-se printre umbrele odăilor înalte şi reci, unde fastul domnea cufundat în somn. Razele lunii pătrundeau iscoditoare adâncul. În această îngemănare de întuneric şi lumină rece totul părea altfel decât în toiul zilei: certitudinea fusese înlocuită de o nelinişte fantomatică. Raza de lumină, în drumul ei, dădea în vileag luciul clanţei de bronz, genunchiul vreunei statui sau argintul lustrei şi apoi se topea în beznă, şi doar un punct tainic strălucea în depărtarea sinistră – o oglindă ori poate o piesă de metal... cine ar fi putut să ştie? În jurul meu domnea necunoscutul. M-am sculat ruşinat că fusesem dat uitării, ca dobitoacele rătăcite de turmă, fără să înţeleg că Sandy Powell numai din delicateţe a fost lăsat să doarmă aici, în loc ca trupul său toropit de somn să fie purtat printr-o sută de uşi.

Când ne săturam de somn, n-avem nevoie să ne mai uităm la ceas: simţim fără nicio ezitare că am dormit de ajuns. Pesemne că Dürock şi Pope nu avuseseră nevoie urgentă de serviciile mele, altfel ar fi trimis să mă caute. M-ar fi găsit şi m-ar fi atras din nou în această istorie ce fremăta de primejdii şi de iubire. Cu sufletul

greu de sentimentul unei pierderi ireparabile, am pornit în căutarea drumului spre parterul clădirii. În timpul somnului îl uitasem şi acum rătăceam la întâmplare, posac şi atât de grăbit că nu mai aveam nici timpul şi nici dorinţa să admir mobilierul. Ameţit de somn, am dat într-un balcon, apoi, descurcându-mă din păienjenişul odăilor derutant de asemănătoare în această parte a clădirii, am ajuns la o scară. Coborând, m-am pomenit pe un palier spaţios, cu uşi încuiate de jur împrejur. Am urcat din nou şi am întreprins o expediţie, mişcându-mă, în cerc, pe lângă peretele exterior şi străduindu-mă să am ferestrele mereu în aceeaşi parte; n-am reuşit însă să descopăr galeria prin care venisem în timpul zilei; de-aş fi găsit-o, puteam sconta dacă nu pe un succes imediat, cel puţin pe faptul că memoria mea va intra în funcţiune. În loc de asta, am ajuns iar la o uşă închisă; trebuia ori s-o iau îndărăt, ori să risc a mă afunda în culoarele interioare, unde domnea un întuneric desăvârşit.

Frânt de oboseală, m-am aşezat puţin, şi aşa, şezând, mă cuprinse o dorinţă nebună s-o iau la picior; dar m-am abţinut, până mi-am înfrânt sentimentul acela de amărăciune pe care mi-l crea singurătatea şi care-mi paraliza simţul de orientare. Până acum nu mă atinsesem de comutatoarele electrice, nu de frică să luminez cumva mulţimea de încăperi ori să declanşez vreun semnal de alarmă – o asemenea eventualitate îmi venise în minte ieri – ci pentru că nu puteam să dau de ele. Am luat chibriturile şi le-am aprins, luminând în dreptul uşilor şi prin nişe. Mă găseam într-un colţ minunat, înconjurat de mobile atât de frumoase şi de fragile, că s-ar fi cuvenit să stea pe ele doar un prunc, şi acela bine îmbăiat. Descoperind un comutator, mi-am făcut curaj şi l-am întors. Foloasele au fost mici; deşi lumina era puternică şi mi-a înviorat plăcut ochii, ea n-a scos la iveală decât nişte pereţi asemănători cu oglinda iazurilor ce răsfrâng privelişti fabuloase.

Tot căutând comutatoare, mi-aş fi pierdut pe-aici noaptea întreagă. Aşadar, am renunţat şi am ieşit din nou în căutarea dramului spre parter; apoi am auzit deodată o muzică splendidă, ce ajungea în surdină până la mine.

M-am oprit ca vrăjit locului: inima a prins să-mi bată cu putere. Mă simţeam răscolit şi obida fu cât pe ce să se reverse în lacrimi. Dacă până atunci iubirea mea pentru Dürock, pentru casa lui Hanoover şi pentru Molly fusese închisă straşnic, acum ferecătura cedă şi sentimentele mele prinseră să cânte împreună cu îndepărtata orchestră, ce se făcea auzită parcă din afara casei. Ea proclama o izbândă şi chema cu însufleţire. O ascultam plin de suferinţă. O frază muzicală, trilul sacadat al unor flaute, mă ademenea ca o vrajă; părea că o undă de melancolie şi pasiune adie în jur şi mă învăluie. Şi atunci, plin de înfrigurare, ca şi cum muzica ar fi fost a mea şi toate minunăţiile făgăduite de acordurile ei nu m-ar fi aşteptat decât pe mine, m-am năpustit să caut drumul care ducea în jos; mă simţeam ruşinat nu ştiu de ce, şi totodată plin de speranţă şi de înfiorare.

În căutarea mea febrilă, păşeam prin încăperi necunoscute, scăldate ici-colo în lumina lunii ce se înălţa tot mai sus pe cer; mă opream de atâtea ori şi atât de mult pentru a mă orienta, încât ameţisem de tot. Uneori, când nimeream întâmplător deasupra ei, muzica se auzea mai puternic, aţâţându-mă cu melodia sa. Atunci surescitarea mea creştea şi mă roteam prin uşi şi prin nişe, unde apucam să răzbat. Din pricina nerăbdării mă durea până şi spatele. Deodată, cu inima bătând să mi se spargă, am auzit chiar lângă mine – cel puţin, aşa mi s-a părut – explozia fremătând de viaţă a unor viori şi trompete; ocolind nişte coloane, am zărit o draperie despicată de sus şi până jos de o fâşie orbitoare de lumină. Era o scară. Lacrimile mi-au năpădit ochii. Tremurând din toate încheieturile, am dat la o parte, cu o

mână nerăbdătoare, ţesătura grea, care-mi atinse capul, şi am început să cobor cu pas nesigur, răvăşit de uraganul ce-mi bântuia sufletul. Fraza muzicală ce mă fermecase pe când străbăteam încăperile scăldate de lumina lunii mi-a răsunat acum drept în urechi; a fost ca în ziua triumfului meu, ce avea să vină cu mulţi ani mai târziu, când după bătălia navală de lângă Kata-Gur, aveam să debarc pe ţărmul fierbinte de la Ahuan-Scap, întâmpinat cu mulţime de surle aurite şi cu flori albastre.

XVI.

A fost de ajuns să cobor scara albă şi strălucitoare pentru ca buna mea dispoziţie să crească, pe măsura celor petrecute aici; păşeam printre opere de artă şi pe sub o pădure de stalactite, alcătuită din lustrele de cristal ce-şi revărsau lumina asupra plantelor parcă atunci aduse aici dintr-o pădure tropicală să înflorească în mijlocul marmurei albe. Nu mai eram un personaj principal, convins de însemnătatea prezenţei sale. Peregrinările prin etajele de sus au făcut ca eu, deşi nervos şi încrâncenat, să nu fiu totuşi chiar atât de demoralizat cum s-ar fi cuvenit. Ajunsesem singur la ţintă, fără ajutorul nimănui. Cu toate acestea, ce mi-a fost dat să văd, m-a izbit parcă drept în piept; m-a izbit cu întreaga sa strălucire, împingându-mă îndărăt. Treptat, curajul îmi pierea şi eu, intimidat de-a binelea, am rămas proţăpit în mijlocul parchetului din sala imensă, ce mişuna de lume

îmbrăcată în fracuri şi în rochii superbe de bal. Orchestra continua să cânte, alungându-mi timiditatea şi redându-mi dispoziţia dinainte. Aici se aflau ca la o sută cincizeci, poate chiar două sute de persoane. Unii discutau în grupuri răzleţe, alţii treceau într-un sens şi în celălalt prin uşile deschise, la o mare depărtare în faţa mea; ele dădeau la iveală aurul luminilor şi nişele strălucitoare din pereţii învăluiţi parcă într-o perdea de fum albastru. Datorită oglinzilor, aveai impresia că uşile sunt şi mai numeroase. În luciul lor neprihănit se reflecta sala întreagă, cu oameni cu tot, şi numai privind cu multă atenţie, am putut să deosebesc uşile adevărate de feeria oglinzilor. În jurul meu, lumea râdea şi vorbea; auzeam discuţiile scânteietoare purtate de femei, exclamaţiile lor şi totul se contopea într-un zumzet slab dar neîntrerupt: era freamătul acestei mulţimi elegante. În preajma femeilor aşezate pe scaune şi care îşi făceau vânt cu evantaiele, întoarse una spre cealaltă, străjuiau siluetele negre ale bărbaţilor, aplecaţi ca nişte bondari, în jurul unor flori suave. Purtau mănuşi albe şi erau parfumaţi, dichisiţi şi veseli. Pe lângă mine au trecut doi bărbaţi bine făcuţi şi musculoşi, cu feţe dârze, şi un şir de fete diafane, ce păşeau repede şi legănându-se, purtând flori prinse în păr şi şiraguri strălucitoare la gâtul lor subţire. În dreapta şedea o femeie foarte grasă, cu părul cărunt şi înfoiat. În cercul bărbaţilor ce hohoteau se vedea un grăsan îndesat şi rumen, agitându-şi o mână încărcată de inele; povestea ceva. Lacheii, cu mâna la vipuşcă, alunecau prin acest furnicar de oameni, ocolindu-i şi depăşindu-i cu agilitatea unor dansatori. Iar muzica îţi mângâia sufletul, cu degete de gheaţă şi de foc, şi purta totul pe aripile ei, la fel cum vântul poartă o corabie spre Ţara Minunată.

În primele clipe, mă aşteptam cu durere să fiu întrebat ce caut aici şi, neputând să dau un răspuns mulţumitor, să fiu condus

afară. Între timp, mi-am amintit că Hanoover mă numise oaspetele său şi, deci, eram deopotrivă cu toţi ceilalţi oaspeţi; biruindu-mi stânjeneala, mă uitam în jur ca viţelul la poarta nouă, fără să cutez însă nici să plec, nici să mă dau undeva mai la o parte. În două rânduri mi s-a părut că o zăresc pe Molly, dar – vai! – erau alte fete, care numai din depărtare îi semănau. Un lacheu, ducând în fugă o tavă, strecură o privire îmbufnată spre mine, dar eu i-am înfruntat privirea cu o figură nevinovată şi chiar i-am făcut un semn. Câţiva bărbaţi şi femei îmi aruncară în trecere o privire din acelea cu care te uiţi la un necunoscut alunecat pe jos în plină stradă. Eu mă simţeam stupid, nu din cauza decorului neobişnuit în care mă aflam, cât, mai ales, pentru că eram în completă necunoaştere a situaţiei. Nu ştiam dacă Hanoover s-a întâlnit cu Molly, dacă au avut loc explicaţii sau scene, nu ştiam unde este Estampe, ce fac Pope şi Dürock. Mai mult chiar, nu-i vedeam pe niciunul dintre ei. Pe când mă gândeam la toate astea, l-am văzut deodată pe Hanoover, intrând printr-o uşă laterală.

Chiar în uşă îşi întoarse capul spre Dürock însoţitorul său, şi-i spuse ceva, iar apoi începu să vorbească cu Dige, care-l ţinea la braţ. Imediat, se apropiară de el câţiva oameni. Doamna cea căruntă, pe care o socotisem ţintuită pe veci de fotoliu, se ridică deodată în picioare şi, ţinându-şi mâinile în şolduri, se repezi, legănându-se ca o raţă, în întâmpinarea noilor sosiţi. Grupul se mări dintr-o dată, şi inima prinse să-mi bată foarte puternic atunci când l-am văzut pe Estampe apropiindu-se de ei; parcă descinsese din oglinzi sau din văzduh, atât de neaşteptată i-a fost apariţia. Eram convins că imediat avea să apară şi Molly, convingere izvorâtă din bănuiala că Estampe o însoţise toată ziua.

Ezitând câteva clipe, m-am smuls din mijlocul acestei lumi

gălăgioase şi agitate care mă împresura şi m-am îndreptat spre Hanoover, rămânând puţin în urma femeii cărunte; ea vorbea cu repeziciune şi bustul enorm îi unduia asemenea unor mingi de plută azvârlite unui om ce se îneacă.

Hanoover era blajin şi palid. Faţa i se scofâlcise îngrozitor şi avea o gură de om bătrân. Ţi se părea că la fiecare strigăt sau exclamaţie întreaga lui fiinţă tresare. Dige îşi retrase mâna înmănuşată şi se juca închizând şi deschizând evantaiul din pene de struţ; pe chipul ei, şi mai frumos datorită umerilor smezi dezgoliţi, puteai citi hotărâre şi siguranţă de sine. Era învăluită în mătase vaporoasă, de culoarea fumului. Zâmbea. Dürock fu primul care mă zări şi, continuând a se întreţine cu un spaniol uscăţiv, întinse o mână, atingându-mă pe umăr. M-am bucurat grozav; după aceea îşi întoarse privirea şi Hanoover; o clipă ochii lui rătăciră absenţi, apoi mă recunoscu, întinse şi el mâna şi-mi răvăşi vesel părul. Rămăsesem – pe loc şi zâmbeam din adâncul fiinţei mele. Se vede că a înţeles starea mea, căci mi-a spus: „Ei, ce mai e, Sandy, prietene?” Şi astfel, în urma cuvintelor lui simple şi a zâmbetului său minunat, ca şi a simpatiei manifestate de nişte oameni pe care abia ieri îi cunoscusem, timiditatea îmi dispăru cu desăvârşire. M-am aprins la faţă, jubilam.

— Spune, ai tras un pui de somn? mă întrebă Dürock.

Sângele îmi năvăli din nou în obraz. Câteva persoane ne priveau amuzate fără să înţeleagă nimic. Hanoover mă trase la mijlocul cercului de domni şi doamne.

— Acesta este pupilul meu. Dumitale, don Esteban, îţi va trebui peste vreo zece ani un căpitan destoinic; iată-l, se numeşte Sandy... e-e, şi mai cum încă, Estampe?

— Powell – am spus – Sandy Powell.

— Este foarte orgolios – observă Estampe – e îndrăzneţ şi hotărât, ca şi Columb.

Spaniolul scoase în tăcere o carte de vizită din portofel şi mi-o întinse spunând:

— Peste zece ani, chiar dacă eu voi muri, fiul meu vă va încredinţa un vapor.

Am luat cartea de vizită şi, fără să mă uit la ea, am pus-o în buzunar. Am înţeles că e o glumă, un joc; am simţit dorinţa să-mi păstrez onoarea de condotier încercat şi brav, aşa cum mă socoteam în străfundul sufletului meu.

— Încântat – am răspuns, făcând cu cea mai mare graţie posibilă o plecăciune. O să mă uit la ea tot peste zece ani, iar dacă mor, o las feciorului meu, să citească ce scrie acolo.

Cu toţii izbucniră în râs.

— Nu v-aţi înşelat! spuse don Esteban lui Hanoover.

— O, nu, fireşte că nu! răspunse acesta, şi mă părăsiră cu toţii, iar eu mă simţeam nespus de vesel şi în culmea triumfului.

Grupul se deplasă spre cealaltă extremitate a sălii. M-am întors, răsuflând pentru prima oară uşurat, am străbătut mulţimea ca un mustang printr-un cârd de păuni nervoşi, şi m-am aşezat într-un colţ, de unde puteam să cuprind cu ochii toată încăperea, fără ca cineva să-mi stânjenească gândurile.

Curând, i-am văzut pe Thomson şi Holloway stând de vorbă cu trei doamne, cu toţii într-o dispoziţie excelentă. Holloway, cu mâinile vârâte în buzunare, vorbea şi râdea, legănându-se în vârful picioarelor, în timp ce obrazul nu înceta să-i zvâcnească. Thomson îl asculta cu bunăvoinţă; una din doamne, dorind să-l întrerupă pe Holloway, îl lovi uşor peste mână cu evantaiul închis; celelalte două schimbau priviri şi din când în când râdeau în hohote. Aşadar, nu s-a întâmplat încă nimic. Dar ce se întâmplase cu Molly, cu fata aceea care îşi părăsise sora ca să-şi respecte cuvântul dat; cu fata aceea mai drăgălaşă şi mai frumoasă decât toate femeile de la serată şi care trebuia să

strălucească, plină de bucurie, aici, la braţul lui Hanoover, ruşinată pentru ea şi pentru fericirea ei, pe care încercase s-o respingă, temându-se de ceva ce nu putea să sperie decât o femeie? Unde putea fi? Am făcut trei presupuneri: Molly s-a răzgândit şi s-a întors, Molly era bolnavă, Molly a şi fost aici. „Da, a fost – îmi spuneam, emoţionat de parcă eu aş fi fost în cauză – şi explicaţia ei cu Hanoover nu a putut da roade din pricina lui Dige. El a trădat-o. De aceea acum suferă, retrăind scena care l-a zguduit puternic, dar n-a putut să-i readucă soarele în sufletul lui înnegurat”. Dacă aş fi ştiut unde este Molly acum, adică dacă ar fi fost pe undeva, pe aproape, aş fi săvârşit fără îndoială una din isprăvile mele nebuneşti – m-aş fi dus la ea şi aş fi adus-o aici, ori, măcar, aş fi încercat s-o aduc. Dar poate că s-au petrecut lucruri la care nici mintea nu te duce. Dacă a murit şi totul se ţine în ascuns faţă de Hanoover?!

Odată trecut prin minte, gândul acesta îngrozitor începu să-mi dea târcoale tot mai insistent; mai ales că puţinele date pe care le deţineam lăsau loc la tot felul de presupuneri. L-am văzut pe Lemarin; cunoşteam bine acest soi de oameni şi ştiam cât sunt de ingenioşi apaşii, stăpâniţi de patimă sau de lăcomia câştigului. Hotărât lucru, ca să mă liniştesc, trebuia să-l văd pe Pope.

Fără a-mi da seama prea bine, doream ca în această seară să aibă loc împlinirea unei mari bucurii; şi nu pentru că voiam doar unirea fericită a două vieţi despărţite de împrejurări atât de complicate: toată fiinţa mea cerea triumful voinţei omeneşti, triumful dragostei, al pasiunii, atât de frumoase în această ambianţă neobişnuită. Lucrurile se prezentau şi decurgeau în aşa fel, că eu nici nu doream vreun alt final, în afară de apariţia lui Molly, asemănătoare unui clipocit vesel de pârâiaş argintiu din luna mai, care trebuia să dejoace un plan tenebros. Nimic altceva n-ar fi putut să justifice evenimentele la care, potrivit legilor

neştiute de nimeni ce guvernează întâlnirile dintre oameni, participasem şi eu, deşi prezenţa mea a fost întâmplătoare şi fără prea multă însemnătate.

Să nu credeţi însă că mi-am îmbrăcat ideile în cuvintele acestea; pe atunci eram încă departe de arta, frecventă la oamenii maturi, de a schiţa prin câteva cuvinte imagini difuze şi tremurătoare ca o spumă. Cu toate acestea, ideile mele n-au rămas neexprimate – universul meu sufletesc fusese exprimat de orchestra ascunsă într-un balcon şi a cărei muzică te chema în Ţara Minunată.

Da, în numai douăzeci şi patru de ore Sandy Powell a crescut aidoma acelei plante pe care vrăjitorii indieni o însămânţează şi ea dă frunze verzi după numai treizeci de minute. Eram mai bătrân, mai înţelept, *mai discret.* Fireşte, puteam să mă aşez şi să joc cu mare plăcere, dând de-a dura ouă tari, jocul numit „înghite coaja”, dar puteam totodată să sesizez şi esenţa lucrurilor nerostite într-o discuţie. Aveam neapărată nevoie de Pope, dar încă nu îndrăzneam să colind după pofta inimii în căutarea lui; când, în cele din urmă, văzându-mă, el s-a apropiat de mine, m-am simţit de parcă mi s-ar fi dat să beau apă pe săturate, după o saramură. Purta frac şi era înmănuşat, ţinută care-i dădea o altă înfăţişare, dar mie nu-mi mai păsa. Am sărit de la locul meu şi m-am îndreptat spre el.

— Ei uite – zise Pope, şi aruncând în jur o privire discretă, adăugă în şoaptă: Astăzi se va întâmpla *ceva.* Vei vedea. Nu mă feresc de dumneata, căci ai făcut multe pentru noi. Sunt foarte neliniştit. Fii gata! Cine ştie ce se mai poate întâmpla!

— Când? Chiar acum?

— Nu. Nu mai am nimic de adăugat la ce-am spus. Ai vreo pretenţie că te-am lăsat să dormi?

— Pope – am spus, fără să iau în seamă gluma pe care o făcuse

într-o doară – dragă Pope, ştiu că întreb prosteşte, dar... dar... am acest drept. Aşa cred, cel puţin. Linişteşte-mă şi spune-mi: ce-i cu Molly?

— Ei, ce-ţi veni cu Molly?! îmi răspunse râzând şi ridicând din umeri. Molly – spuse el apăsat va deveni în curând Emilia Hanoover, iar noi vom fi poftiţi la ea să luăm ceaiul. Nu-i aşa?

— Cum! E aici?

— Nu.

Am tăcut, făcând o mutră supărată.

— Potoleşte-te – îmi spuse Pope – nu trebuie să te frământi atât de mult. Toate la timpul lor. Doreşti îngheţată?

Nici n-am apucat să răspund, că-l şi opri pe Parker, care defila cu tava; expresia lui de adâncă îngrijorare arăta că serata avusese în sufletul său un ecou deosebit şi că-l obosise peste măsură.

— Parker – ceru Pope – îngheţată pentru mine şi Sandy, porţii mari.

— Da, vă rog – spuse bătrânul, deosebit de înviorat şi chiar cu interes, ca şi cum în această cerere ar fi stat tot tâlcul seratei. De care, vă rog? De fragi, portocale, fistic, trandafir, frişcă, vanilie, creme-brulée sau...

— De cafea – îl întrerupse Pope. Pentru dumneata, Sandy?

Hotărât să arăt cât sunt de „umblat”, am cerut de ananas, dar, – vai! – se dovedi mai proastă decât cea de cafea, pe care am gustat-o din cupa de cristal a lui Pope. În timp ce Parker se îndepărtase, Pope îmi spuse numele câtorva persoane din sală, dar eu le-am uitat. Mă gândeam la Molly şi la simţămintele care mă ademeneau în Ţara Minunată.

Şi mă mai gândeam la ceva: cât de firească şi de mărinimoasă ar fi fost purtarea lui Pope faţă de mine, dacă peste zi, atunci când am mâncat şi am băut împreună, mi-ar fi spus: „*Sandy, uite ce punem noi la cale...*”; vorbindu-mi limpede şi cu încredere

prietenească, m-ar fi ridicat la rangul de cavaler al acestor taine încâlcite. Prudenţa, faptul că abia ne cunoscusem, precum şi celelalte considerente care ar fi putut să-l reţină pe Pope le-am respins, fără a reflecta măcar la ele, atât de mare era încrederea ce o aveam în mine.

Pope tăcu, apoi în marea lui generozitate îmi implântă în creier o ultimă enigmă:

— Eu voi lipsi de la masă – îmi spuse. Te rog foarte mult să nu pui întrebări cu glas tare în legătură cu aceasta şi să nu mă cauţi; absenţa mea trebuie să fie cât mai puţin remarcată.

— Doar nu sunt atât de neghiob – am răspuns supărat şi din pricina unei măsele care mă durea de la îngheţată – doar nu sunt chiar atât de neghiob să mi se atragă atenţia, ca la copii.

— Foarte bine – îmi răspunse el sec şi plecă, abandonându-mă în mijlocul unor doamne atrăgătoare, a căror lipsă nu o resimţeam, dar care se aşezaseră în jurul nostru; căutând să mă ţin cât mai departe, mi-am tot mutat locul, până ce m-am pomenit în colţul cel mai îndepărtat al salonului. Dac-aş fi reuşit să calculez cu câte priviri surprinse fusesem învrednicit de diferite persoane în seara aceea, numărul lor ar fi fost probabil de ajuns să pună pe fugă de la tribună chiar şi pe oratorul cel mai gros de obraz. Dar ce-mi păsa mie?! Stăteam jos, înconjurat de decolteuri albe şi roz, respiram parfumuri fine şi mă uitam la cozile fracurilor ce nu mă lăsau să văd forfota din sală. Eram cu atât mai susceptibil, cu cât mă înspăimânta gândul că Pope îi va relata lui Hanoover grosolănia mea şi că nu voi mai fi acceptat la masă; cu privirea tulbure, uitat de toţi, repudiat, eu voi rătăci fără ţinta prin oceanul de lumină şi flori, apoi Thomson mă va împuşca cu un revolver de calibru mare, iar eu, dându-mi obştescul sfârşit în braţele lui Dürock, îi voi spune lui Molly, care va plânge aplecată deasupra mea: „Nu plânge. Sandy moare aşa

cum a trăit şi el nu va întreba niciodată cu glas tare unde se afla filfizonul dumneavoastră de Pope, pentru că pe mine m-a format marea, care te învaţă să taci.”

Episodul se desfăşură în mintea mea atât de solemn şi atât de tare mă tulbură, încât eram gata să mă ridic, să mă duc în odaia mea şi, trăgând de şnurul liftului din perete, să-mi petrec sumbru timpul, în tovărăşia unei sticle cu vin. Deodată însă, un bărbat în livrea cu galoane spuse ceva cu glas tare. Forfota din sală îşi schimbă sensul. Oaspeţii începură să se scurgă spre sala alăturată, ce scânteia într-o lumină azurie; cuprins din nou de curiozitate, am luat-o şi eu într-acolo, însoţit de zumzetul stins al mulţimii elegante şi însufleţite.

XVII.

Păşind în sala azurie, pe splendidul parchet ce răsfrângea în luciul lui lumina lustrelor şi picioarele mele până la genunchi, am trecut pe lângă un trandafir scăpat pe jos şi l-am ridicat, ca să îmi aflu norocul: dacă petalele erau cu soţ, aveam să o văd pe Molly chiar astăzi. Pe când le rupeam în pumnul strâns, să nu fac murdărie, şi mă înţepam în ghimpi, am băgat de seamă că mă privesc o pereche de ochi negri, strălucind pe o faţă îmbujorată. „Vă iubeşte, nu vă iubeşte, cum v-a ieşit?” mă întrebă femeia.

Am fost înconjurat de prietenele ei şi, vârându-mi la repezeală mâna în buzunar, mă uitam la frumoasele ce-şi râdeau, e drept

foarte drăgălaş, de mine. Le-am răspuns. „N-a ieşit nimic”, şi se vede că eram tare abătut, încât m-au părăsit imediat, punându-mi în palmă o altă floare, pe care am vârât-o maşinal în buzunar; de necaz m-am jurat să nu mă însor niciodată.

Îmi pierdusem cumpătul, dar revenindu-mi pe dată, am început să cercetez locul unde mă aflam. Trecusem până atunci prin trei sau patru uşi. Dacă prima sală era foarte mare, pe aceasta aş putea-o numi, pe drept cuvânt, enormă. Era tapisată cu moar verde, iar pardoseala din marmură avea incrustaţii fine, de o rară măiestrie, din argint şlefuit. Nu se vedeau oglinzi sau tablouri; din plafon şi până în podea, pereţii erau împărţiţi, la intervale egale, de frize dispuse vertical, de culoare liliachie şi acoperite cu filigran de argint. Şase candelabre atârnau pe aceeaşi linie, în mijlocul plafonului, iar suprafaţa dintre ele, precum şi din colţurile sălii era acoperită cu picturi ce străluceau în bătaia luminii. Ferestre nu erau şi nu mai erau nici alte uşi; în nişe se vedeau statui. Intraţi aici, oaspeţii se făcură dintr-o dată mai mici, de parcă i-aş fi văzut de la etajul al doilea, atât era încăperea de înaltă şi de spaţioasă.

Cam a treia parte din suprafaţa ei o ocupau mesele acoperite cu feţe albe ca spuma mării. Erau nişte mese-grădini, căci pe toate îţi luau ochii mormane de flori proaspete. Mesele acestea, alcătuind o singură masă de forma unui dreptunghi, gol în interior, unde puteai ajunge prin două intervale dispuse pe laturile mici, arătau ca două C-uri aşezate faţă în faţă, fără să fie perfect unite, doar că aveau muchiile drepte. Masa scânteia ca bătută în pietre preţioase; străluceau vinul, aurul, argintul şi vasele magnifice, din care curgeau în mijlocul fructelor exotice umbrele verzi ale plantelor agăţătoare, în timp ce horbota cârceilor cădea pe faţa de masă. Pe oaspeţi îi aşteptau în jurul meselor fotolii uşoare, tapisate în catifea oliv. La distanţe egale

de colţurile mesei se înălţau în spirale coloane din bronz, cu uriaşe candelabre în care ardeau înfipte lumânări de ceară. Lumina era aşa de puternică, încât puteam să disting clar trăsăturile oaspeţilor chiar şi din colţul cel mai îndepărtat; aş putea spune că lumina îţi frigea ochii.

Se aşezară cu toţii, în larmă de scaune mişcate din loc şi în foşnet de haine; rumoarea se făcea auzită ca un ecou înfundat. Deodată, o vorbă nedesluşită se detaşă net din rumoare şi făcu înconjurul încăperii. Atunci m-am strecurat spre locul unde-l văzusem pe Hanoover cu Dürock şi pe Dige, dar oricât de atent m-am uitat în jur, nu i-am zărit pe Estampe şi pe Pope. Căutându-mi din ochi un scaun liber în această parte a mesei, mai aproape de uşă, am văzut mai multe locuri neocupate, dar mai curând aş fi lăsat să mi se taie o mână decât să mă aşez numai eu, de teamă de a nu mă pomeni departe de cei pe care îi cunoşteam. Între timp, Dürock mă văzu şi, abandonând o discuţie, se îndreptă spre mine, cu o mină impasibilă.

— Ai să stai cu mine, te aşezi pe locul din stânga mea – atât mi-a spus, şi terminând, plecă în grabă.

Peste puţin timp, când aproape toţi se aşezaseră, mi-am ocupat şi eu fotoliul, avându-l în dreapta mea pe Dürock; la stânga era o doamnă înaltă şi slabă ca o prăjină, de vreo patruzeci de ani, cu un obraz de bărbat, uscăţiv şi roşcovan; la degetele mici avea unghii atât de lungi, încât ar fi putut fără teamă să renunţe la serviciile furculiţei. Briliantele spânzurau pe ea ciorchine, iar cotul ei, gol şi ascuţit, îl simţeam în coaste, chiar şi de la distanţă.

Hanoover s-a aşezat în faţa mea, puţin într-o parte, iar vizavi de el, între Dürock şi Holloway, a luat loc Dige. Thomson stătea între Holloway şi spaniolul acela a cărui carte de vizită intenţionam s-o examinez peste zece ani.

În jurul meu, discuţiile nu mai conteneau. Zvonul lor zbura de la o persoană la altă persoană, la două, din nou la una, la trei, iar la două şi tot aşa, fără încetare, aveai impresia că toţi vorbesc ca instrumentele unei orchestre – fiecare dezvoltându-şi partitura sa. Eu însă nu înţelegeam nimic. Mă descurajase tacâmul pe care-l aveam în faţă. S-ar fi cuvenit să stea mai curând într-un muzeu, sub sticlă. Doamna costelivă îşi potrivi lornionul şi mă cercetă foarte scrupulos, intimidându-mă îngrozitor, apoi îmi spuse ceva, la care eu, fără să fi înţeles nimic, am răspuns: „Da, aşa este". În continuare, nu-mi mai adresă niciun cuvânt, nu-mi mai aruncă nicio privire, şi eu m-am bucurat din adâncul sufletului că i-am displăcut. În general, mă simţeam ca într-o ceaţă. Între timp, începând să înţeleg ce se petrecea, mai bine zis impunându-mi să observ anumite detalii, am înregistrat că în jurul meselor se plimbă nişte cărucioare aurite şi foarte graţioase, pe rotile înalte, încărcate cu vase strălucitoare; de sub capacele lor se ridicau aburi, iar sub ele ardea flacăra albastră a spirtierelor. Farfuria mea dispăru şi-mi fu înapoiată de o mână ce plutea în aer. Ce aveam în farfurie? Ca să-mi dau seama, trebuia să mănânc. Am simţit mireasma unor mâncăruri atât de subtile, a unei arte culinare atât de rafinate, încât mi se părea că e destul să gust doar şi mă voi îmbăta la gândul că pot consuma această artă aromitoare. Şi atunci, oricât ar părea de curios, mă lovi dintr-o dată o foame năprasnică, de adolescent, în pofida impresiilor puternice ce-mi tăiau pofta de mâncare; am golit până la ultima picătură paharul înalt şi transparent cu vin negru şi, venindu-mi în fire, am înfulecat două porţii fără să las nimic; drept care, farfuria mi-a fost întoarsă plină şi pentru a treia oară. Am lăsat-o să mă aştepte şi am băut vin din nou. Peste tot vedeam numai pahare şi pocale duse la gură. La celălalt capăt al sălii, într-un balcon spaţios de sub plafon, orchestra se dezlănţui puternic şi

apoi continuă în surdină, amintind de Ţara Minunată.

Un orologiu nevăzut bătu de unsprezece ori, dominând cu sunetul său atât larma ospăţului cât şi muzica. Într-o discuţie purtată în dreapta mea se rosti numele „Estampe”.

— Unde este Estampe? îl întrebă Hanoover pe Dürock. După prânz a dispărut dintr-o dată şi n-a mai apărut. Dar Pope unde-i?

— Nu-i mai mult de o jumătate de ceas – răspunse Dürock – de când Pope mi s-a plâns de o migrenă insuportabilă şi se prea poate să fi plecat să pună puţin capul jos. N-am niciun fel de îndoială că se va întoarce. Dar pe Estampe, slabă speranţă să-l revedem aici.

— De ce?

— Păi... pentru că l-am văzut... în *tête-à-tête*...

— Aşa-a – spuse Hanoover, înnegurându-se – astăzi toţi pleacă, începând chiar din zori. Apar şi se fac nevăzuţi. N-a venit încă nici căpitanul Orsuna. Şi eu care am aşteptat atât de mult această zi...

În timpul acesta, de masă se apropie în fugă un bărbat rotofei şi negricios, cu obrajii bucălaţi, fără barbă, foarte îngrijit şi bronzat.

— Iată-mă-s, nu vă legaţi de căpitanul Orsuna. Auziţi ce mi s-a întâmplat! Pe la noi au apărut zâne!

— Ce fel de zâne? întrebă Hanoover. Ascultă, Dürock, e ceva amuzant!

— Ar fi trebuit să aduceţi o zână aici – remarcă Dige, în timp ce sorbea o înghiţitură din pocalul îngust.

— E lesne de înţeles de ce aţi întârziat – făcu Holloway. Eu unul n-aş mai fi venit de loc.

— Dumneata, desigur... – spuse căpitanul, grăbit să împărtăşească ce i se întâmplase.

Într-o clipită dădu pe gât un pahar cu vin, scurmă cu furculiţa

în farfurie şi începu să-şi cureţe o pară, învârtind cuţitul în aer şi ridicând din sprâncene, ca şi cum s-ar fi mirat el însuşi de cele ce povestea.

— Cu dumneavoastră e altceva; eu, însă, vedeţi, sunt tare ocupat. Aşadar, am dus iahtul în docuri şi mă întorceam cu o şalupă. Navigam pe lângă stăvilarul vechi, unde-i pavilionul bătut în scânduri. Să tot fi fost ceasul opt; soarele asfinţea. Şalupa trecea pe lângă tufele ce au năpădit stăvilarul, între baliza a cincea şi Pârâiaşul îngheţat. Ajungând în dreptul colţului din sud al pavilionului, m-am uitat întâmplător într-acolo şi am zărit printre tufişuri, chiar lângă apă, o fată încântătoare, îmbrăcată cu o rochie de mătase albă ce-i dezgolea braţele şi gâtul, la care purta un colier de perle ce ardea în flăcările asfinţitului. Era în picioarele goale...

— În picioarele goale! exclamă cu putere Holloway, în timp ce Hanoover se lăsă pe spate şi asculta încordat.

Pe faţa lui Dürock rămăsese întipărit un zâmbet amabil ce nu trăda nimic, iar Dige îşi ridicase uşor sprâncenele într-un zâmbet vesel, ce i se citea în ochi. Eram cu toţii foarte interesaţi.

Căpitanul, închizându-şi ochii, dădu categoric din cap şi oftă cu ciudă.

— Era în picioarele goale, asta-i cel mai exact; pantofii îi avea lângă ea, iar ciorapii îi atârnau pe o ramură; zău aşa, nişte ciorăpiori mici, numai pânză de păianjen şi scântei. Zâna îşi vârâse un picior în apă şi se ţinea cu mâinile de un alun. Celălalt picior – întrerupându-se, căpitanul îi aruncă lui Dige o privire spăşită – îmi cer iertare, celălalt picior era foarte mic. Se înţelege de la sine că nici cel din apă n-ar fi apucat să crească mai mare decât celălalt într-un răstimp atât de scurt...

— Piciorul... – îl întrerupse Dige, examinându-şi mâna subţire.

— Da. Am spus că-mi cer iertare. Aşadar, strig: „Stop! Daţi

înapoi!” Şi ne-am oprit, aşa cum se opreşte ogarul lângă prepeliţă. Ce să vă spun, era numai bună de pictat. O zână, pe onoarea mea! „Auziţi i-am zis, dumneavoastră cine sunteţi?” Şalupa înconjurase tufele şi ea se pomeni cu noi, n-aşi spune că nemulţumită, dar aşa, fără prea mare chef. Tăcea şi se uita la noi. Eu i-am zis: „Ce faceţi aici?” Închipuiţi-vă, răspunsul ei mi-a spulberat orice îndoială cu privire la originea sa miraculoasă. Mi-a spus foarte simplu şi rezonabil, dar cu un glas, ce glas încântător avea! Nu era glas omenesc, era un glas de...

— Ei, hai – îl întrerupse Thomson, cu acel calm agresiv care-i era propriu – în afară de glas, n-a mai fost şi altceva?

Înfierbântat peste măsură, căpitanul îşi împinse iritat paharul. Cu fruntea înroşită, repetă:

— Mi-a spus următoarele: „Mi-a amorţit un picior, că mi-s tocurile, uite, mai înalte decât sunt deprinsă eu să port”. Asta-i! Ei?

El se pocni cu ambele mâini peste genunchi şi întrebă:

— Ce spuneţi? Care domnişoară ar da răspunsul ăsta în asemenea împrejurare? N-am apucat să mă amorezez de ea pentru că s-a ghemuit cu multă graţie, şi-a adunat zestrea şi s-a făcut nevăzută.

Şi căpitanul se apucă să bea vin.

— A fost o cameristă – interveni Dige – şi cum soarele era la asfinţit, a avut asupra dumitale un efect mai subiectiv.

Holloway mormăi ceva. Deodată au amuţit cu toţii. Tăcerea unei anumite persoane s-a făcut simţită atât de neaşteptat şi de tăios, că ne-a pecetluit gura la toţi. Era Hanoover, care şi aşa nu scosese aproape nicio vorbă, dar acum tăcea privind straniu şi avea faţa palidă, scăldată în sudoare. Ochii lui se întoarseră încet spre Dürock şi îl fixară, dar în privirea acestuia din urmă nu se vedea decât o lumină liniştită.

Hanoover oftă şi izbucni brusc într-un hohot zgomotos, dar ceva mai îndelung decât îngăduie o fire echilibrată.

— Orsuna, bucuria mea, căpitan al căpitanilor! vorbi el. La capul Gardena, de când am cumpărat de la Trauler casa aceasta, s-a stabilit atâta omenire, că fauna femeiască a ajuns foarte pestriţă. Picior Mic, zâna dumitale, trebuie să aibă tătic şi mămică; în ceea ce mă priveşte, nu văd aici, deocamdată, vreo altă zână, în afară de Dige Alvavis, dar nici ea nu poate să dispară, cred eu.

— Dragă Everest, acest „deocamdată” al dumitale nu este suficient de clar – spuse frumoasa Dige cu multă stăpânire de sine şi, pare-se, fără să acorde vreo însemnătate povestirii lui Orsuna.

Dacă la masă în timpul acesta era un om care se temea să nu atragă atenţia asupra obrajilor săi învăpăiaţi, atunci acela eram eu. Inima mi se zbătea în piept cu atâta străşnicie, că vinul se clătina în paharul din mâna mea. Fără să dispun de niciun fel de dovezi, şi fără să capăt vreo explicaţie, eu ştiam de-acum că şi Orsuna o văzuse pe Molly, şi că ea va veni aici, teafără şi nevătămată, ocrotită de Sandy, fidel amicilor săi.

Conversaţia deveni mai seacă şi mai nervoasă, dar apoi se prefăcu într-un torent de glume revărsate asupra căpitanului. El spuse:

— Am întârziat din altă pricină. Aşteptam întoarcerea soţiei mele cu trenul de la 10 şi 12 minute, dar cred că o să vină abia mâine.

— Îmi pare foarte rău – răspunse. Hanoover – şi eu care nădăjduiam s-o văd pe drăgălaşa dumitale Betsy! Sper că zâna nu i-a prejudiciat locul ce-l deţine în inima dumitale?

— Nu! Fireşte că nu!

— Ochi de artist şi inimă de buldog?! spuse Holloway.

Căpitanul tuşi zgomotos.

— Nu e chiar exact. Ochi de buldog într-un suflet de artist. De altfel, o să-mi mai torn din vinul ăsta excelent, care te face dintr-o dată să vezi cu patru ochi.

Hanoover privi într-o parte. Imediat un servitor se prezentă în fugă şi primi un ordin scurt. Nu se scurse niciun minut, şi trei lovituri de gong puseră capăt larmei, iar dacă tăcerea nu era desăvârşită, cel puţin se făcu destulă linişte ca să se poată vorbi. Hanoover voia să spună ceva – am văzut asta după privirile aţintite asupra lui; se îndreptă, apoi se sprijini cu palmele pe masă şi porunci orchestrei să tacă.

— Dragi oaspeţi – rosti el, destul de tare ca să fie auzit de toţi; rezonanţa pură a sălii imense permitea să nu-ţi încordezi vocea peste măsură. Dumneavoastră sunteţi oaspeţii mei, cunoştinţele şi prietenii mei. Mi-aţi făcut marea cinste să-mi vizitaţi casa chiar în ziua când, cu patru ani în urmă, mai umblam cu tălpile găurite la cizme şi nu ştiam ce se va alege de mine.

Hanoover tăcu. Se opri de mai multe ori, nu de efort sau de emoţie, ci silindu-se parcă să surprindă un anumit zgomot, şi continuă la fel de liniştit:

— Mulţi dintre dumneavoastră au venit cu vaporul sau cu trenul, să-mi poată oferi plăcerea de a petrece împreună câteva zile.

Disting chipuri ce-mi trezesc amintirea unor zile de primejdii şi de veselie, de întâmplări şi de aventuri, de nelinişte, de afaceri şi de bucurie.

Sub conducerea dumitale, Tom Klarton, mi-am făcut slujba la vama din San-Riol şi dumneata ţi-ai dat demisia când, pe nedrept, am fost învinuit de căpitanul „Terezei” că aş fi închis ochii la încărcarea vasului „Orlando”.

Amelia Kornius! Patru luni încheiate mi-ai dat pe veresie

odaia, masa de dimineaţă şi cea de prânz, iar eu nu ţi-am plătit nici până astăzi; din laşitate sau din neseriozitate? – nu ştiu, dar nu ţi-am plătit. O să lămurim chestiunea zilele acestea.

William Williamson! În vila dumitale m-am refăcut după tifos şi dumneata, în fiecare zi, mi-ai citit ziarele, tot timpul cât eu, după boală, n-am putut să-mi ridic nici capul, nici mâna.

Luc Aradan! Dumneata, văzând că ai de-a face cu un milionar neurastenic, cum eram eu, ai acceptat să-mi iei capitalul în grija dumitale, scutindu-mă de gândurile, gesturile, zilele, orele şi minutele unui om de afaceri, şi în trei ani mi-ai sporit capitalul iniţial de treizeci şi şapte de ori.

Henry Tokville! Băncii dumitale îi sunt îndatorat pentru amanetarea reuşită, păstrarea secretului şi returnarea lanţului de aur.

Locotenent Glaudis! Mi-ai salvat viaţa când, la o vânătoare, am rămas atârnat deasupra prăpastiei, ţinându-mă Dumnezeu ştie de ce.

Georg Back! Te-ai aruncat după mine de pe puntea „Indianei”, când am căzut în valuri, lângă Aden, în timpul unei furtuni.

Léon Degoust! Geniul dumitale a dat viaţă visului meu delirant, transpunându-l în construcţia severă şi minunată a clădirii în care ne aflăm acum. Mă ridic pentru a te saluta şi înalţ acest pocal pentru acel bombănit enervat cu care m-ai ascultat la început, şi ţi-ai bătut joc, şi te-ai congestionat timp de un sfert de oră, pentru ca, în cele din urmă, să spui: „*Pe cuvântul meu, merită să reflectez. Numai că va trebui să adaug pe tăbliţa de la uşa mea: arhitectul Degoust, temporar pierzându-şi minţile, roagă pe cei zdraveni la cap să nu-l tulbure vreo trei luni*”.

Privind în direcţia în care se uita Hanoover, am văzut un bătrân oribil la înfăţişare, cu un obraz dolofan şi impertinent, ce îşi ţinea o sprânceană ridicată ironic; după ce ascultă, Degoust se

ridică greoi, se propti cu mâinile în masă şi, privind în lături, spuse:

— Sunt foarte măgulit.

Rostind aceste trei cuvinte, se aşeză cu un sentiment de maximă uşurare. Hanoover pufni în râs.

— Ei – spuse el scoţându-şi ceasornicul – a fost stabilit pentru ora douăsprezece şi au mai rămas cinci minute până la miezul nopţii.

Căzu pe gânduri, cu un zâmbet stins pe buze, dar îşi reveni numaidecât.

— N-aş vrea ca cineva dintre cei pe care nu i-am pomenit să se simtă ofensat; aveţi dovada că ţin minte totul. Aşadar, îmi amintesc totul despre toţi, toate întâlnirile şi toate discuţiile; văzându-vă, mi-am retrăit trecutul şi mă simt la fel de împlântat în el ca şi atunci. Trebuie însă să vă spun că banii mi-au dat posibilitatea să realizez ideea ce mă obseda. N-aş putea să v-o spun în câteva cuvinte. Ea s-ar putea numi atotputernicia gestului. Îmi imaginam un al doilea univers, existent dincolo de ziduri, o taină ascunsă în ceea ce se vede, coloşi neclintiţi, zidiţi de mâna omului, cu care eu să mă pot juca printr-o apăsare de buton. Şi lucrul acesta l-am înţeles nu de mult; aşteptam ca, satisfăcându-mi un capriciu devenit necesitate stringentă, să găsesc, în virtutea dependenţei noastre tainice faţă de formă şi un conţinut pe măsura acestei forme complicate. E puţin probabil însă ca acest joc al minţii, dar care a avut o mare înrâurire asupra sufletului meu, să-şi fi aflat realizarea aşa cum o vedem astăzi, conform dorinţei mele şi datorită arhitectului Degoust, dacă n-ar fi fost la mijloc o promisiune a mea... dată unei anumite persoane; povestea ţine de trecut. Pe atunci, amândoi nişte coate goale, ce şedeam sub acoperişul unei magazii părăsite, pe pământul gol, unde abia îngropasem o grămadă de aur curat, am

jefuit, fireşte, în visurile pe care ni le făuream, toată bogăţia Şeherezadei. Fiinţa aceea, de soarta căreia astăzi nu mai ştiu nimic, avea o imaginaţie vie şi pasiunea să aranjeze interioare de palat după gustul ei. Trebuie să recunosc că în ceea ce priveşte arta de a fabula, mă lăsa cu mult în urmă. Ea mă depăşea, înfăţişându-mi tablouri de care eu rămâneam fermecat. Îmi spunea: „*Dacă-i vorba să visăm, atunci să visăm*"...

Între timp, bătu miezul nopţii.

— Dige – spuse Hanoover, zâmbindu-i conspirativ – hai să procedăm ca pe vremuri Ali Baba şi cei patruzeci de hoţi!

— Ce se va întâmpla?! strigă un glas plin de curiozitate din celălalt capăt al mesei.

Dige se ridică, râzând.

— O să vă arătăm! declară ea, şi dacă era cumva emoţionată, nu lăsă să se vadă nimic. Sincer vorbind, nici eu singură nu ştiu ce se va întâmpla. Dacă va începe casa să zboare prin aer, ţineţi-vă bine de scaune!

— Îţi aminteşti totul?... o întrebă Hanoover.

— O, da! Totul!

Ea se apropie de unul din imensele candelabre de care am mai pomenit, şi întinse mâna spre trunchiul lui aurit, acoperit cu nişte dungi verticale, ieşite în relief. Privind atent, să nu greşească cumva, Dige găsi şi trase în jos una din aceste dungi. Privirea i se lărgi, iar chipul îi tresări uşor, incapabilă să-şi stăpânească clipa de triumf ce o lumină ca un fulger tainic. Dar, în timp ce capul şi începuse a mi se învârti cu anticipaţie, totul rămase neclintit, aşa cum fusese mai înainte. Câtva timp încă nervii ne-au mai fost biciuiţi; părea că număram în gând, în aşteptarea împuşcăturii, după ce apăsasem pe trăgaci, dar praful de puşcă n-a luat foc. În sală s-a stârnit zarvă şi râset.

— Încă o dată! strigă don Esteban.

— Amendă! spuse Orsuna.

— Nu-i frumos să-i necăjeşti pe cei mici! observă Holloway.

— Ce stupid! ţipă Dige, bătând din picioare. Ce glumă răutăcioasă, Hanoover!

Pe faţa ei trecu o umbră de enervare; se îndepărtă cu pas hotărât şi, muşcându-şi buzele, îşi ocupă locul.

Hanoover se înfurie. Sângele îi năvăli în obraz, se ridică repede şi spuse:

— N-am nicio vină. Supravegherea i-a fost încredinţată lui Pope. Va fi tras la răspundere. Eu însumi...

Iritat, cum se putea vedea după gesturile lui tăioase, se apropie de candelabru, mişcă dunga metalică şi o trase. Supunându-se acestei mişcări neînsemnate, pereţii sălii, de jur împrejur, se desprinseră de plafon, lăsând un gol luminos, şi se cufundară toţi odată, făcându-se nevăzuţi. Totul se petrecu fără niciun zgomot. Am ameţit. Aveam impresia că mă ridic, plutind, împreună cu fotoliul.

XVIII.

În timpul acesta, îmi spuneam fără să-mi dau seama: „Molly nu va veni” şi resimţind golul sufletesc şi amărăciunea lucidă care însoţea ultima bătaie a ceasornicului, tresăream la fiecare exclamaţie ce părea să vestească apariţia unor persoane noi. Dar căderea pereţilor, lucru petrecut de altfel ireproşabil de lin – nu

se clintise nici măcar vinul din pahare – m-a secătuit, cu o lovitură înspăimântătoare, de toate sentimentele. Mi se păru că sala a ţâşnit spre cer, înconjurată cu coloane de basm. Toţi cei prezenţi au ţipat, sărind ca arşi de spaimă şi de surprindere. Parcă s-ar fi pornit să trâmbiţeze trompete nevăzute; efectul obţinut, acţionând ca o avalanşă, se prefăcu într-o feerie de lumini – atât de intensă era strălucirea.

Pentru a putea să vă înfăţişez priveliştea ce ne-a fost dezvăluită cu rapiditatea unui atac de apoplexie, sunt nevoit să fac uz de cunoştinţele dobândite ulterior cu privire la arta şi la materialele de construcţie pe care Hanoover le antrenase din nefiinţă, ca să-şi uluiască invitaţii. De jur împrejur, eram înconjuraţi de coloane din marmură neagră, reflectate de adâncul străveziu al unei oglinzi având în lăţime nu mai puţin de douăzeci de picioare. Abisul ei ireal încadra ca un chenar patrulaterul ce-l forma pardoseala sălii, aşa cum arătase ea iniţial. Şirurile de coloane, câte patru în fiecare rând, erau orientate cu flancul spre mijloc şi despărţite prin intervale egale pe toată întinderea ocupată de ele. Soclurile lor erau înalte şi masive. Între coloane se răsfirau, una mai sus decât alta, şuviţe scânteietoare de apă – câte trei de fiecare arteziană; în cădere, păreau nişte pene curbate. Tot ce se vedea era dublat de luciul transparent al pardoselii şi părea un singur gol luminos, încadrat atât în partea sa de sus, cât şi jos, de şirul coloanelor întregite cu imaginea lor răsturnată. Deoarece pardoseala din sală şi din spaţiul ce strălucea îndărătul coloanelor alcătuia suprafaţa de reflectare, ea părea aidoma unor covoare aşternute în văzduh. În spatele coloanelor, luminate de lustre vişinii din cristal ce-şi aruncau lucirea peste albul cald al sidefului şi fildeşului, se întindeau încăperi fantastice; strălucirea curgea şuvoi. Totul era sidef, argint, chihlimbar alb, marmură, oglinzi şi goblenuri gigantice,

ce-şi jucau apele mărgelelor în ceaţa ireală a unor desene înfăţişând peisaje stranii; mobila, mai plină de fantezie şi mai fermecătoare decât nişte ghirlande aeriene văzute într-o noapte cu lună, nu-ţi trezea nici măcar curiozitatea să-i cercetezi detaliile. Concepută şi realizată asemenea unui cor ce creează armonie dintr-o mulţime de voci, această demenţă artistică, luându-se la întrecere cu zorile care străpung întunericul nopţii, îşi trimitea strălucirea dindărătul coloanelor de marmură neagră.

În capătul îndepărtat al sălii, sub balconul orchestrei, se deschidea o privelişte care dovedea că realizatorul ei renunţase la frumuseţea uluitoare în favoarea perfecţiunii desăvârşite. Pardoseala era în întregime acoperită cu blănuri albe, imaculate ca prima zăpadă. În stânga strălucea un şemineu din argint masiv, cu ornamente de malachit, iar pereţii, de la cornişă şi până la pardoseală, erau îmbrăcaţi în iederă, ce strecura, prin covorul frunzişului de un verde-crud, sclipirea albă a oglinzilor ovale; în partea de jos, de-a lungul a trei dintre pereţii sălii se întindea un grilaj aurit, pe care şerpuiau ghirlande de trandafiri galbeni. Această încăpere, un salon mai mic, cu o lumină albă, mată, pe care o filtra o singură lustră – un adevărat pandantiv de perle, alcătuit din globuri străvezii, ce cobora din tavan ca un con răsturnat – mi-a reţinut întreaga atenţie; am rămas cu ochii pironiţi, admirând superba-i atmosferă de intimitate. Când m-am întors în sfârşit, să cercetez şi sala din spatele meu, am văzut că Dürock, în picioare lângă fotoliu, stătea cu braţul întins spre uşă. În pragul ei se ivise o fată îmbrăcată într-o rochie albă şi unduioasă, ca şi ea însăşi; chipul ei senin, îmbujorat acum, vădea o nervozitate ascunsă, iar privirea plină de curaj şi-o aţintise drept înaintea sa. Păşea, muşcându-şi uşor buzele; era toată numai aşteptare. Se schimbase atât de mult, că n-am mai recunoscut-o pe Molly. Deodată, gâtlejul mi se încleştă şi totul

dispăru în afară de ea. Ca scos din minţi, am strigat:

— Priviţi, uitaţi-vă! E Molly! A venit! Ştiam că va veni!

Privirea lui Dürock, năprasnică, m-a izbit ca o lovitură de buzdugan. Pălind îngrozitor, Hanoover se răsuci ca împins de un resort, şi toţi cei de faţă şi-au întors privirile într-acolo. Împreună cu Molly apărase şi Estampe; acesta îi aruncă lui Hanoover o singură privire şi se îndepărtă. Se aşternu o linişte neobişnuită. Nu se auzea nici cel mai mic zgomot. Şi în această linişte răsună un zornăit ascuţit de sticlă scăpată pe jos sau ciocnită.

Erau cu toţii absorbiţi de evenimentul ce căzuse ca un trăsnet. Hanoover păşi spre Molly, ţinându-şi mâinile întinse şi având întipărită pe chip o expresie extatică, stranie. Am simţit un junghi în inimă, văzându-l cât de fulgerător se îndepărtase de toată lumea, năzuind numai spre aceea pe care o aştepta.

„Ce s-a întâmplat?” se auzi întrebarea şoptită cu prudenţă. În clipa aceea, orchestra, atacând în surdină o melodie, ne vesti că am ajuns în Ţara Minunată.

Energic, de parc-ar fi aruncat cu o piatră, Dürock făcu un semn din mână muzicanţilor din balcon. Acordurile amuţiră. Hanoover luă mâna, cu care fata schiţase un gest, şi o privi liniştit în ochi.

— Dumneata eşti, Molly? spuse el, învăluind-o cu privirea şi zâmbind.

— Eu sunt, dragule, am venit, cum ţi-am făgăduit! Nu mai fi trist!

— Molly – gemu el răguşit, ducându-şi mâna la gât, apoi îi trase capul mai aproape şi o sărută pe păr. Molly! repetă Hanoover. De acum încolo voi crede că totul este cu putinţă!

Se întoarse spre masă, ţinând mâna fetei într-a sa, şi spuse:

— Până acum am fost foarte sărac. Aceasta e logodnica mea, Emilia Warren. Simt că-mi pierd stăpânirea de sine. Nu mă mai

pot controla, să nu mă judecaţi rău!

— Păi, asta-i zâna! spuse căpitanul Orsuna. Mă jur, ea e!

Mâna tremurătoare a lui Holloway, cu care tocmai îşi fixase monoclul, căzu pe masă cu un gest brusc.

Dige îşi coborî privirea atentă ce o măsurase pe noua venită şi se ridică în picioare, dar Holloway, cu un gest energic şi grosolan, o făcu să-şi reia locul.

— Să nu îndrăzneşti! îi spuse. Vei rămâne aici!

Ridicând flegmatic dintr-o sprânceană, ea se aşeză la loc, alarmată şi dispreţuitoare. Thomson rostogolea cu o mână un cocoloş de pâine, iar cu cealaltă îşi acoperise faţa. Eu am rămas tot timpul în picioare. La fel, au rămas în picioare Dürock, Estampe, căpitanul şi mulţi dintre oaspeţi. O umbră se aşternu peste întreaga festivitate, ca peste o pajişte. S-a stârnit animaţie, unii invitaţi s-au ridicat de la masă şi au venit mai aproape de noi.

— E opera dumitale? îl întrebă Hanoover pe Dürock, arătând spre Molly.

— Am fost trei – răspunse Dürock râzând – eu, Sandy şi cu Estampe.

Hanoover rosti:

— Ce-i asta?... dar vocea i se frânse. Bine – urmă el – acum mă simt în stare să vă mulţumesc. Cred că mă înţelegeţi. Priveşte în jurul tău, Molly – îi vorbi arătând cu mâna în jur – totul este aşa cum ţi-ai imaginat tu pe malul mării, cum am visat amândoi pe-atunci. Ai recunoscut, nu-i aşa?

— Lasă acum... – spuse Molly, apoi izbucni în râs. Fii mai calm. Şi eu sunt tare emoţionată.

— Dar eu! Vă rog să mă iertaţi! Dacă-mi pierd minţile, e în firea lucrurilor. Dürock! Estampe! Orsuna! Sandy, coţcarule! Până şi tu ai tăcut! Mi-aţi pus foc din toate cele patru părţi! Nu te

supăra, Molly! Molly, spune-mi ceva! Cine o să-mi explice totul?

Fata îi strânse şi-i scutură mâna în tăcere, dezvăluindu-şi curajos inima, căreia i-a fost dat să pătimească atâtea în ziua aceea. Ochii îi erau scăldaţi în lacrimi.

— Everest – spuse Dürock – asta nu-i încă totul!

— Exact – interveni Holloway provocator, ridicându-se de pe scaun şi venind spre Hanoover. Cine, de pildă, ar putea să-mi dea unele explicaţii într-o chestiune neclară, delicată, şi care-o priveşte pe sora mea, Dige Alvavis? Poate că ştie această tânără?

— Da – răspunse Molly, pierzându-şi cumpătul şi aruncându-i o privire lui Dige. Dar eu sunt aici.

— La urma urmei, scuteşte-mă, te rog... – rosti Dige, ridicându-se în picioare – de gesturile dumitale, oricare ar fi ele, Holloway. Cel puţin cât sunt eu de faţă.

— August Trenk – spuse Dürock, adresându-se lui Holloway şi acoperind cu vocea sa toate zgomotele. Eu voi da explicaţia necesară. Compatriotul dumitale, Jack Harrison, poreclit şi „Was-ist-das”, la fel ca şi amanta dumitale, Ethel Meyer, trebuie să-mi înţeleagă aluzia. Doar ei nu mă cred atât de prost, ca să nu pot clarifica situaţia. Aţi pierdut!

Cuvintele au fost rostite cu glas tare şi apăsat. Toată lumea a înlemnit. Oaspeţii, ridicându-se de la masă, se strânseră grămadă în jurul celor care declanşaseră conflictul. Acum mă găseam în mijlocul mulţimii.

— Asta ce mai e? întrebă Hanoover.

— Acesta-i finalul! strigă Estampe. Trei indivizi, sub nume false, şi-au pus în gând să te jefuiască. În ce fel anume, o ştii.

— Molly! spuse Hanoover tresărind, dar în acelaşi timp suficient de calm. Şi dumneata, căpitane Orsuna! Te rog, condu-o. E un moment penibil pentru ea.

El încredinţă fata, supusă, zâmbitoare şi cu ochii împăienjeniţi

de lacrimi, sumbrului căpitan, care-i spuse: „Drăguţo, n-ai vrea să stăm puţin de vorbă?” Şi o scoase afară. Pe drum spre uşă, ea se opri şi-i spuse lui Hanoover:

— O să fiu liniştită. O să-ţi explic şi o să-ţi povestesc totul, te aştept. Iartă-mă!

Aşa vorbi ea, iar eu n-am mai recunoscut-o pe Molly, cea pe care o văzusem la căminul marinarilor. Era o tânără zguduită sufleteşte, – dar fermă în zbuciumul şi în sentimentele sale. De asemenea, eram uluit de sângele rece pe care l-au dovedit Holloway şi Dige; cât despre Thomson, e greu să poţi spune ceva precis: auzindu-l pe Dürock, se ridică şi, vârându-şi mâinile în buzunare, începu să fluiere.

Holloway îşi duse pumnul la tâmplă, îl apăsă, dar lăsă să-i cadă mâna brusc. Rămase descumpănit doar o singură clipă. Dige, agitându-şi evantaiul în dreptul feţei, continua să rămână pe scaun, râzând, fără să rostească o vorbă. Doamnele o priveau, fixând-o direct, cu oroare, sau numai peste umăr, dar ea, făcându-se a nu observa atenţia jignitoare de care se bucura, îl urmărea pe Holloway.

Holloway îi răspunse cu o privire de om pălmuit.

— Parâma a plesnit, surato! spuse el.

— Aiurea! rosti ea, ridicându-se agale de pe scaun şi, prefăcându-se că-şi înăbuşă un căscat, învălui cu o privire de neputinţă arogantă mulţimea ce urmărea scena, cuprinsă de o tulburare mută.

— Dige – întrebă Hanoover – ce-i asta? E adevărat?

Ea ridică din umeri şi se întoarse cu spatele.

— Printre noi se găseşte Ben Drake travestit în servitor— spuse Dürock. El i-a identificat pe aceşti indivizi cu eroii afacerii de şantaj din Ledingent. Drake, unde eşti? Avem nevoie de dumneata!

Un tânăr servitor, cu o şuviţă de păr negru pe frunte, ieşi din mulţime şi-i făcu semn vesel din cap lui Holloway.

— Hello, Trenk! spuse el. Chiar acum zece minute ţi-am schimbat farfuria.

— Asta da, reuşită! remarcă Thomson, croindu-şi loc în faţă cu umerii. Să dezvălui un nume e mai anevoios decât să răsuceşti un perete. Ei, Dürock, ne-ai făcut mat. E isprava dumitale!

— Acum am înţeles – spuse Hanoover. Mărturisiţi! Spuneţi tot! Aţi fost oaspeţii mei. Am fost prevenitor, am avut încredere în voi, v-o jur. Mi-aţi speculat desperarea, din durerea mea v-aţi făcut un şperaclu hoţesc! Dumneata, dumneata, Dige, ai făcut asta! Ce-aţi vrut de la mine, oameni fără minte? Bani? Numele meu? Viaţa?

— Pradă – spuse Holloway. Dumneata nu mă cunoşti.

— August, omul ăsta merită sinceritatea noastră măcar aşa, ca un cadou – interveni deodată Dige. Află – spuse ea, adresându-se lui Hanoover cu privirea ei întunecată, în timp ce pe buze îi îngheţase un zâmbet – află că există modalităţi de a scurta zilele cuiva pe nesimţite şi fără violenţe. Nădăjduiesc că vei lăsa un testament?

— Da.

— L-ai fi făcut pe numele meu. Inima dumitale îndeplineşte toate cerinţele pentru ca modalitatea decisivă să nu lase niciun fel de urme.

Când ea rosti aceste cuvinte crude, groaza îi cuprinsă pe toţi. Şi iată că se petrecu un lucru ce mă cutremură până la lacrimi; Hanoover privi insistent chipul lui Ethel Meyer, îi luă mâna şi o duse încetişor la buze. Ea şi-o smulse cu ură, ferindu-se şi scoţând un ţipăt.

— Îţi mulţumesc – spuse el foarte grav – pentru curajul cu care te-ai dezvăluit. Fusesem ca un copil, speriat de un ungher

întunecos, dar care ştie că în spatele lui, într-o altă încăpere, este lumină. De acolo se aude larmă de glasuri, râset, acolo e odihnitor. Sunt fericit, Dige; îţi spun Dige pentru ultima oară. Mă despart de dumneata, musafirul şi femeia. Ben Drake, adu cătuşele!

Apoi se trase îndărăt, făcând loc lui Drake. Drake flutură brăţările şi apucă cu îndemânare mâna ce se zbătea să scape; încuietoarea zăngăni şi amândouă mâinile lui Dige, ce se smuceau neputincioase, făceau ca ea să pară o întruchipare a suferinţei pline de răutate. În acelaşi timp fu prins de lachei Thomson, pe când încerca să spele putina, iar lui Holloway i se luă revolverul. Drake îi puse în fiare pe toţi.

— Ţine minte – spuse Holloway, clătinându-se şi înăbuşindu-se de furie – ţine minte, Everest Hanoover, că în spatele dumitale nu-i lumină! Acolo se află o încăpere neluminată. Eşti un idiot!

— Ce-ai spus, ce-ai spus? strigă don Esteban.

— Am să fac scandal – răspunse Holloway. Şi dumneata n-ai să mă loveşti, căci sunt în fiare. Hanoover, eşti un imbecil! Nu cumva poţi să-ţi imaginezi că fata care a fost aici cu câteva minute mai înainte şi cu palatul ăsta se potrivesc? E suficient să te uiţi la chipul ei. Eu văd lucrurile aşa cum sunt. Pentru dumneata ar fi fost potrivită o singură femeie, dacă eu aş fi renunţat la ea în favoarea dumitale, Ethel Meyer, amanta mea; în această casă, ea este exact ce se cere. Ceva mai potrivit n-ai să poţi găsi. Banii dumitale ar fi alcătuit pentru ea o trenă, pe care ar fi purtat-o cu o alură formidabilă. Ar fi ştiut să cucerească până şi piscul cel mai inaccesibil. Ar fi împletit din dumneata, care eşti un nimic bun doar pentru visuri sterile, un odgon de fier şi ţi-ar fi dezvăluit deliciile pe care nu le cunoşti ale unei vieţi de desfrâu cu aromă de hiacint. Ai săvârşit o crimă abătând aurul de la menirea sa firească: a se înmulţi şi strivi; ai silit tigrul să

zâmbească unor jucării, şi toate acestea numai ca să arunci un capriciu atât de costisitor la picioarele unei fete care ar râde din toată inima chiar dacă i-ai arăta numai degetul! Cunoaştem istoria dumitale. Am plătit ca s-o aflăm şi am fi anulat-o. Da! Acum ai s-o continui. Dar nu vei reuşi s-o parcurgi în linie dreaptă. Între dumneata şi Molly se interpun cei douăzeci de mii de paşi pe care trebuie să-i faci pentru a înconjura, ţi-o jur! toate aceste splendide saloane, ori va deveni ea însăşi o Emilie Hanoover mai mult decât o doreşti chiar dumneata, de trei ori, de o sută de ori o Emilie Hanoover!

— Niciodată! rosti Hanoover. Dar cei douăzeci de mii de paşi... Calculul dumitale e corect. De altfel, îţi interzic să mai vorbeşti de lucrul acesta. Ben Drake, scoate cătuşele acestui voinic, scoate-le şi femeii ăstuia, şi celui de-al treilea personaj. Mânia mea s-a potolit. Astăzi nimeni nu trebuie să sufere, nici măcar duşmanii. Scoate cătuşele, Drake! repetă Hanoover, adresându-se agentului uimit. Vă puteţi continua vânătoarea unde voiţi, numai la mine nu.

— Bu-u-u-un!

Drake îi eliberă pe încătuşaţi, peste măsură de enervat.

— Cabotinule! trânti Dige, furioasă şi batjocoritoare.

— Nu – răspunse Hanoover – nu. Mi-am amintit de Molly. De dragul ei o fac. De altfel, n-aveţi decât să credeţi ce poftiţi. Sunteţi liberi. Don Esteban, fii amabil şi fă-mi un serviciu: completează pentru aceşti inşi un cec de cinci sute de mii şi să nu-i mai văd înaintea ochilor!

— S-a făcut – spuse armatorul, scoţându-şi carnetul de cecuri, în timp ce Estampe îi întinse stiloul. Ei, Trenk, şi dumneata, doamnă Meyer, ce vă alegeţi: demnitatea sau ciolanul?

— Dac-aş putea – răspunse turbat de furie Holloway – dac-aş putea să vă fac să simţiţi profunda nepăsare pe care o nutresc

pentru părerea ce o aveţi despre mine, aşa cum este nepăsarea aceasta în realitate, ca s-o înţelegeţi şi să încremeniţi, atunci aş spune fără să ezit: „Ciolanul”, şi aş pleca cu cecul vostru, râzându-vă în nas. Dar sunt la pământ. S-ar putea să nu-mi daţi crezare.

— Ţi-o dăm cu plăcere – spuse Estampe.

— Un asemenea cec merită orice precizare – declară solemn Thomson, şi eu sunt primul care bine-cuvântez ofensa ce mi se aduce.

— Ei, ce s-o mai... – vorbi cu ură Dige.

Ea păşi înainte, îşi ridică braţul cu un gest lent, privindu-l pe don Esteban ţintă în ochi, şi smulse cecul care atârna în mâna lui, ţinut doar cu vârful degetelor. Don Esteban lăsă să-i cadă mâna şi se uită la Dürock.

— Fiecare rămâne credincios sieşi – spuse acesta, întorcându-se cu spatele.

Estampe făcu o plecăciune, arătându-le uşa.

— Nu vă mai reţinem – le spuse. Cecul este al vostru, sunteţi liberi, nu mai avem ce să ne spunem.

Cei doi bărbaţi şi femeia, ai cărei umeri, priviţi în clipa aceea din spate, păreau încovoiaţi ca sub o lovitură puternică, schimbară în surdină câteva cuvinte şi, fără a se mai uita la nimeni, plecară în grabă. Nu făceau impresia unor fiinţe vii. Sub ochii mei, au fost ucişi cu o împuşcătură pornită din carnetul de cecuri. Prin uşa deschisă vedeam cum, la o mare distanţă, ultima oglindă repeta mişcarea siluetelor ce se îndepărtau; iar eu, înconjurat de freamătul mulţimii zguduite, grăbită a se împrăştia, m-am aruncat pe un scaun şi am izbucnit într-un plâns nestăvilit, aşa cum plâng cei jigniţi de moarte.

Atunci o mână mă atinse şi, ridicând capul, am văzut, copleşit de ruşine şi amărăciune, pe tânăra cea veselă care mi-a oferit

trandafirul. Ea mă privea atent, zâmbind şi plină de interes.

— O, candoare! spuse ea. Copile, tu plângi pentru că foarte curând vei fi bărbat. Primeşte şi a doua floare, ca amintire de la Camille Fleuron!

Luă dintr-o vază o dalie de culoarea vişinei, mi-o întinse cu duioşie, iar eu am strâns-o în pumn cu un gest maşinal. Apoi, la fel de maşinal, mi-am băgat mâna în buzunar şi am scos-o plină de petale înnegrite de trandafir. Doamna se făcuse nevăzută; Abia mult mai târziu am înţeles ce voia să însemne gestul ei.

Dalia o mai păstrez şi astăzi.

XIX.

Între timp, aproape toată lumea se împrăştiase; cele câteva persoane care mai rămaseră discutau ceva pe de lături, departe de masa pe care o părăsiseră. Slugile ce forfoteau încoace şi încolo, fiind oprite în câteva rânduri de semnele unor grupuri răzleţe, îşi desfăceau braţele a neputinţă, lăsând, a se înţelege că întâmplările petrecute la această serată le erau cu totul de neînţeles. De jur împrejurul golului fremătând de nelinişte rămas în urma festivităţii compromise, minunile ce-şi datorau existenţa lanţului de aur, acum abandonate, străluceau îndărătul coloanelor negre, fără să mai stârnească admiraţia şi atenţia cuiva. Nimeni nu mai intra aici. M-am ridicat şi am ieşit. Pe când străbăteam, după socoteala mea, cel de-al treilea salon, zărind la

intervale câte o umbră ce se îndepărta şi auzind de la mare distanţă larmă de paşi, drumul mi-a fost tăiat de Pope. Văzându-mă, a tresărit.

— Pe unde umbli? îmi spuse Pope. Pe dumneata te căutam. Vino cu mine. Totul s-a terminat cât se poate de prost!

Speriat, m-am oprit, astfel că Pope, care era grăbit şi mă depăşise, a trebuit să se întoarcă.

— Nu e chiar atât de înspăimântător cum îţi închipui, dar a ieşit al naibii de urât. A avut un atac. Acum sunt cu toţii acolo şi el şi-a arătat dorinţa să te vadă. Nu ştiu ce vrea să însemne asta. Dar te vei duce, nu-i aşa?

— Fuga! am strigat. Pentru ea trebuie să fie teribil de greu!

— O să-şi revină – îmi spuse Pope, care mergea cu pas iute; mie însă mi se părea că abia se mişcă, atât eram de grăbit. Acum se simte mult mai bine. Ştii, a cam lăsat boala să se învechească şi n-a suflat nimănui o vorbă! Chiar am râs puţin împreună! La început am socotit că suntem cu toţii vinovaţi. Dumneata cum crezi?

— Ce mă întrebaţi pe mine? am obiectat, profund jignit. Eu doar ştiu totdeauna cel mai puţin dintre toţi!

— Nu suntem chiar aşa de vinovaţi – continuă el, făcându-se a nu-mi lua în seamă răspunsul. Într-o anumită privinţă, nu suntem vinovaţi, simt acest lucru. Vai, cum s-a mai bucurat! Stt! Acesta este dormitorul lui.

Ciocăni la o uşă înaltă şi încuiată cu cheia. Când se pregătea să mai ciocănească o dată, dinăuntru ne deschise Estampe, care se întoarse apoi repede la pat, terminându-şi fraza întreruptă de apariţia noastră – „... de aceea trebuie să dormi. Emoţiile şi efortul au şi ele o limită. Iată, a venit Sandy”.

Mai întâi de toate am văzut-o pe Molly – şedea lângă pat; Hanoover, cu capul mult ridicat pe perne, îi strângea mâna într-a

sa. Ţinea gura deschisă, respira cu greutate şi vorbea cu voce slăbită, făcând pauze. Cămaşa desfăcută la piept lăsa să se vadă o compresă.

În acest dormitor imens era aşa de frumos, încât vederea bolnavului nu mă impresionă neplăcut. Numai după ce i-am cercetat atent faţa, parcă iluminată din interior de o flacără ce pâlpâia slab, am resimţit întreaga apăsare a momentului.

La celălalt capăt al patului şedea, picior peste picior, Dürock. Don Esteban rămăsese în picioare, în mijlocul dormitorului. La masă, doctorul umbla cu nişte medicamente. Căpitanul Orsuna se plimba în lung şi-n lat, ţinându-şi, aduse la spatele său masiv, mâinile scurte şi pârlite de soare. Molly era foarte nervoasă, dar zâmbi când ne văzu.

— Şandy-somnorilă! spuse ea, iradiind pentru o clipă vioiciunea pe care nimic nu i-o putea înăbuşi. Ce frumuşel era el cu broboadă! Acum însă... Eh!... Ai plâns?

Mă ameninţă cu mâna liberă, apoi mă chemă cu degetul să mă apropii, şi strânse ziarul de pe scaunul de lângă ea.

— Şezi. Dă-mi drumul la mână – îi spuse tandru lui Hanoover. Uite aşa! Să stăm cu toţii cuminţi.

— Trebuie să doarmă! anunţă brutal doctorul, aruncându-ne mie şi celorlalţi o privire semnificativă.

— Numai cinci minute, Johnson! replică Hanoover. A sosit un suflet de om care nici el, cred, nu suportă singurătatea. Sandy, te-am chemat – cine ştie dacă ne-om mai vedea vreodată! – te-am chemat să schimbăm prieteneşte câteva cuvinte. Ai fost martor la coşmarul acela?

— Niciun singur cuvânt rostit acolo – am spus eu în cel mai bun stil al meu, de bărbat puternic impresionat – nu a fost atât de adânc tăinuit şi de întipărit ca în sufletul meu.

— Ei, ei! Tare mai eşti lăudăros! Poate că şi-n-tr-al meu, la fel.

Îţi mulţumesc, băiete, că mi-ai dat o mână de ajutor, deşi tu însuţi erai ca pasărea în zbor, care nici ea nu ştie unde va poposi a doua zi.

— Oho-ho! făcu Molly. Cum să nu ştie? Doar el are pe braţ chiar şi o inscripţie în sensul acesta; deşi n-am văzut-o, am auzit de ea.

— Dar dumneata?! am exclamat eu, atins în punctul cel mai sensibil de aceea care ar fi trebuit să mă cruţe în clipa de faţă. S-ar putea crede, ba bine că nu, că dumneata ai o vârstă foarte venerabilă!

Speriat de propriile mele cuvinte, abia m-am stăpânit să nu întrec măsura, iar în gând mi-am zis: „Puştanca! Puştanca!

Căpitanul se opri din mers, se uită la mine, îşi pocni degetele şi se aşeză greoi alături, pe un scaun.

— Nu te contrazic – spuse fata, când se mai potoli râsul stârnit de ieşirea mea impulsivă. Dar s-ar putea ca într-adevăr eu să fiu mai mare decât tine!

— Uneori ne facem mai tineri, alteori mai bătrâni – interveni Dürock.

Şedea în aceeaşi atitudine ca pe „Espagnola”: răsturnat pe spate, cu piciorul întins şi cu capul uşor lăsat în piept; cotul şi-l ţinea rezemat de speteaza scaunului.

— Astăzi dimineaţă păşeam prin nisipul de pe plajă şi am auzit cum cineva cântă la pian în casa unde te-am găsit, Molly. Exact la fel s-a petrecut şi acum şapte ani, şi aproape în aceleaşi împrejurări. Mă duceam să văd o fată care astăzi nu mai este printre cei vii. Auzind melodia, m-am oprit, am închis ochii, m-am transportat în trecut şi am întinerit cu şapte ani.

Căzu pe gânduri. Molly îl privi pe furiş, apoi îşi îndreptă spatele, zâmbi şi se întoarse spre Hanoover.

— Te doare tare? întrebă ea. Poate ar fi mai bine să plec şi eu?

— Nu, nici vorbă! răspunse el. Sandy, Molly, care te-a jignit acum atât de tare, doar cu patru ani în urmă era încă un pui de om oacheş, jigărit şi cu picioarele slăbănoage. Eu n-aveam nici casă, nici unde să-mi pun capul. Dormeam într-o baracă părăsită.

Fata începu să dea semne de nelinişte şi se agită:

— Vai, vai! ţipă ea. Taci, taci odată. Te rog! Opriţi-l! se adresă ea lui Estampe.

— Păi, sunt pe terminate – spuse Hanoover. Să mă răpună fulgerul din cer de voi ţine ascuns asta! Ea ţopăia, cânta, şi timp de trei zile încheiate a tot venit să se uite printr-o crăpătură din peretele barăcii. Apoi, printr-o gaură în acelaşi perete, mi-a vârât la ore diferite: două mere, un şorţ vechi plin de cartofi copţi şi un funt de pâine. După aceea am găsit lanţul.

— M-ai jignit adânc – spuse Molly cu voce ridicată.

Şi numaidecât începu să râdă.

— Tot acolo am îngropat lanţul. Era un zăduf! Sandy, ce ai, de ce taci?

— N-am nimic – am răspuns. Ascult.

Doctorul îşi făcu loc printre noi şi luă mâna lui Hanoover.

— Încă un minut de amintiri, şi ziua de mâine va fi compromisă. Plecaţi, vă rog!

Dürock se pocni cu palma peste genunchi şi se ridică. Venirăm cu toţii lângă fată; era veselă sau tristă? Nu puteai să-ţi dai seama, atâta dor se citea pe faţa ei mobilă, luminată brusc de câte un zâmbet, ori devenind pe neaşteptate absentă. Luându-mi rămas bun, am spus: „*Molly, dacă vei avea nevoie, poţi conta pe mine*...!" Şi, fără să mai aştept răspunsul, am ieşit primul din cameră, în fugă. Aproape să nu-mi dau seama când mâna rece a lui Hanoover a strâns-o cu putere pe a mea.

La ieşire, ne adunarăm cu toţii. După ce doctorul Johnson părăsi şi el încăperea, uşa grea se închise încet, dunga de lumină

dintre canaturi se îngustă, mai străluci o clipă, apoi dispăru cu totul, ascunzând două făpturi care, aşa cred eu, aveau ce să-şi vorbească, fără de noi şi altfel decât în prezenţa noastră.

— Ai plecat şi dumneata? îl întrebă Estampe pe Johnson.

— Aşa e momentul – răspunse doctorul. Sunt de părere că uneori medicul trebuie să-şi privească misiunea ceva mai larg decât prevede legea, chiar dacă aceasta ar putea atrage şi unele complicaţii. Nu întotdeauna ştim ce este mai important în unele împrejurări: viaţa ori moartea. Oricum, deocamdată el se simte bine.

XX.

Discutând încet cu Dürock, căpitanul se îndreptă spre salonul vecin. În urma lor veneau don Esteban şi medicul. Estampe merse un timp cu Pope şi cu mine, dar la prima cotitură, salutându-ne, „plecă la treburile lui”, după cum ne zise. De aici nu era departe până la bibliotecă şi, străbătând-o, Pope veni în odaia mea; se aşeză, frânt de oboseală; am rămas un timp în picioare, apoi m-am aşezat şi eu.

— Şi uite aşa! spuse Pope. Nici nu ştiu de-oi putea să aţipesc astăzi.

— I-ai filat? am întrebat. Unde sunt acum?

— Au dispărut de parcă i-a înghiţit pământul. Drake şi-a scos sufletul păzindu-i pe la toate ieşirile, dar nu poate un singur om

să prididească în atâtea locuri deodată. Aici sunt douăzeci de ieşiri, lume multă, harababură, învălmăşeală; iar dacă şi-au schimbat şi hainele, luându-şi altă înfăţişare, este de înţeles că Drake a fluierat a pagubă. Dar şi el, trebuie s-o spun, a avut de-a face cu nişte artişti clasa-ntâi. Am aflat totul mai târziu de la Drake. Dürock l-a chemat telegrafic; poţi să-ţi închipui cât era de grăbit, dacă a comandat pentru Drake un tren special! Ei, dar lasă că mai vorbim noi şi altă dată. Este ora două din noapte şi de-acum fiecare ceas trebuie socotit cât trei din cele obişnuite, atât suntem cu toţii de obosiţi. Noapte bună!

Pope plecă, iar eu m-am apropiat de pat dinadins ca vederea lui să mă tenteze la somn. Dar degeaba. Nu puteam să dorm şi pace, eram surescitat şi neliniştit. În urechi îmi mai stăruia încă larmă şi, fără să fac vreun efort special, mai auzeam încă frânturi de discuţii, desluşind intonaţia fiecărui vorbitor în parte. Auzeam râsete, exclamaţii, şuşoteli; închizând ochii, au început să mi se perinde pe dinainte toate personajele pe care le-am văzut în orele acelea...

Abia după cinci ani, întâlnindu-mă din nou cu Dürock, am aflat de la el de ce Dige, alias Ethel Meyer, nu putuse să deplaseze pereţii la momentul convenit, lucru ce i-a reuşit atât de uşor lui Hanoover. Molly se găsea atunci în pavilion, cu Estampe şi cu nevasta valetului Parker. Ea însăşi dorise să apară exact la ora douăsprezece, sperând că în felul acesta bucuria lui Hanoover va fi şi mai mare. A întârziat cu totul întâmplător. Văzând că ea nu vine, Pope, care străjuia la intrarea principală, a dat o fugă la tabloul de comandă şi a întrerupt contactul, convins fiind că Dige nu trebuie pentru nimic în lume să reuşească a obţine efectul pe care-l sconta. El a întrerupt curentul timp de două minute, după care Hanoover a răsucit, pentru a doua oară,

dispozitivul metalic.

EPILOG

I.

În anul 1915, o epidemie de friguri galbene a cuprins toată peninsula şi partea învecinată din continent. Cataclismul a atins proporţii înspăimântătoare. Zilnic mureau câte cinci sute de oameni şi chiar mai mulţi.

Cu puţin timp înainte, făcând parte din echipajul vaporului „Walkyria", ieşit din reparaţie capitală, fusesem trimis să-l preiau de la şantierele navale Ratner et Comp, din Liss. Aici am rămas multă vreme, căci aproape toţi marinarii angajaţi pe „Walkyria" s-au îmbolnăvit. Pe deasupra, regulamentul foarte drastic al carantinelor nu ne permitea, din diferite motive, să părăsim portul înainte de trei săptămâni. Instalat la un hotel de pe cheiul Kanie, îmi împărţeam o bună parte din timp între plictiseală şi petreceri cu colegii la bufetul hotelului; cel mai adesea însă hoinăream prin oraş, sperând că întâmplarea îmi va scoate în cale pe vreunul din eroii celor petrecute cu cinci ani în urmă la palatul „Lanţul de aur".

De când Orsuna, chiar a doua zi dimineaţă după evenimentele acelea, m-a dus de la „Lanţul de aur" la San-Riol, eu nu mai trecusem prin Liss: trăiam ca un rentier din banii ce-i primeam de la o persoană necunoscută. După o lună, Pope mi-a trimis o

scrisoare: mă anunţa că Hanoover a murit a treia zi, de pe urma unui atac de cord, şi că el, Pope, pleacă în Europa; în ce scop, dacă pe timp mai îndelungat şi, în general, ce s-a ales de Molly şi de ceilalţi, despre toate aceste lucruri nu suflă însă nicio vorbă. Am recitit de nenumărate ori scrisoarea. Am expediat şi eu câteva scrisori, dar nu aveam alte adrese, în afară de cea de la Capul Gardena şi a lui don Esteban. Acolo le-am şi trimis. Încercam să aflu adresa lui Pope şi a lui Molly, dar la scrisoarea trimisă la „Lanţul de aur” pe numele lui Estampe şi a lui Dürock n-am primit niciun răspuns – poate plecaseră amândoi de acolo. Don Esteban mi-a răspuns; dar îmi scria că nu ştie unde se găseşte Pope, iar adresa lui Molly nu mi-o va comunica, să nu-i răscolesc durerea cu misivele mele. În final, mă sfătuia să-mi văd de propriile mele treburi.

Aşadar, n-am mai scris nimănui, am aşteptat răspunsul încă vreo trei luni, plin de îngrijorare şi fără vreun rezultat, până am înţeles un lucru simplu ca bună-ziua: fiecăruia îi ajungeau treburile şi grijile sale, fără să-şi mai bată capul şi cu ale mele. Revelaţia nu-mi fu pe plac, dar mă ajută să mă detaşez, în sfârşit, de cele treizeci şi şase de ore petrecute în mijlocul unor emoţii din cele mai puternice, a primejdiei, a exaltării, a tristeţii şi a iubirii. Cu timpul, am început să-mi amintesc de „Lanţul de aur” ca de un cântec auzit de mult şi, pentru a nu uita nimic, am sacrificat câteva zile să-mi notez toate discuţiile şi întâmplările de atunci. Datorită acestui vechi caiet am putut reconstitui totul întocmai. Deseori însă o mai visam pe Molly şi îmi vine să cred că multă vreme încă ea nu mi-a fost indiferentă, căci inima mea îşi înteţea bătăile ori de câte ori auzeam cine ştie pe unde acest nume.

A doua zi după sosirea în Liss, am vizitat cotlonul din port unde fusese ancorată „Espagnola” atunci când am spălat putina.

Acum stăteau acolo la ancoră două goelete americane, lucru ce nu m-a împiedicat să-mi reamintesc cât de aprig şuiera vântul în noaptea aceea, înainte de a-şi fi făcut apariţia Dürock şi Estampe. Am cules informaţii despre „Lanţul de aur”, cu intenţia să mă duc acolo la o întâlnire cu trecutul, dar proprietarul hotelului îmi povesti, că enorma casă fusese transformată de autorităţile oraşului în spital şi că acolo sunt internaţi numeroşi contagioşi. Relativ la soarta casei se ştia doar că Hanoover, nelăsând moştenitori direcţi şi nici testament, a avut loc un proces nesfârşit, intentat de nişte pretendenţi dubioşi, şi că această casă fusese închisă tot timpul, până la epidemie; ulterior, datorită poziţiei sale retrase, s-a găsit de cuviinţă că ar răspunde ideal la exigenţele unui spital gigantic.

Eu aveam pe vremea aceea o mică mustăcioară, îmi dăduseră chiar şi nişte tuleie moi, dar erau atât de jalnice, încât depuneam multă silinţă să mi le tai cu briciul. Uneori mă priveam în oglindă plin de consideraţie, îmi strângeam buzele şi ridicam dintr-un umăr – mă lăţisem mult în umeri.

Conştient de graţia şi de bărbăţia mea, îmi petreceam serile fie la bufet, fie pe bulevard, unde ochisem cafeneaua „Tonus”.

Odată am părăsit cafeneaua ceva mai înainte de ora şapte; eram în aşteptarea unui amic, să mergem împreună la teatru, dar el, după ce-mi trimise o depeşă suspectă, mă înţelegeţi de care, nu-şi mai făcu apariţia. Mie nu-mi face plăcere să frecventez teatrele de unul singur, aşa că proiectul acesta a rămas baltă. Am coborât spre aleea de jos şi am străbătut-o până la capăt, când deodată, vrând s-o iau spre oraş, mi-a ieşit în cale un bătrân. Avea pardesiu, gambetă şi baston, şi după toate probabilităţile, ieşise să se plimbe puţin; o fetiţă de vreo cinci anişori îl ţinea de mână.

— Parker! aproape am strigat, oprindu-mă drept în faţa lui.

— Întocmai! răspunse Parker, examinându-mă cu atenţie.

Mintea lui lucra intens, căci faţa lui se lungea, zâmbea şi se încorda să mă recunoască.

— Ceva parcă-mi aduc aminte – spuse el nehotărât – dar să mă iertaţi, în ultimii ani mi-a cam slăbit vederea.

— „Lanţul de aur”! am spus.

— Îh, da! Ei, atunci... Nu, să mă bată Dumnezeu, nu-mi pot aduce aminte!

L-am bătut pe umăr.

— Sandy Powell – am spus – ăla care ştie tot!

— Băiete, tu eşti?!

Parker şi-a lăsat capul pe o parte, s-a luminat la faţă şi a izbucnit cu duioşie şi entuziasm:

— Nici în ruptul capului nu te-aş fi recunoscut! Tare te mai prinde uniforma! Ai crescut, te-ai lăţit!... Ei, hai să schimbăm o vorbă! Pe mine, vezi, mă tot trage nepoţica: „Hai, bunicule, şi hai!” Îi place să se plimbe cu mine.

Ne-am dus la „Tonus” şi am cerut vin; pentru fetiţă am luat nişte dulciuri; ea a început să le disece cu degetul, torcând şi bălăbănindu-şi picioruşele, în timp ce eu şi cu Parker ne-am întors cu cinci ani în urmă. La început Parker m-a tutuit, apoi, pătruns de schimbările înregistrate pe chipul distinsului marinar ars de soare şi care-şi purta uniforma de ofiţer cu degajarea unui încercat lup de mare, trecu la „dumneata”.

Se înţelege, discuţia s-a purtat în jurul soartei pe care au avut-o personajele bine ştiute şi, în special, a lui Molly, care se cununase cu Dürock, cu un an şi jumătate în urmă. Am mai aflat că ei locuiesc aici, foarte aproape, la hotelul „Plainair”; veniseră pentru nişte treburi ale lui Dürock; ce fel anume, Parker nu ştia nimic precis, dar fusese pe la ei şi rămăsese mulţumit de felul cum l-au primit şi l-au tratat. Eram surprins şi bucuros în acelaşi

timp; mă bucuram mai ales pentru Molly, că n-a picat în gheara fraţilor ei. Chiar din clipa aceea n-am mai avut pic de astâmpăr şi, dând automat din cap în semn de aprobare, aşteptam ca bătrânul să-şi termine povestirea. Am mai aflat că Parker o ştie de mult pe Molly, îi era un fel de rudă îndepărtată, după mamă.

— Dar ştii dumneata – spuse Parker – că în ajunul acelei seri ea a venit singură, în ascuns, la „Lanţul de aur" şi ştii că eu am fost acela care i-am înlesnit venirea? Nu ştii... Ei, a venit aşa, să-şi ia rămas-bun de la casa pe care răposatul o ridicase pentru ea, după cum şi-a dorit-o, prostuţa! M-a căutat; era îmbrobodită cu basmaua până peste ochi. Am umblat mult, pe unde s-a putut umbla, crezând că n-o să întâlnim pe nimeni. Ochii îi străluceau de uimire; ştiut lucru, Hanoover îşi desfăcuse baierele pungii cum numai el ştia s-o facă. Aşa. Pe chipul ei se citea o mare mulţumire, ţi-era mai mare dragul să te uiţi la ea. Umbla şi se topea de fericire. Se uita de jur împrejur şi bătea încetişor din picior. Începuse să şi cânte uşurel. Şi iată, asta s-a întâmplat în coridorul ce leagă cele două saloane, chiar prin dreptul uşii trecu aventuriera aia, cu Hanoover şi cu Holloway. Molly s-a tras în umbră şi nimeni nu ne-a zărit. Mi-am aruncat ochii la ea şi am văzut cu totul alt om. Eu am zis ceva, dar ea a dat din mână şi a grăbit pasul, cufundată în tăcere; n-a mai scos o vorbă până n-am ajuns în grădină şi n-am găsit lotca cu care venise. Luându-şi rămas bun, mi-a spus: „Jură că n-o să-ţi scape o vorbă că am fost azi pe-aici!" Am priceput tot, am jurat cum a vrut ea, dar în sinea mea mă gândeam: „Acuşi am să-i înşir eu cum văd lucrurile, ca să-şi scoată din cap toate gândurile alea despre Dige". Dar n-am putut. Se zvoneau multe. Sigur nu ştiam ce va urma, dar eram hotărât să-i vorbesc; m-am uitat însă la faţa ei şi mi-a pierit cheful; am văzut că n-are să mă lase să vorbesc şi are să se supere. De trei ori mi-am făcut curaj, dar tot nu m-am putut

hotărî până la urmă. Aşa se întâmplă uneori!

Parker şi-a continuat povestirea, dar, oricât de interesant era să aud cum de s-a ajuns la întâmplările acelei seri de pomină, nerăbdarea de a-l vedea pe Dürock crescu şi simţeam o adevărată suferinţă, până ce n-am mai putut îndura şi, bâţâindu-mi picioarele sub scaun, am chemat, în cele din urmă, chelnerul, să achit nota.

— Ce să-i faci, te înţeleg – spuse Parker – te grăbeşti să ajungi la „Plainair”. Uite că şi nepoatei i-a venit vremea să se culce.

Dădu fetiţa jos de pe scaun, o luă de o mână, iar pe cealaltă mi-o întinse, spunându-mi:

— Cu bine!...

— Să fii sănătos!...

— La revedere! strigă fetiţa, luând pacheţelul cu dulciuri şi făcându-mi o reverenţă. La revedere! Mulţumesc! Mulţumesc!

— Dar ţie cum îţi zice? am întrebat-o.

— Molly! spuse ea, şi se depărtă împreună cu Parker.

O, cerule mare! Puteam oare să ştiu eu atunci că vorbesc cu viitoarea mea soţie? Atât de neajutorată şi ceva mai răsărită decât scaunul pe care şezuse?

II.

Emoţia trecutului... Nefericiţi cei care nu pot încerca acest sentiment ales; în el se aştern luminile visului şi răsună uimirea plină de nostalgie. Niciodată, absolut niciodată sentimentul acesta nu va mai reveni. O dată cu scurgerea anilor, perceperea lui păleşte, se modifică forma, iar amănuntele se topesc. Chiar dacă se întâmplă astfel, esenţa lui rămâne totuşi neschimbată, exact aceeaşi pe care am trăit-o împreună în vâltoarea grijilor şi a

pasiunilor. Şi totuşi, ceva se schimbă şi în esenţă. După cum un om, dezvoltat numai sub raport cerebral, nu şi sufleteşte, se poate identifica cu imaginea sa de la vârsta de zece ani, tot aşa şi evenimentele petrecute cu ani în urmă se modifică o dată cu noi; aruncându-ţi privirea pe jurnalul intim, eşti cuprins de dorinţa să-l rescrii aşa cum simţi astăzi. De aceea dezaprob obiceiul de a ţine un astfel de jurnal. E o risipă inutilă de timp!

În această stare de spirit i-am trimis lui Dürock cartea mea de vizită şi m-am aşezat să citesc ziarul; dar îl ţineam cu susul în jos. N-au trecut nici cinci minute, când servitorul se întoarse, aproape fugind.-

— Sunteţi aşteptat – îmi spuse.

Am urcat la primul etaj, cu sufletul la gură. Uşa se deschise şi Dürock se ridică în întâmpinarea mea. Era neschimbat, ca şi acum cinci ani, doar cu argint pe la tâmple. În vederea reîntâlnirii îmi pregătisem o frază; „Aveţi în faţa dumneavoastră un chip desprins din bezna trecutului şi, desigur, vă vine greu să mă recunoaşteţi, într-atât m-am schimbat de atunci”. Fâstâcindu-mă însă, am spus doar: „Nu v-aţi aşteptat să mă vedeţi!”

— O, bună, Sandy! spuse Dürock, cercetându-mă cu de-amănuntul. Te crezi probabil un bătrân venerabil, dar pentru mine ai rămas acelaşi Sandy, deşi glasul ţi s-a îngroşat. Perfect! Aici eşti acasă la tine. Molly – adăugă el, văzând că iscodesc peste tot cu privirea – a ieşit; se întoarce imediat.

— Trebuie să vă spun – am declarat, furat de vechea mea meteahnă să fiu nechibzuit de sincer – că am fost foarte bucuros aflând de căsătoria voastră. O soţie mai bună – am continuat cu o înflăcărare nelalocul ei, care mă punea şi pe mine în încurcătură – ar fi fost greu să găsiţi. Da, greu! am spus aproape strigând, nerăbdător să vorbesc de toate odată, şi în acelaşi timp incapabil să trec la alt subiect.

— Tu ai căutat mult, ai comparat-o cu altele? Ai vreo experienţă mai bogată? mă întrebă Dürock, apucându-mă de ureche şi aşezându-mă jos. Taci din gură! Învaţă ca, întrând într-o casă, fie chiar şi după cinci ani, să spui mai întâi câteva fraze lipsite de importanţă, dar brodate pe marginea unor lucruri importante şi astfel să lase impresia că sunt şi ele importante.

— Cum?! Îmi daţi lecţii?

— Sfatul meu ţi-ar folosi numai acolo unde încă n-ai fost cunoscut ca un băieţandru palavragiu şi irascibil. Bun! Acum, răstoarnă sacul ăstor cinci ani... Dă-i drumu'!

I-am povestit peripeţiile celui mai strălucit marinar din lume, ale lui Sanders Powell din Zurbagan[13] (aici m-am născut), luminate de cel mai frumos soare, care scălda în razele sale orbitoare doar chipul meu, ce putea fi văzut de toţi, aidoma statuii Libertăţii, de la o depărtare de şaizeci de mile.

În timpul acesta, un servitor aduse un rom vechi, excelent, pe care ne-am apucat să-l bem din păhărele de porţelan, depănând amintirea aventurilor trăite la *Maidanul de Semnalizare* şi „*Lanţul de aur*".

— A fost o pagină frumoasă, nu-i aşa? spuse Dürock.

Căzu pe gânduri, chipul lui expresiv şi ferm îi oglindea amintirile, şi continuă:

— Moartea lui Hanoover a survenit ca din senin. Nici nu ne-am aşteptat. Se luaseră toate măsurile. Nimic nu te făcea să bănuieşti deznodământul fatal. După cât se pare, zbuciumul său lăuntric s-a dezlănţuit mai furtunos decât am fi putut presupune.

---

[13] Zurbagan este o imagine colectivă a unui oraş de la malul mării în lucrările lui Alexander Grin, care, pentru a deveni scriitor, a trebuit să fugă din oraşul Vyatka, care era aproape de darul său natural, unde locuia familia sa, şi să călătorească mult, obţinând o slujbă de marinar pe navele de pescuit şi comerciale

Cu trei ore înainte de a se stinge mai discuta încă foarte vesel. N-a lăsat niciun testament, deoarece avea credinţa că, făcându-l îşi grăbeşte sfârşitul. Moartea însă îşi întinsese mâna asupra lui. În prezenţa lui Molly – Dürock se uită la uşă – n-o să mai abordez subiectul ăsta; doarme prost dacă aduci vorba despre zilele de atunci.

Se auzi o ciocănitură uşoară, uşa se crăpă puţin şi un glas de femeie, plin de blândeţe, începu să declame: „Rugându-te stăruitor să mă primeşti, cum aş putea să te previn, sufletul meu, că sunt chiar eu...”

— Cine-i acolo? întrebă intenţionat cu voce tare Dürock.

— Baba Cloanţa-cotoroanţa – răspunse glasul, uşa se dădu în lături şi intră în fugă o femeie tânără, în persoana căreia am recunoscut-o imediat pe Molly. Purta un taior gri şi o pălărioară albastră. Cum mă văzu, chipul ei zâmbitor încremeni, se alungi şi apoi se îmbujora.

— Fireşte că te-am recunoscut! mi-a spus. Cu o memorie ca a mea, să nu-mi recunosc prietena din tinereţe?! Sanders-somnorilă, ai înviat din morţi, dragule?! Ei, fii binevenit şi scuză-mă că eu făceam versuri, pe când tu, probabil, aşteptai să-mi fac apariţia. V-aţi şi aşezat la băutură? Perfect, sunt foarte bucuroasă şi... şi... nu mai ştiu ce să vă spun. Deocamdată, vreau să stau jos.

Am băgat de seamă cum o priveşte Dürock şi am înţeles că o iubeşte foarte mult; felul cum îi urmărea mişcările dezordonate şi repezi mi-a trezit dorinţa să fiu şi eu cândva în situaţia lui.

Cu venirea lui Molly, discuţia şi-a schimbat cursul, s-a vorbit mai ales despre mine. M-am apucat să povestesc din nou prin câte am trecut, iar apoi m-am interesat ce-i cu Pope şi Estampe. Molly îmi spunea „tu” fără nicio jenă, ca şi cum aş fi fost acelaşi Sandy de altădată; dar şi eu, privind-o mai cu atenţie, am găsit că ea, deşi se făcuse o adevărată femeie, mai păstra în expresie şi în

mişcări cam trei sferturi din fosta Molly. Aşadar, îmi spuse:

— Pe Pope nu l-ai mai recunoaşte, deşi tu „ştii tot”; iartă-mă, dar îmi face mare plăcere să te tachinez. Pope s-a făcut atât de plin de importanţă, atât de pozitiv, că îţi vine s-o rupi la fugă! Învârteşte afaceri în stil mare la o firmă de ceai. Estampe este în Mexic. S-a dus acolo la mama sa, care era bolnavă; ea a murit, iar Estampe s-a îndrăgostit şi s-a însurat. N-o să-l mai vedem.

În timp ce zâmbeam şi discutam, mişcat parcă de un mecanism, mă chinuiam stăpânit de doruri pe care nu puteam să le împlinesc. Aş fi vrut să pot spune: „Să strigăm, să ne minunăm şi să ne înspăimântăm! Să ne cufundăm în emoţiile zilei aceleia de acum cinci ani, să mai retrăim încă o dată tensiunea de atunci a simţămintelor noastre! Dumneata, Molly, eşti pentru mine prima întruchipare luminoasă a feminităţii, încununată de veselia şi amărăciunea adolescenţei; iar dumneata, Dürock, prima întruchipare a bărbăţiei ferme şi a demnităţii. V-am reîntâlnit cu totul întâmplător. Atunci de ce suntem atât de rezervaţi? De ce discuţia noastră este atât de încătuşată, atât de abstractă?” Eu nu puneam preţ pe discuţiile ce săreau de la un subiect la altul. Mi-ar fi mers la inimă înflăcărarea şi pasiunea, lacrimi şi jurăminte, blesteme şi strângeri de mână!

Dar atunci – vai! – nu am putut găsi cuvintele necesare; simţeam însă foarte bine ce ne lipseşte. Abia mai târziu mi-am dat seama de ce în trei am depănat atât de puţine amintiri şi nu ne-am lăsat furaţi de trecut. Dar chiar şi atunci am băgat de seamă că Dürock întoarce discuţia, ca pe o timonă, îndreptând-o mai mult spre nordul răcoros decât spre sudul plin de foc.

— Cine poate să ştie? replică Dürock la cuvintele ei „*n-o să-l mai vedem*”. Uite că Sanders Powell e aici, de faţă, şi se chercheleşte văzând cu ochii. Întâlnirile cele mai neaşteptate au loc mai des de cum se crede. Cu toţii ne întoarcem la vechea

matcă, în afară de...

— În afară de cei ce-au murit – am continuat eu prosteşte, cu cruzime?

Câteodată se întâmplă să ţii în mână un lucru fragil, îl învârteşti distrat şi, deodată, poc! – s-a ciobit. Molly căzu pe gânduri, apoi îmi turnă ştrengăreşte rom şi, fredonând o melodie, spuse: „Chiar asta o să vă cânt acum”. Se ridică şi trecu în odaia alăturată, de unde se dezlănţui o furtună impetuoasă de clape. Dürock se uită alarmat în urma ei.

— Ziua de azi a obosit-o – spuse el – probabil că n-o să se mai întoarcă.

Şi, într-adevăr, în furtuna din ce în ce mai năvalnică a pianului se simţea dorinţa ei îndârjită să-şi înăbuşe o altă furtună.

— Foarte bine – continuă Dürock – s-o lăsăm să cânte, iar noi să luăm un pahar undeva, pe bulevard. Pentru o treabă ca asta n-aş putea găsi o companie mai bună decât a ta, pentru că tu ai un suflet plin de elanuri.

Stabilind unde ne vom întâlni, am aşteptat să înceteze muzica şi m-am pregătit de plecare. „Molly! Sandy pleacă!” spuse Dürock. Ea îşi făcu apariţia imediat şi insistă să vin cât de des şi „la orice oră”: „Atunci o să se vadă că ne eşti cu adevărat prieten". Apoi mă bătu prieteneşte pe umăr, mă sărută pe frunte, îmi vârî în buzunar un pumn de bomboane, îmi găsi chipiul şi mi-l întinse, iar eu i-am sărutat mâna caldă şi mlădioasă, exprimându-mi speranţa că se va bucura de multă sănătate.

— Să-ncerc – spuse Molly – numai că am nişte dureri de cap îngrozitoare. Ştii cumva vreun remediu? Nu, nu ştii nimic, eşti un mare mincinos, cu toată inscripţia ta! Du-te!

De atunci n-am mai văzut-o. Am plecat, luând cu mine ultimul zâmbet al lui Molly, un zâmbet de o veselie temperată şi nu lipsit de umor, şi m-am dus la „*Tribunul portului*”. Era hotelul

unde trebuia să-l aştept pe Dürock şi unde, spre marea mea surprindere, l-am găsit pe unchiul Gros, agitându-şi stacana într-un cerc de prieteni aşezaţi călare pe scaune.

III.

Puneţi la un loc câteva bucăţi roşii de carne crudă şi nişte păr roşcat de cal, fără a vă sinchisi în ce direcţie se zbârleşte, operaţi în josul acestei alcătuiri o crăpătură transversală, iar în partea de sus montaţi o pereche de nuci mucegăite, şi ceea ce veţi obţine va aduce cu chipul unchiului Gros.

Când am intrat, un marinar din cercul lor se ridică de pe scaun şi, scărpinându-se după ureche, îi spuse unui prieten ce se luase după el: „Ia mai dă-l încolo! Trage iar la piroane, ca un candidat în campanie electorală!"

L-am privit pe Gros cu un plăcut sentiment de siguranţă. Tare eram curios să văd dacă mă recunoaşte. M-am aşezat la o masă învecinată cu a lui şi am comandat – dinadins cu voce ridicată, ca să-i atrag atenţia asupra mea – punci rece. Şi într-adevăr, bătrânul căpitan, deşi era prins de propriile-i istorisiri, se întoarse la strigătul meu şi remarcă cu tristeţe:

— Ofiţerul ridică vocea, cum să nu, are bani cu ghiotura!

— Mulţi, ori puţini – am spus – n-ai să mi-i numeri dumneata, preastimate căpitane!

Gros îşi şterse dezaprobator mustăţile şi se adresă prietenilor:

— Uitaţi-vă la el – spuse – e copia vie a lui Sandy Powell. El tot aşa îmi răspundea şi se obrăznicea mereu. Aş îndrăzni să vă întreb, nu cumva aveţi un frate pe care îl cheamă Sanders?

— Nu, sunt singur la părinţi – i-am răspuns – dar despre ce-i vorba?

— Semănaţi foarte bine cu un flăcăiandru, trăsni-l-ar să-l trăsnească! Un măgar lipsit de recunoştinţă!

Gros era criţă şi ţinea stacana aplecată, turnându-şi vinul pe pantaloni.

— M-am purtat cu el ca un tată, dar când colo, am încălzit un şarpe la sân! Se vorbeşte că Sandy ăsta e acum putred de bogat, un nabab, ce mai! Despre asta eu personal n-am cunoştinţă, dar că a primit pentru o anumită chestie, unde s-a folosit de barcazul meu, o sută de mii în bilete de bancă, pentru asta şi acum sunt gata să jur pe toate catargele din lume!

Ajungând la punctul acesta, o parte din ascultători au plecat, sătui să-l tot audă bătând câmpii; eu însă m-am prefăcut foarte interesat de povestea lui. Atunci Gros tăbărî pe mine şi am aflat peripeţiile lui Sandy Powell. Iată povestea:

Acum cinci ani, cineva a trebuit să înmormânteze în taină un om cu două capete; era fructul unei iubiri nelegiuite, crescuse închis şi murise din cauză că i se uscase unul din capete. De aceea, nişte necunoscuţi, după ce l-au cumpărat pe marinarul Sandy Powell, l-au legat, să nu cadă asupra lui nicio bănuială, şi au transportat cadavrul la Capul Gardena, ascunzându-l în criptele enorme ale palatului „Lanţul de aur”. Pentru treaba asta Sandy a primit o sută de mii, iar Gros numai cinci sute de piaştri, e drept, de aur, dar după cum vedeţi, foarte puţin în comparaţie cu onorariul lui Sandy. Cadavrul a fost scos la lumină curând după aceea, dat cu lac şi înviat cu electricitate, aşa că a început să răspundă la întrebări ca un om viu; până în ziua de astăzi el este dat drept un mecanism. Cât despre Sandy, multă vreme i-a mers vestea că-i mână-spartă şi beţivan, a fost arestat la Zurbagan şi pus repede în libertate pe bani frumoşi.

Când ajunse aici cu istorisirea legendei (cât de ciudată, ba chiar înfiorătoare îmi păru!), legendă ce avea probabil o încheiere

şi mai uluitoare, îşi făcu apariţia Dürock. Purta palton şi pălărie, şi arăta altfel decât în noaptea descrisă la începutul povestirii mele; mie însă mi se păru că mă cufund din nou în peripeţiile trecutului, gata să fie luate iar de la capăt, şi mă cuprinse o tristeţe inexplicabilă. M-am ridicat în grabă, părăsindu-l pe Gros, care tot nu mă recunoscuse, dar văzând că plec, îmi strigă:

— Ofiţerule! Ei, ofiţerule! Un pahar lui Gros în amintirea jigodiei de Sandy, care şi-a adus căpitanul la sapă de lemn!

Am chemat chelnerul şi în prezenţa lui Dürock, care mă urmărea, curios să vadă ce-o să fac, am comandat pentru Gros şi prietenii lui de pahar opt sticle de porto. Apoi, bătându-l pe umăr, dar aşa încât Gros se lăsă pe o parte, i-am spus:

— Gros, află că Sandy sunt eu!

El dădu din cap, izbucni într-un plâns cu sughiţuri şi îşi pironi privirea asupra mea.

Se lăsă o tăcere generală.

— Opt sticle! spuse în cele din urmă Gros, scotocindu-se instinctiv prin buzunar şi examinându-mi genunchii. Minţi! strigă el deodată.

Apoi se gheboşă şi dădu din mână, vrând să alunge nişte gânduri încurcate.

— Se prea poate!... Se poate!... bâigui apoi... Sandy! Totul este cu putinţă! Opt sticle, ştii...

Aici l-am lăsat şi am ieşit împreună cu Dürock, luând-o pe bulevard, unde ne-am aşezat la o masă, într-o rotondă din piatră. Din depărtare se auzea clipocitul valurilor; pe o alee, situată mai sus, cânta o orchestră. Am petrecut împreună o seară minunată, stând la taclale şi depănându-ne amintirile cu de-amănuntul şi despre toate câte s-au povestit aici. Apoi Dürock îşi luă rămas bun şi se făcu nevăzut în direcţia hotelului unde stătea, iar eu, în timp ce trăgeam din ţigară, goleam pahar după pahar şi ascultam

muzica; m-am întors în Ţara Minunată şi am privit îndelung într-acolo unde trebuia să fie Capul Gardena. Meditam la vorbele lui Dürock rostite cu privire la Hanoover: „*Mintea lui simţea nevoia unui basm autentic – sufletul lui cerşea tihna*." Mi s-a părut că mai retrăiesc o dată momentul când Molly s-a arătat pe neaşteptate în faţa mulţimii elegante şi că aud cuvintele rostite de ea, cu răsuflarea întretăiată:

— Eu sunt, dragule! Am venit, cum ţi-am promis! Nu mai fi trist!

Notă bibliografică

Scriitorul sovietic ALEKSANDR STEPANOVICI GRINIEVSKI (pseudonimul literar A. Grin) născut în 1880 şi mort în 1932, este autorul unor interesante volume de proză printre care: *„Pânzele purpurii”, „Cea care fuge pe valuri”, „Vânătorul de şobolani”, „Acuarela”, „Soarele pierdut”, „Infernul revenit”, „Lumea sclipitoare”, „Jessie şi Morgiana”*, *Insula Reno, Întoarcerea, Drumul spre nicăieri, Lanţul de aur, Parâma, Poveste autobiografică*.

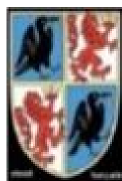
Amintind prin atmosferă lumea povestirilor fantastice ale lui Allan Edgar Poe, povestirile lui A. Grin ne poartă paşii pe ţărmuri imaginare, cu personaje şi întâmplări stranii, în care valorile omeneşti capătă o semnificaţie simbolică, cu un fundament etic nobil şi generos: afirmarea purităţii şi demnităţii umane în luptă cu cei ce vor s-o spolieze şi s-o îngenuncheze.

Grin este maestru al prozei scurte, povestirile lui sunt asemeni unor fenomene nesesizabile, dar luminoase, precum exploziile solare. Nuvelele lui Grin ne poartă prin locuri de poveste, ne aruncă pe crestele cele mai înalte ale visurilor şi ne aduce la maluri-gură de rai. În aceste naraţiuni suntem martorii unui proces minunat, asemeni desfacerii petalelor unei flori, de dezvăluire a unor chipuri psihologice profunde. De parcă Grin ar sublinia că, totul în lume este posibil, doar dacă vrei. Omul la Grin iese din tiparele obişnuitului, el poate merge pe valuri, zbura, aspira spre vise fantastice. Secretul lui Grin este că el amesteca în personajele sau evenimentele reale o doză corectă de poveste, nevăzută, dar simţită. Între ele nu există o linie de demarcare, ba mai mult, ele se contopesc organic, nu se contrapun şi nu se ceartă. Nu lipsesc nici note de umor fin, or, stilul lui Grin este asemeni unei horboţele scumpe, ţesute filigran din realitate şi fantastic. Povestirile lui Grin sunt suprasaturate cu o energie enormă şi, în acelaşi timp, sunt

uşoare, gingaşe, pline de vrajă, care atrag ca un magnet!

Trăsătura principală care se distinge în opera lui Grin este forţa imaginaţiei, puterea credinţei scriitorului în lumea sa miraculoasă, care l-au ajutat totdeauna să trăiască şi să supravieţuiască greutăţilor. De parcă lumea lui interioară trăia o viaţă separată de corpul uscat al unui om chinuit şi bolnav. Grin a demonstrat prin opera sa miracolul forţei pe care o exercită setea de viaţă asupra tuturor dezastrelor, capabilă să răstoarne vicisitudinile vieţii.

Zugrăvind puritatea şi elanurile adolescenţei, A. Grin rămâne scriitorul îndrăgit al tinerilor care se recunosc în paginile operei sale.

versiune eBook: v1.0 hy_17/06/2011